

"geleceğe değer kattık"

T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

2019-2023

STRATEJİK PLAN

STRATEJİK PLAN

2019-2023

İÇİNDEKİLER

CUMHURBAŞKANININ MESAJI

BAKANIN MESAJI

BİR BAKIŞTA STRATEJİK PLAN

14

Bölüm 1 GİRİŞ

1.1. Stratejik Planlamanın Önemi	22
1.2. Stratejik Planlamanın Hukuki Çerçevesi	22
1.3. Kapsam	23
1.4. Stratejik Plan Hazırlık Süreci	25
1.4.1.Üst Yönetim Desteği	25
1.4.2.Strateji Geliştirme Kurulunun (SGK) ve Stratejik Planlama Ekibinin (SPE) Oluşturulması	25
1.4.3.Stratejik Plan Hazırlama Takviminin Oluşturulması	26

Bölüm 2 DURUM ANALİZİ

2.1. 2018-2022 Dönemi Stratejik Planının Değerlendirilmesi	30
2.2. Üst Politika Belgelerinin Analizi	31
2.2.1. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları	31
2.2.2. On Birinci Kalkınma Planı	36
2.2.3. Orta Vadeli Program	48
2.2.4. 2019 Yılı Programı	50
2.3. Faaliyet Alanları ile Ürün ve Hizmetlerin Belirlenmesi	52
2.4. Paydaş Analizi	56
2.5. Kurum İçi Analiz	57
2.6. PESTLE ve GZFT Analizi	61
2.7. Tespitler ve İhtiyaçların Belirlenmesi	65

Bölüm 3 GELECEĞE BAKIŞ

3.1. Misyon	70
3.2. Vizyon	70
3.3. Temel Değerler	70
3.4. Amaç ve Hedefler	72

Bölüm 4 STRATEJİ GELİŞTİRME

4.1. Hedef Kartları	82
4.2. Hedeflerden Sorumlu Taşra Teşkilatları	156
4.3. Maliyetlendirme	157

Bölüm 5 İZLEME VE DEĞERLENDİRME

5. İzleme ve Değerlendirme	162
----------------------------	-----

ŞEKİLLER VE TABLOLAR

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Stratejik Yönetim Süreci
Şekil 2. Organizasyon Şeması

24
59

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	32
Tablo 2. On Birinci Kalkınma Planı'nda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	36
Tablo 3. Orta Vadeli Program'da Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Eylemleri	49
Tablo 4. 2019 Yılı Programında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	50
Tablo 5. Faaliyet Alanı – Ürün/Hizmet Listesi	52
Tablo 6. Çevre ve Şehircilik Konularını Orta ve Uzun Vadede Etkileyecek Konuların Amaç ve Hedef İlişkisi	57
Tablo 7. Bakanlık Personelinin Merkez ve Taşra Birimlerine Göre Dağılımı	60
Tablo 8. Bakanlık Personelinin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı	60
Tablo 9. Bakanlık Personelinin İstihdam Şekline Göre Dağılımı	60
Tablo 10. PESTLE Matrisi	61
Tablo 11. GZFT Analizi	63
Tablo 12. GZFT Stratejileri	64
Tablo 13. Tespitler ve İhtiyaçlar Tablosu	65
Tablo 14. Birimlerin Sorumlu Olduğu Amaç, Hedef ve Göstergeler	76
Tablo 15. Tahmini Maliyet Tablosu	157
Tablo 16. Tahmini Kaynak Tablosu	158

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
AFAD	Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
BEP	Binalarda Enerji Performansı
BM	Birleşmiş Milletler Örgütü
CBS	Coğrafi Bilgi Sistemleri
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirme
EKB	Enerji Kimlik Belgesi
GZFT	Güçlü, Zayıf Yönler ve Fırsatlar, Tehditler
IPA	AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı
İDEP	Türkiye İklim Değişikliği Stratejisi ve Eylem Planı
İLBANK	İller Bankası A.Ş. Genel Müdürlüğü
KDS	Karar Destek Sistemi
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
KIRDES	Kırsal Altyapı Destekleme Projesi
KİDEP	Karadeniz Bölgesi İklim Değişikliği Eylem Planı
KİT	Kamu İktisadi Teşebbüsü
KOK	Kalıcı Organik Kirleticiler
KÖYDES	Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi
OTİM	Ozon Tabakasını İncelten Maddeler
OVP	Orta Vadeli Program
ÖÇK	Özel Çevre Koruma
PESTLE	Politik, Ekonomik, Sosyolojik, Teknolojik, Yasal, Çevresel Analiz
PGD	Piyasa Gözetim ve Denetim
PG	Performans Göstergesi
SÇD	Stratejik Çevresel Değerlendirme
SİS	Sürekli İzleme Sistemleri
SP	Stratejik Plan
SPE	Stratejik Planlama Ekibi
SGK	Strateji Geliştirme Kurulu
STK	Sivil Toplum Kuruluşları
THEPİZ	Temiz Hava Eylem Planı İzleme
TKGM	Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
TOKİ	Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
TUCBS	Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi
TÜRKAK	Türk Akreditasyon Kurumu
TSE	Türk Standartları Enstitüsü
UUP	Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Ulusal Eylem Planı
YEP	Yeni Ekonomi Programı

Atatürk'ün çevre ve şehircilik anlayışı keskin bir şekilde çalışmalarında kendini göstermiştir.

“Çevre” ve “şehircilik” kavramlarına cumhuriyetin ilk yıllarında yapmış olduğu çalışmalar ve örnek davranışlarıyla ışık tutmuştur.

Mustafa Kemal ATATÜRK

“Önümüzdeki dönemde şehirlerimizi adeta yeniden tasarlayıp kendi finansman dinamikleriyle yeniden inşa etme, kentsel estetiği, kaliteyi, kültürel değerleri ve çevresel hassasiyeti ihya etme anlayışımızı sürdüreceğiz.”

RECEP TAYYİP ERDOĐAN

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı

Bakanın Mesajı

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmesiyle birlikte ilk 5 yıllık döneme ait stratejik planımızı katılımcı bir yaklaşımla hazırlamış bulunuyoruz.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olarak; bu yeni dönemde "Sürdürülebilir Çevre ve Medeniyetimizi Yaşatan Şehirler" vizyonu ile tabiat ve çevrenin korunması, imar, yapılaşma, kentsel dönüşüm, hazine taşınmazlarının yönetimi ile yerel yönetimlere ilişkin alanlarda hizmet ve faaliyetlerimize devam edeceğiz.

Vatandaşlarımıza sunulan hizmetlerin daha iyi bir seviyeye yükseltilmesi noktasında; Bakanlığımıza bağlanan TOKİ Başkanlığı, Emlak Katılım Bankası, Milli Emlak ve Yerel Yönetimler Genel Müdürlüklerinin görev ve yetkileriyle birlikte sorumluluklarımız bir kat daha artmıştır.

Tabiatı ve çevreyi korumak asli vazifemizdir. Çevreyi gelecek nesillere karşı bir sorumluluk bilinciyle ele alıyoruz ve çevre kirliliğinin önlenmesi ile korunan alanların yönetilmesi çalışmalarını bu emanet şuuruyla titizlikle sürdürüyoruz.

Şehirlerde atık ve emisyon azaltma, enerji, su ve kaynak verimliliği, geri kazanım, gürültü kirliliğinin önlenmesi, çevre dostu malzeme kullanımı gibi uygulamalarla çevre duyarlılığını ve vatandaşlarımızın hayat kalitesini artırmayı amaçlıyoruz.

Atıkların geri dönüşümü ve ekonomiye kazandırılması amacıyla başlattığımız Sıfır Atık Projesiyle ülkemizde çevre bilincini kısa sürede daha da geliştirdik. 2023 yılına kadar tüm yapılarda atıkları kaynağında ayrı toplayan ve geri dönüştüren bu uygulamaya geçeceğiz.

Sürdürülebilir çevre için küresel bir tehdit olarak önümüze çıkan iklim değişikliği konusunda, farklı sorumluluklara sahip tüm kurumlarla birlikte bütüncül bir bakışla ortak çözümler üretecek şekilde çalışıyoruz.

Çevre ve şehircilik alanında çalışmalarımızı tüm hayat alanımızda; medeniyetimizin değerlerini yansıtan, çevreye duyarlı ve afetlere karşı dayanıklı şehirler inşa etme niyetiyle sürdürüyoruz. Şehirlerimizin kimliğini canlandıran, yatay mimariyi esas alarak mahalle ve sokak kavramını öne çıkaran bir şehircilik anlayışıyla mekânsal planlama ve uygulama çalışmalarımızı yürüteceğiz. Her bir şehrimize kazandıracığımız millet bahçeleriyle; ailecek kullanacağımız, doğa ile iç içe, daha

yeşil ve ferah, aynı zamanda içerdiği sosyal kullanımlarla sosyal ve kültürel ihtiyaçların da karşılandığı yaşam alanları oluşturacağız.

Yeni kentsel dönüşüm vizyonumuzla; kentsel dönüşüm faaliyetlerinin, il bazında hazırlanacak ve sosyal boyut ve altyapı etkilerinin de değerlendirildiği strateji belgeleri doğrultusunda yapılmasını sağlayacağız. Üst düzeyde planlama kararlarını mekânsal strateji planı ile oluşturacağız. Arazi ihtiyacı olan iç ve dış yatırımların önünü açacak "Türkiye Mekânsal Strateji Planı" ile planlamaya yeni bir bakış getirecek, sosyo-ekonomik politikaların üst düzeyde mekânsal organizasyonunu yapacak ve sektörel yatırımların ülke ölçeğinde uyumlaştırılmasını sağlayacağız.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olarak; farklı sektörlerin ihtiyaçlarına göre kamu taşınmazlarının etkin yönetimini sağlayacak, vatandaşlarımızın ve yatırımcıların ihtiyaçlarını gözeterek, aynı zamanda milli emlak gelirlerinin arttırılmasını sağlayacağız.

Önümüzdeki dönemde akıllı şehir uygulamalarıyla vatandaşlarımızın hayatını kolaylaştırmayı, bu uygulamalarla enerji ve zaman israfını önlemeyi ve böylelikle ekonomimize katkı sunmayı da hedefliyoruz. 2023 yılına kadar 1,5 milyon yapının enerji kimlik belgesi almasını sağlayacak, aynı zamanda enerji kimlik belgesi alan binalarda yenilenebilir enerji kaynağı kullanıma oranlarını da hızla yükselteceğiz.

Ülkemizin değişik bölgelerinde başlattığımız yöresel mimariyi ve kimliği yansıtan kırsal konut projelerini tüm illerimizde tamamlayacağız. 2023 yılına kadar yerel yönetimlerimizin tamamında hizmet kapasitelerini arttıracak ve hizmet sunum süreçlerinde farklılıkları gidererek, hız ve kaliteyi arttıracak, hizmetlerin standartlarını geliştireceğiz.

Çocuklarımızın bizlere emaneti olan çevremizi korumak ve şehirlerimizi yeniden medeniyetimizin yansıdığı yaşam alanlarına dönüştürmek gayesiyle hazırlanan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019-2023 Stratejik Planının hayırlı olmasını diliyorum.

Bu vesileyle çalışmalarda emeği geçen tüm kurum ve kuruluşlara ve personelimize teşekkür ediyorum.

Murat KURUM

Çevre ve Şehircilik Bakanı

BİR BAKIŞTA STRATEJİK PLAN

“Fethiye Göcek”

MİSYON

Doğal çevreyi korumak, sürdürülebilir şehirler ve yerleşmeler oluşturmak üzere; şehirlerimizin kimliğini canlandıran ve yatay mimariyi esas alan planlama, dönüşüm, güvenli yapılaşma, taşınmaz yönetimi ve konut sektörü ile çevreye yönelik tüm hizmetleri düzenleyici ve denetleyici bir anlayışla yapmak.

VİZYON

Sürdürülebilir Çevre Medeniyetimizi Yaşatan Şehirler

İnsan Odaklılık

Çözüm Odaklılık

Bilimsellik

Hizmet Sunumunda Eşitlik

Katılımcılık

Güvenilirlik

Hesap Verebilirlik

AMAÇLAR VE HEDEFLER

AMAÇ 1. Çevre ve doğal kaynakları korumak, çevrenin sürdürülebilir yönetimini sağlamak, iklim değişikliğiyle mücadele etmek, ülkenin uyum kapasitesini arttırmak.

- H 1.1. Sıfır atık uygulaması yaygınlaştırılacak, atıkların geri dönüşüm yoluyla ülke ekonomisine kazandırılması sağlanacak ve vatandaşlarımızın tamamına katı atık ve atıksu arıtma hizmeti sunulacaktır.
- H 1.2. İklim değişikliği ile mücadele edilecek, Çevre ve İklim Eylemi Sektör Operasyonel Programında yer alan çevre altyapı ve teknik destek projeleri gerçekleştirilecektir.
- H 1.3. Bisiklet ve yeşil yürüyüş yolları arttırılacak, çevresel gürültü kirliliği azaltılacak, hava kalitesi iyileştirilecek, kara ve deniz kaynaklı kirlenmeler azaltılacaktır.
- H 1.4. Ülke genelindeki doğal değerler ve biyolojik çeşitlilik açısından hassas alanlar tespit edilerek korunan alan sayıları arttırılacak, doğal sit alanları ekolojik temelli bilimsel esaslar çerçevesinde yeniden değerlendirilecektir.
- H 1.5. Doğal sit alanları ile Özel Çevre Koruma Bölgelerindeki planların tamamlanarak altyapı eksikliklerinin giderilerek korunan alanların gelecek nesillere aktarılması sağlanacaktır.

AMAÇ 2. Çevre kalitesini iyileştirmek üzere alıcı ortamları izlemek, denetlemek, yatırımların çevresel etki değerlendirme süreçlerini hızlandırmak.

- H 2.1. Çevresel etki değerlendirmesi süreçlerinin etkin uygulanmasını sağlamak üzere kapasite geliştirme ve rehberlik faaliyetleri yürütülecek, SÇD uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.
- H 2.2. Çevre izin ve lisans uygulamaları güçlendirilecek, Bakanlıkça yetkilendirilecek kurum/kuruluşların etkinliği arttırılacak toplumsal farkındalık arttırılarak çevre etiket sistemi yaygınlaştırılacaktır.
- H 2.3. E-denetim sistemi, akıllı denetim uygulaması olarak geliştirilecek, risk değerlendirme esaslı çevre denetimleri yaygınlaştırılacak, çevresel göstergeler geliştirilecektir.
- H 2.4. Laboratuvar hizmetleri geliştirilecek, alıcı ortamlara yönelik ölçüm, analiz, izleme altyapısı güçlendirilecektir.

AMAÇ 3. 2023 Türkiye'sinde doğal, tarihi, kültürel değerlerini koruyan, yatay mimariyi esas alan, afetlere hazırlıklı, enerji etkin, çevre dostu ve insan odaklı yeni şehircilik vizyonuyla kimlikli şehirlere kavuşmak.

- H 3.1. Şehirlerimizde yaşayan insanların hayat kalitesini arttırmak ve doğayla içiçe yaşam alanları oluşturmak üzere 81 ilde millet bahçeleri yaygınlaştırılacak, 2023 yılına kadar 81 milyon m² alanda Millet Bahçesi çalışmaları yürütülecektir.
- H 3.2. Şehirlerimizin kimliğini canlandıran, sosyal dokuyu dikkate alan, topoğrafya ve yatay mimariyi esas alarak mahalle kavramını öne çıkaran bir şehircilik anlayışıyla mekânsal strateji, imar planlama, harita, etüt, arsa ve arazi düzenlemeleri ve kentsel tasarım çalışmaları yapılacaktır.
- H 3.3. Mekânsal planlama sistemi katılım ve denetim süreçlerini içerecek şekilde geliştirilerek mekânsal kalitenin değişim ve gelişimi izlenecek, şehirlerde kentsel ve sosyal teknik altyapının geliştirilmesine yönelik yerel yönetimlere destek ve rehberlik hizmeti sunulacaktır.
- H 3.4. Kentsel dönüşüm; afet riski taşıyan alanlarda yerinde dönüşüm ilkesi benimsenerek, her ilimizin kendine özgü dönüşüm stratejileriyle hızlandırılacak, yeni finansal model ve yaklaşımlar geliştirilerek tarihi merkezlerin yenilenmesini ve sanayi alanlarının dönüşümünü de içerecek şekilde mevcut sosyal yapıyı dikkate alan, kent dokusuyla uyumlu ve alan bazlı olarak yürütülecektir.
- H 3.5. Hazine taşınmazları ekonominin ve paydaşların ihtiyaçlarını dikkate alarak etkili bir yaklaşımla yönetilecektir.

AMAÇ 4. Akıllı şehirlerin oluşturulması için altyapı çalışmalarını yapmak, şehirlerdeki mekân yönetimini iyileştirmek, kamu hizmetlerini geliştirmek üzere veri paylaşımını sağlamak ve ulusal coğrafi bilginin odak noktası olmak.

H 4.1. E-Devletin coğrafi veri altyapısı kurulacak ve işletilecektir.

H 4.2. Kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımı yaygınlaştırılacak ve kapasiteleri artırılabilecektir.

H 4.3. Akıllı şehirlere ilişkin katılımcı ve etkileşimli bir yönetim mekanizması yerel yönetimlerle birlikte oluşturulacaktır.

AMAÇ 5. Çevreye duyarlı, enerji etkin ve güvenli yapılaşmayı sağlamak, yeni yapı tekniklerini ve yerel malzemeleri geliştirmek, yapı denetimi faaliyetlerini yürütmek ve mesleki hizmetlere ilişkin ilke ve esasları belirlemek.

H 5.1. Yapıların enerji kimlik belgesi alması sağlanacak, binalarda enerji verimliliği artırılabilecektir.

H 5.2. Yapı müteahhitleri ve şantiye şefleri ile plan müellifleri kayıt altına alınacak, kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esasları belirlenecek, yapı malzemelerinin geliştirilmesi sağlanarak etkin ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetleri sunulacaktır.

H 5.3. Yapı denetimi uygulamaları güncel teknolojilerin de yardımı ile sahada daha etkin ve izlenebilir hale getirilecek, kamu yapılarının etüt- proje, yapım ve denetim süreçlerinde hizmet kalitesi ve enerji verimliliği artırılabilecektir.

H 5.4. 81 ilin kırsal yerleşmelerinde örnek yöresel mimari projeleri tamamlanacak ve İskân Kanunu kapsamında iskân talepleri karşılanacaktır.

H 5.5. İnşaat sektöründe yerli malzeme kullanımını teşvik ve yapım uygulamalarıyla ilgili araştırma, geliştirme çalışmaları yapılacak, çevre ve imar mevzuatı ile yapım sözleşmelerinde ortaya çıkan anlaşmazlıklar ve sorunların çözümüne katkıda bulunulacaktır.

AMAÇ 6. Yerel yönetimlerin sunduğu hizmetlerde hız ve kaliteyi artırmak.

H 6.1. Yerel yönetimlerin mali kapasitesi artırılabilecektir.

H 6.2. Yerel yönetimlerin hizmet kapasitesi ve hesap verilebilirliği geliştirilecek, hizmet standartları belirlenecektir.

H 6.3. Büyükşehir belediye modelinin uygulamasının takibi ve uygulanabilirliğini sağlamaya yönelik çalışmalar yapılacaktır.

AMAÇ 7. Hızlı ve kaliteli hizmet sunumu için kurumsal kapasite gelişimini sağlamak

H 7.1. Bakanlığın kurumsal kimliği ile danışma, denetim ve destek kapasitesi geliştirilecek, stratejik yönetim, iç denetim ve uluslararası ilişkiler faaliyetleri güçlendirilecektir.

H 7.2. Bakanlık iş süreçleri ve bilişim altyapısı dijital dünya ile uyumlu şekilde yapılandırılacak, kurumun dijital olgunluk seviyesi artırılabilecektir.

H 7.3. Bakanlığın "Tanıtım ve İletişim Stratejisi" hazırlanacak, nitelikli ve yetkin bir insan kaynağı oluşturmak için "İnsan Kaynakları Yönetim Stratejisi" ve "Eğitim Stratejisi" geliştirilecek ve uygulanacaktır.

Performans Göstergeleri	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023
Evsel atık geri kazanım oranı (%)	13	18	22	26	30	35
Atık su Arıtma Tesisi ile Hizmet Verilen Belediye Nüfusunun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı (%)	87	89	91	94	97	100
Düzenli depolama hizmeti verilen belediye nüfusu oranı (%)	75	79	83	88	92	100
Arıtılmış atık suların yeniden kullanılma oranı (%)	1,2	1,5	2	3	4	5
Sıfır Atık Programı Uygulanan Bina Sayısı (kümülatif)	13.000	25.000	50.000	100.000	200.000	400.000
Alışverişte kişi başına kullanılan plastik poşetlerin azaltılma oranı (%)	-	50	60	65	75	90
Depozito sistemine geçiş (Bakanlıkça belirlenen ambalajlar için) (%)	-	-	-	100	100	100
Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı (YİDEP) tamamlanan ve Bakanlıkça onaylanan büyükşehir belediyesi sayısı (Kümülatif)	-	-	-	10	20	30
Bölgesel İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı sayısı (Kümülatif)	-	-	1	3	5	7
Bisiklet yolu mesafesi (km) (Kümülatif)	1.048	1.148	1.248	1.548	2.548	4.048
Çevre Etiket Sistemi kapsamında belirlenen ürün ve hizmet grubu sayısı (Kümülatif)	-	3	5	7	9	12
Hava kalitesi izleme ağındaki istasyon sayısı (Kümülatif)	339	350	355	360	365	380
Hava kalitesi bilgisinin vatandaş erişimine sunulduğu ilçelerin toplam ilçeler içindeki payı (%) (Kümülatif)	16,2	45,5	57	67,5	85,7	100
Mavi Bayrağa sahip plaj sayısı (kümülatif)	459	463	490	530	560	600
Korunan alanların Ülke yüzölçümüne oranı (%)	9,5	9,7	9,8	10	12	17

Performans Göstergeleri	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023
Millet bahçesi proje/uygulama çalışması yürütülen il sayısı (kümülatif)	18	28	38	48	58	81
“Medeniyetimizi Yaşatan Şehir Beratı” alan şehir sayısı	-	(*)	(**)	6	12	26
«Özgün Mahalle Sertifikası» alan yerleşme sayısı	-	(*)	(**)	12	26	81
İnsan odaklı ve yatay mimariyi yansıtan örnek yerleşim veya plan/uygulama projesi sayısı (Kümülatif)	-	8	20	34	50	81
İmar uygulamalarının desteklenmesi projesinin 81 ile yaygınlaştırılması (Kümülatif)	3	8	21	41	61	81
Yenilikçi imar uygulaması yapılan illerde uygulamaya giren alanda ortalama nüfus yoğunluğu (kişi/ha.)	-	120	115	110	105	100
Büyükşehir belediyelerinden başlayacak şekilde yerel yönetimlerin plan ölçeğinde mekân ve yaşam kalitesinin ölçüleceği parametre sayısı (kümülatif)	-	3	6	9	12	15
Kentsel dönüşüm strateji belgesi hazırlanan il sayısı	2	10	20	45	60	81
Kentsel Dönüşüm kapsamına alınan bağımsız birim sayısı	615 bin	915 bin	1.215 bin	1 milyon 515 bin	1 milyon 815 bin	2 milyon 115 bin
Tarihi Kent Merkezi Projesi kapsamında yer alan il sayısı (kümülatif)	9	10	20	40	60	81
Hazine ile vatandaşlar arasındaki mülkiyet sorununun çözümü için satışı/devri yapılacak taşınmaz sayısı (Bin, Kümülatif)*	485	505	525	545	565	585

Performans Göstergeleri	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023
Yatırım teşvik uygulamaları kapsamında ilana çıkarılacak taşınmaz yüzölçümü (Milyon m ² Kümülatif)	20	40	60	80	100	120
Rehberlik Yapılan Kente Özgü Yerel Akıllı Şehir Stratejisi ve Yol Haritası (Kümülatif)	-	2	8	15	22	30
Akıllı şehir olgunluk değerlendirmesi yapılan belediye (kümülatif)	-	-	10	30	50	81
Enerji Kimlik Belgesi alan bina sayısı (Kümülatif)	916.000	950.000	1.100.000	1.250.000	1.400.000	1.550.000
Enerji Kimlik Belgesi alan binalarda yenilenebilir enerji kullanan bina sayısı (Kümülatif)	30.275	40.000	50.000	60.000	70.000	80.000
Yeni inşa edilen konutlardaki ortalama enerji ihtiyacı (kWh/m ² yıl)	150	140	140	120	120	100
Kırsal konut projesi yapılan il sayısı (Kümülatif)	53	55	62	72	81	-

GİRİŞ

“Fethiye Ölüdeniz”

I. GİRİŞ

Kamu mali yönetiminin etkinleştirilmesi amacıyla 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu 2006 yılında yürürlüğe girmiştir.

Kanunun amacı, kamu hizmetlerinin kalitesinin yükseltilmesi, kaynak kullanım kapasitesinin artırılarak etkinlik, verimlilik ve tutumluluğun sağlanması, siyasi ve yönetsel hesap verme mekanizmaları ile mali saydamlığın geliştirilmesidir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereğince kamu kurumlarının performans esaslı bütçeleme ile bağlantılı olarak stratejik plan hazırlamaları gerekmekte olup; kamu idarelerinin bütçelerini stratejik planlarında yer alan misyon, vizyon, amaç ve hedeflerle uyumlu ve performans esasına dayalı olarak hazırlamalarını zorunlu kılınmıştır.

I.1. Stratejik Planlamanın Önemi

Stratejik planlama; kamu idarelerinin planlı hizmet sunumu, politika geliştirme, belirlenen politikaları, eylem planları, programlar ve bütçelere dayandırma ile uygulamayı etkili bir şekilde izleme ve değerlendirmelerini sağlamaya yönelik temel bir araçtır. Stratejik planlama, bir yandan kamu mali yönetimine etkinlik kazandırırken, diğer yandan kurumsal kültür ve kimliğin gelişimine ve güçlendirilmesine destek olmaktadır.

Stratejik planlar, kamu idarelerince ulusal düzeydeki kalkınma planları, hükümet programları ve stratejiler çerçevesinde hazırlanmaktadır. Stratejik planlar, planlama ve uygulama sürecinin etkinliğini artırmakta ve kaynakların rasyonel kullanımına katkıda bulunmaktadır.

I.2. Stratejik Planlamanın Hukuki Çerçevesi

5018 sayılı Kanunun dokuzuncu maddesi gereğince, kamu idareleri; kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlamakla yükümlüdürler.

Bu Kanun kapsamında, kamu idarelerinin stratejik planlarını hazırlaması için uygulamaları gereken yöntemleri içeren "Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" 26.05.2006 tarihli ve 26179 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmesiyle birlikte 100 Günlük İcraat Programında, Bakanlıkların 2019-2023 stratejik planlarını hazırlamaları kapsamında, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019-2023 Stratejik Planı kurum içi tüm birimlerin kurumsal sorumlulukları ve görev alanlarını içeren, katılımcı bir yaklaşımla hazırlanmıştır.

1.3. Kapsam

Stratejik planın hazırlık çalışmalarıyla başlayan stratejik yönetim süreci, neredeyiz, nereye ulaşmak istiyoruz, gitmek istenilen yere nasıl ulaşabiliriz, başarılarımızı nasıl takip eder ve değerlendiririz sorularının cevaplarından oluşmaktadır.

Stratejik yönetim süreci; stratejik plan hazırlık süreci, durum analizi, geleceğe bakış, strateji geliştirme, taşra teşkilatlarının rolü, izleme ve değerlendirme bölümlerinden oluşmaktadır.

Bu çerçevede Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 2019-2023 Stratejik Planı, kurum içi tüm birimler ile dış paydaşlarımızın Bakanlığımızdan beklentilerini de kapsayacak şekilde katılımcı bir yaklaşımla hazırlanmıştır.

Stratejik planın hazırlanması için yapılması gereken ön çalışmalar ve zaman planlamasını içeren “Hazırlık Programı” kapsamında çalışmalar tamamlanmıştır.

Stratejik plan çalışmalarında ilk olarak kurumsal tarihçe, mevzuat analizi, üst politika belgelerinin

analizi, faaliyet alanları, ürün ve hizmetlerin belirlenmesi çalışmalarını içeren mevcut durum analizi yapılmıştır. Ayrıca dış paydaşlarımızla yapılan anketler ile elde edilen PESTLE ve GZFT analizleri bu bölümde yer almaktadır.

Bakanlığımızın uzun vadede idealleri doğrultusunda ilerleyebilmesi için yönlendiricilik işlevi gören misyon, vizyon ve temel değerler belirlenmiştir.

Üst politika belgeleri ve durum analizi bulguları dikkate alınarak, Bakanlığımızın görev alanları çerçevesinde amaç, hedef, performans göstergeleri oluşturulmuştur.

Planın izleme ve değerlendirme çalışmaları kapsamında; tüm birimler çeyrek dilimler bazında performans göstergelerinin gerçekleşme düzeylerini raporlayacaklardır. İzleme ve değerlendirme faaliyetleri sonucunda hedeflenen ve ulaşılan sonuçlar karşılaştırılacaktır. Süreç hedefimiz; hizmet kalitesinin ve verimliliğin sistematik şekilde geliştirilmesidir.

Şekil I. Stratejik Yönetim Süreci

<ul style="list-style-type: none">Planın sahiplenilmesiPlanlama sürecinin organizasyonuİhtiyaçların tespitiZaman planıHazırlık programı	Stratejik Plan Hazırlık Süreci	Planlama Sürecinin Planlanması
<ul style="list-style-type: none">Kurumsal tarihçeUygulanmakta olan stratejik planın değerlendirilmesiMevzuat analiziÜst politika belgelerinin analiziFaaliyet alanları ile ürün ve hizmetlerin belirlenmesiPaydaş analiziKuruluş içi analizPESTLE analiziGZFT analizi	Durum Analizi	Neredeyiz?
<ul style="list-style-type: none">MisyonVizyonTemel değerler	Geleceğe Bakış	Nereye Ulaşmak İstiyoruz?
<ul style="list-style-type: none">AmaçlarHedeflerPerformans göstergeleri	Strateji Geliştirme	
<ul style="list-style-type: none">Amaç ve hedeflere ulaşma yöntemleri	Stratejiler	Gitmek istediğimiz yere nasıl ulaşabiliriz?
<ul style="list-style-type: none">Faaliyetler	Taşra Eylem Planı	
<ul style="list-style-type: none">Performans hedefleriPerformans göstergeleriFaaliyetlerProjelerMaliyetlendirmeBütçeleme	Performans Programı	
<ul style="list-style-type: none">İzleme ve değerlendirme planıİzleme raporuİzleme ve değerlendirme raporuStratejik plan gerçekleştirme raporuFaaliyet raporuİç denetim	İzleme Ve Değerlendirme	Başarımızı Nasıl Takip Eder ve Değerlendiririz?

I.4. Stratejik Plan Hazırlık Süreci

Bakanlığın 2019-2023 dönemini kapsayacak olan stratejik planı için hazırlık çalışmaları Bakanlık Olur'u ile başlatılmıştır.

Stratejik planın hazırlık sürecinde, yapılması gereken ön çalışmaları ve zaman planlamasını içeren “Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2019–2023 Stratejik Planı Hazırlık Programı” oluşturulmuştur.

Stratejik plan hazırlıklarının kapsamı ve yöntemi “Kamu Kuruluşları İçin Stratejik Planlama Kılavuzu” ile “Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmelik” dikkate alınarak belirlenmiştir. Ayrıca, “Taslak Merkezi İdareler İçin Stratejik Planlama Kılavuzu” ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nca hazırlanan “2019-2023 Dönemi Stratejik Planlarının Hazırlanmasında Dikkate Alınması Gereken Hususlar” çalışmalarda yol gösterici olmuştur.

Hazırlık çalışmaları kapsamında;

- Plan çalışmalarının başlatılması ve Plan Hazırlık Programının kabulüne ilişkin Makam Olur'unun alınması,
- Üst yönetimin desteğinin sağlanması,
- Strateji Geliştirme Kurulu'nun oluşturulması,
- Stratejik Planlama sürecini yürütecek Bakanlık çalışma grubunun belirlenmesi,
- Planlama sürecinde dikkate alınacak üst politika belgelerinin derlenmesi,
- Stratejik Plan ekibine stratejik planlama teknikleri ile ilgili eğitim verilmesi
- Stratejik plan hazırlama takviminin oluşturulması,

- Strateji Geliştirme Kurulunun ve Stratejik Plan Çalışma Grubu çalışma usul ve esaslarının belirlenmesi,
- Kurumsal analiz çalışmalarının yapılması hedeflenmiştir.

I.4.1. Üst Yönetim Desteği

Stratejik plan çalışmalarının en önemli başarı faktörü stratejik planlamanın benimsenmesi ve sahiplenilmesidir. Kurum çalışanlarının stratejik planlama sürecine inanmaları ve destek vermeleri üst yönetimin bu konuya verdiği önemin bir sonucu olduğundan üst yönetime bu konuda önemli görevler düşmektedir.

Bu çerçevede; Bakanlık üst yönetimine, stratejik planlama konusunda sunum yapılmıştır. Bakanlık Stratejik Planının hazırlanması aşamalarının her birinde de ayrıca bilgilendirme yapılmış, katkı ve katılımlarının alınması sağlanmıştır.

I.4.2. Strateji Geliştirme Kurulunun (SGK) ve Stratejik Planlama Ekibinin (SPE) Oluşturulması

Stratejik planlama sürecinde yapılacak faaliyetlerin hazırlanan program ve plan takvimi ile uyumlu olarak yürütülmesi ve koordine edilmesi amacıyla Strateji Geliştirme Kurulu (SGK) ve Stratejik Planlama Ekibi (SPE) oluşturulmuştur.

Strateji Geliştirme Kurulu plan çalışmalarının her aşamasında ekibi yönlendiren, ara çıktıları onaylayan ve bir sonraki aşamaya geçişi sağlayan kuruldur.

Stratejik Planlama Ekibi, taslak plana tüm birimlerce etkin katılımı sağlamak üzere oluşturulmuş ana çalışma grubudur. Strateji Geliştirme Başkanlığının koordinasyonunda birimlerde oluşturulan çalışma grupları planlama ekibinde yer almıştır.

Strateji Geliştirme Kurulu ve Stratejik Planlama Ekibinin kimlerden oluşacağı ve çalışma usul ve esasları Makam Olur'u ile belirlenmiştir.

I.4.3. Stratejik Plan Hazırlama Takviminin Oluşturulması

Yapılacak işler	1-15 Ağustos	16-31 Ağustos	1-15 Eylül	16-30 Eylül	1-15 Ekim	16-31 Ekim	1-15 Kasım
Stratejik plan hazırlık takviminin oluşturulması ve Bakan Olur'unun alınması	■						
Stratejik plan çalışma gruplarının belirlenmesi		■					
Çalışma gruplarıyla Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi, 100 Gün Eylem Planı ve yeni Bakanlık vizyonu ile 2023 hedefleri kapsamında toplantılar yapılması		■	■	■			
Yürürlükteki Stratejik Planın Planın vizyon, misyon, amaç, hedef ve performans göstergelerinin gözden geçirilmesi		■	■	■			
Paydaş analizinin yapılması				■	■	■	
Paydaş analiz sonuçlarının plana derç edilmesi						■	■
Kalkınma Planı ile stratejik planın uyumlaştırılması						■	
Misyon, vizyon, amaç, hedef ve göstergelere son şeklinin verilmesi						■	■
Stratejik planın Bakanlık Makamınca onayı ve Cumhurbaşkanlığına gönderilmesi							■

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı "Stratejik Plan Hazırlama Takvimi", stratejik planlamaya yönelik tüm iş ve işlemlere, bunların gerçekleştirilmesi ile ilgili hizmet birimlerinin yapacağı çalışmaların belirlenmesine açıklık getirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Söz konusu takvim tüm birimlere gönderilmiş, hizmet birimlerinin bilgilendirilmesi sağlanmıştır.

Takvime göre tüm çalışmalar tamamlanmış ve Taslak Plan Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının, Bakanlıklarımızın plan hazırlama süreçlerine ilişkin talimat ve değerlendirmeleri kapsamında hazırlanmıştır.

DURUM ANALİZİ

“ Kayseri Erciyes Dağı”

2 DURUM ANALİZİ

2.1. 2018-2022 Dönemi Stratejik Planının Değerlendirilmesi

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olarak temel amacımız insanımızı, şehrin odağı haline getirmek, şehirlerimizi huzurlu, mutlu ve özgüven içinde yaşayan insanlardan oluşan bir yaşam merkezi haline dönüştürmek, insan dostu şehir anlayışını hâkim kılarak "Kimlikli Şehirler" oluşturmaktır.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmesiyle birlikte 100 günlük İcraat Programı kapsamında kamu idarelerinin 2019-2023 planlarını hazırlamaları gerekliliği hâsıl olmuştur. Bu sebeple Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 2018-2022 Stratejik Planı bir yıllık süre için uygulanmıştır.

Plan dönemi içerisinde çevrenin korunması, kirliliğin önlenmesi, atık su arıtma ve atık yönetimi hizmetlerinin kurulması, yaygınlaştırılması ve bütüncül yönetiminin sağlanması, şehirlerimizin daha yaşanabilir, ferah yaşam alanlarına dönüştürülmesi, kentsel dönüşüm kapsamında yapılan yapı stoku yenilenmesi çalışmaları ile afetlere karşı dayanıklı yaşam alanlarının geliştirilmesi için çalışmalar yürütülmüştür.

Sıfır Atık Projesinin uygulama alanlarının yaygınlaştırılması çalışmaları yürütülmüştür. Hava kalitesi ve gürültü kontrolü, iklim değişikliği ile mücadele ve ozon tabakasının korunması ilişkin çalışmalara bu plan döneminde de devam edilmiştir.

Korunan alanların tespit, tescil, araştırma, izleme ve doğal sit alanlarının yeniden değerlendirilmesi, korunan alanlarda planlama, uygulama, projelendirme ve eksik altyapı tesislerinin tamamlanması çalışmaları yürütülmüştür.

ÇED süreçleri ile ilgili başlatılan elektronik uygulamalar sayesinde gerek ÇED gerekse izin ve lisans süreçleri sadeleştirilmiş, işlerliği ve kalitesi arttırılmıştır.

2018 yılında çevre problemleriyle farklı detaylarda ilgilenen toplumun, çeşitli kesimleri arasında ortak bir dil oluşturan çevresel göstergelerin belirlenmesi kapsamında 25 ilin göstergeleri yayımlanmıştır.

Tüketicilerin çevreye zararlı ve daha duyarlı ürünler arasında ayırım yapma imkânına kavuşacağı "Eko-Etiket" sistemine geçilmesi amacıyla "Ulusal Çevre Etiket Sisteminin Kurulması Projesi" 2018 yılında tamamlanmıştır.

2018 yılında Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi Stratejisi ve Eylem Planı tamamlanmıştır. Yapılarda enerji verimliliği konusunda önemli mesafe alınmıştır.

700 binden fazla binaya Enerji Kimlik Belgesi (EKB) verilmiştir.

Kırsal alanın yapılaşma karakterinin düzeltilmesi, sağlanmasını ve güvenli hale getirilmesi için 53 ilde yöresel mimari projeler hazırlanmıştır.

Bakanlığımızın 2018-2022 Stratejik Planı'nda 6 amaç, 27 hedefte yer almış, 107 performans göstergesi ile çalışmaların ölçülebilir ve izlenebilir olması sağlanmıştır. Bu hedef ve göstergeler yıllık performans programıyla izlenmiştir.

2.2. Üst Politika Belgelerinin Analizi

2.2.1. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, Birleşmiş Milletler (BM) Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesinde 25 Eylül 2015 tarihinde kabul edilmiştir. Zirvenin sonuç belgesi olan "Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündemi", 17 amaç ve 169 hedef ile tüm ülkelerin 2030 yılına kadar bu hedeflere ulaşması için gereken uygulama araçları ile takip ve gözden geçirme sistemini içermektedir.

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları;

Amaç 1: Her Türü Yoksulluğu Her Yerde Bitirmek,

Amaç 2: Açlığı Bitirmek, Gıda Güvenliği ve İyi Beslenmeyi Sağlamak Ve Sürdürülebilir Tarımı Desteklemek,

Amaç 3: Herkes İçin Her Yaşta Sağlıklı Bir Yaşam Sağlamak ve Esenliği Desteklemek,

Amaç 4: Herkes İçin Kapsayıcı ve Adil Bir Nitelikli Eğitimi Sağlamak ve Yaşam Boyu Öğrenim Fırsatlarını Özendirmek,

Amaç 5: Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Sağlamak ve Tüm Kadın ve Kız Çocuklarını Güçlendirmek,

Amaç 6: Herkes İçin Su ve Atıksu Hizmetlerinin Erişilebilirliğini ve Sürdürülebilir Yönetimini Sağlamak,

Amaç 7: Herkes İçin Satın Alınabilir, Güvenilir, Sürdürülebilir ve Çağdaş Enerjiye Erişimi Sağlamak,

Amaç 8: Herkes İçin Kapsayıcı, Sürekli ve Sürdürülebilir Ekonomik Büyüme, Tam ve Üretken İstihdamı Ve İnsana Yakınsız İşleri Desteklemek,

Amaç 9: Dayanıklı Altyapıların İnşası, Kapsayıcı ve Sürdürülebilir Sanayileşmenin Desteklenmesi ve Yenilikçiliğin Güçlendirilmesi,

Amaç 10: Ülkelerin İçinde ve Arasındaki Eşitsizlikleri Azaltmak,

Amaç 11: Kentleri ve Yerleşim Yerlerini Kapsayıcı, Güvenli, Dayanıklı ve Sürdürülebilir Hale Getirmek,

Amaç 12: Sürdürülebilir Tüketim ve Üretim Kalıplarını Benimsemek,

Amaç 13: İklim Değişikliği ve Etkileri İle Mücadele Etmek İçin Acil Olarak Harekete Geçmek,

Amaç 14: Sürdürülebilir Kalkınma İçin Okyanusları, Denizleri ve Deniz Kaynaklarını Korumak ve Sürdürülebilir Kullanmak,

Amaç 15: Karasal Ekosistemleri Korumak, Yenilemek ve Sürdürülebilir Kullanımını Teşvik Etmek,

Amaç 16: Herkesin Adalete Erişimini Sağlamak ve Her Seviyede Etkili, Hesap Verebilir ve Kapsayıcı Kurumlar Kurulması,

Amaç 17: Uygulama Araçlarını Kuvvetlendirmek ve Sürdürülebilir Kalkınma İçin Küresel İşbirliğine Canlılık Kazandırmak" olarak belirlenmiştir.

Bakanlığımızın Stratejik planında ilgili ve ilişkili olan amaç ve hedefler aşağıdaki tabloda liste olarak verilmektedir.

Tablo 1. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları		
Amaç/Hedefler	Amaç No	Hedef No
Amaç 3: Herkes İçin Her Yaşta Sağlıklı Bir Yaşam Sağlamak ve Esenliği Desteklemek		
3.9 2030'a kadar tehlikeli kimyasallardan ve hava, su ve toprak kirliliği ve kontaminasyonundan kaynaklanan ölüm ve hastalıkların kayda değer miktarda azaltılması	SA 1	H 1.3
Amaç 4: Herkes İçin Kapsayıcı ve Adil Bir Nitelikli Eğitimi Sağlamak ve Yaşam Boyu Öğrenim Fırsatlarını Özendirmek		
4.4 2030'a kadar istihdam, insana yakışır işler ve girişimcilik için teknik ve mesleki beceriler de dâhil olmak üzere gerekli yeteneklere sahip genç ve yetişkin sayısının büyük oranda artırılması	SA 4	H 4.2
Amaç 6: Herkes İçin Su ve Atıksu Hizmetlerinin Erişilebilirliğini ve Sürdürülebilir Yönetimini Sağlamak		
6.1 2030'a kadar herkes için güvenilir ve satın alınabilir içmesuyuna evrensel ve adil biçimde erişimin elde edilmesi	İLLER BANKASI A.Ş.	
6.2 2030'a kadar herkes için yeterli ve adil kanalizasyon hizmetleri ile sıhhi koşullara erişimin sağlanması ve kadınların, kız çocuklarının ve kırılgan durumda olan kişilerin ihtiyaçlarına özel ilgi göstererek kamuya açık alanlarda dışkılanmanın sona erdirilmesi	İLLER BANKASI A.Ş.	
6.3 2030'a kadar, kirliliği azaltarak, çöp dökümünü engelleyerek, zararlı kimyasalların ve maddelerin suya karışımını en aza indirgeyerek, artılmamış atık su oranını yarıya indirerek, geri dönüşümü ve güvenli tekrar kullanımı dünya çapında büyük ölçüde artırarak su kalitesinin yükseltilmesi	SA 1	H 1.1
6.4 2030'a kadar tüm sektörlerde su kullanım verimliliğinin büyük ölçüde artırılması, su kıtlığı sorununu çözmek için sürdürülebilir tatlısu tedarikinin sağlanması ve su kıtlığından mağdur insan sayısının önemli ölçüde azaltılması	SA 1	H 1.1
6.a 2030'a kadar, gelişmekte olan ülkelerde su toplama, tuzdan arındırma, su verimliliği, atıksu arıtma, geri dönüşüm ve tekrar kullanım teknolojilerini de içerecek şekilde su ve atıksu ile ilgili eylemler ve programlar konusunda uluslararası işbirliğinin ve kapasite artırma desteğinin genişletilmesi	SA 1	H 1.1 H 1.2
Amaç 7: Herkes İçin Satın Alınabilir, Güvenilir, Sürdürülebilir ve Çağdaş Enerjiye Erişimi Sağlamak		
7.2 2030'a kadar yenilenebilir enerjinin küresel enerji kaynakları içindeki payının önemli ölçüde artırılması	SA 5	H 5.1
7.3 2030'a kadar enerji verimliliğindeki küresel iyileşme hızının iki katına çıkarılması	SA 5	H 5.1
7.a 2030'a kadar yenilenebilir enerji, enerji verimliliği ve gelişmiş ve daha temiz fosil yakıt teknolojilerini de içerecek şekilde temiz enerji araştırmaları ve teknolojilerine erişimi kolaylaştırmak için uluslararası işbirliğinin geliştirilmesi ve enerji altyapısı ve temiz enerji teknolojileri yatırımlarının desteklenmesi	SA 5	H 5.1 H 5.2

Amaç 8: Herkes İçin Kapsayıcı, Sürekli ve Sürdürülebilir Ekonomik Büyüme, Tam ve Üretken İstihdamı ve İnsana Yakınsak İşleri Desteklemek

8.2 Yüksek katma değerli ve emekyoğun sektörler odaklanarak; faaliyet çeşitlendirme, teknoloji geliştirme ve yenilikçilik yollarıyla ekonomik verimliliğin daha yüksek seviyelere ulaştırılması	SA 4	H 4.1 H 4.2 H 4.3
8.4 2030'a kadar, tüketim ve üretimdeki küresel kaynak verimliliğinin artan biçimde iyileştirilmesi ve gelişmiş ülkelerin önderliğinde, Sürdürülebilir Tüketim ve Üretim Modellerine Yönelik 10 Yıllık Çerçeve Programıyla uyumlu olacak şekilde, ekonomik büyümenin çevresel bozunmadan ayrıştırılması için çaba gösterilmesi	SA 1	H 1.1

Amaç 9: Dayanıklı Altyapıların İnşası, Kapsayıcı ve Sürdürülebilir Sanayileşmenin Desteklenmesi ve Yenilikçiliğin Güçlendirilmesi

9.4 2030'a kadar tüm ülkelerin kendi göreceli kabiliyetleri çerçevesinde kaynak kullanım verimliliğinin artırılması, temiz ve çevreye duyarlı teknoloji ve endüstriyel süreçlerin daha fazla kullanılmasıyla altyapının iyileştirilmesi ve sanayinin sürdürülebilir hale getirilmesi için yenileştirilmesi	SA 1	H 1.1
--	------	-------

Amaç 11: Kentleri ve Yerleşim Yerlerini Kapsayıcı, Güvenli, Dayanıklı ve Sürdürülebilir Hale Getirmek.

11.1. 2030'a kadar, herkesin yeterli, güvenli ve ekonomik olarak karşılanabilir konuta ve temel hizmetlere erişiminin sağlanması ve gecekonduların iyileştirilmesi.	SA 3	H 3.4
11.3. 2030'a kadar tüm ülkelerde katılımcı, bütünsel ve sürdürülebilir yerleşmelerin planlanması ve yönetimi için kapasite geliştirilmesi ile kapsayıcı ve sürdürülebilir kentleşmenin geliştirilmesi	SA 3	H 3.2
11.4. Dünyanın kültürel ve doğal mirasını korumaya ve sahip çıkmaya yönelik çabaların artırılması	SA 3 SA 5	H 3.4 H 5.4
11.5. 2030'a kadar, yoksulları ve kırılgan durumdaki insanları korumaya odaklanarak, su kaynakları afetler de dâhil olmak üzere afetlerden kaynaklanan ölümlerin ve etkilenen insan sayısının kayda değer miktarda azaltılması ve ekonomik kayıpların küresel GSYH içerisindeki göreceli payının büyük oranda düşürülmesi	SA 1 SA 3	H 1.2 H 3.4
11.6. 2030'a kadar, belediye atıkları ve diğer atıkların yönetimi ile hava kalitesine de özel önem gösterilerek şehirlerde kişi başına düşen olumsuz çevresel etkilerin azaltılması	SA 1 SA 2	H 1.1 H 1.2 H 2.4
11.7. 2030'a kadar, özellikle kadınlar, çocuklar, yaşlılar ve engelliler için güvenli, kapsayıcı ve ulaşılabilir, yeşil ve kamusal alanlara genel erişimin sağlanması	SA 3	H 3.1
11.b. 2020'ye kadar, kapsayıcılığı, kaynak verimliliğini, iklim değişikliğine uyumu, iklim değişikliğinin azaltılmasını ve afetlere karşı dayanıklılığı dikkate alan; Sendai Afet Riski Azaltımı Çerçeve Belgesi 2015-2030 ve her düzeyde bütüncül afet risk yönetimiyle uyumlu olan; bütüncül politika ve planları benimseyen ve uygulayan kent ve yerleşimlerin sayısının önemli ölçüde artırılması	SA 1 SA 3	H 1.2 H 3.2

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları

Amaç/Hedefler	Amaç No	Hedef No
Amaç 12: Sürdürülebilir Tüketim ve Üretim Kalıplarını Benimsemek		
12.1 Gelişmiş ülkelerin önderliğinde, gelişmekte olan ülkelerin gelişme seviyesi ve kapasiteleri göz önünde bulundurularak, tüm ülkelerin çabasıyla sürdürülebilir tüketim ve üretim kalıplarına yönelik 10 Yıllık Çerçeve Programının uygulanması	SA 1	H 1.1 H 1.2 H 1.3
12.2 2030'a kadar doğal kaynakların sürdürülebilir yönetiminin ve etkin kullanımının sağlanması	SA 1	H 1.4
12.4 2020'ye kadar, kabul edilmiş uluslararası çerçevelerle uyumlu olacak şekilde kimyasalların ve tüm atıkların yaşam döngüsü boyunca çevreye duyarlı yönetiminin sağlanması ve bu atıkların insan sağlığına ve çevreye olan zararlı etkilerinin en aza indirilebilmesi için havaya, suya ve toprağa salınımının önemli miktarda azaltılması	SA 1	H 1.3
12.5 2030'a kadar, atık oluşumunun önleme, azaltma, geri kazanım ve tekrar kullanım yollarıyla önemli ölçüde azaltılması	SA 1	H 1.1
12.6 Şirketlerin, özellikle büyük ve milletlerüstü olanlarının, sürdürülebilir uygulamaları benimsemelerinin ve sürdürülebilirlik bilgilerini raporlama döngülerine entegre etmelerinin özendirilmesi	SA 2	H 2.2 H 2.3
12.8 2030'a kadar, her yerde herkesin sürdürülebilir kalkınma ve doğayla uyumlu yaşam tarzları hakkında gerekli bilgilere ve farkındalığa sahip olmasının sağlanması	SA 1	H 1.1 H 1.2 H 1.3
Amaç 13: İklim Değişikliği ve Etkileri ile Mücadele Etmek İçin Acil Olarak Harekete Geçmek		
13.1. Tüm ülkelerde iklim değişikliğiyle ilgili tehlikeler ile doğal afetlere karşı dayanıklılık ve uyum kapasitesinin güçlendirilmesi	SA 1 SA 3	H 1.2 H 3.4
13.2. İklim değişikliğine yönelik önlemlerin ulusal politikalara, stratejilere ve planlama süreçlerine dâhil edilmesi	SA 1	H 1.2
13.3. İklim değişikliğinin önlenmesi ve etkilerinin azaltılması ile iklim değişikliğine uyum ve erken uyarı konularında eğitim, farkındalık oluşturma ile bireysel ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi	SA 1	H 1.2

Amaç 14: Sürdürülebilir Kalkınma İçin Okyanusları, Denizleri ve Deniz Kaynaklarını Korumak ve Sürdürülebilir Kullanmak

14.1 2025'e kadar her türlü deniz kirliliğinin, deniz atıkları ve besin maddesi kirliliğini de içerecek şekilde özellikle kara kökenli faaliyetlerden kaynaklanan kirliliğin, önlenmesi ve kayda değer miktarda azaltılması	SA 1	H 1.3
14.2 2020'ye kadar; deniz ve kıyı ekosistemlerinin belirgin olumsuz etkilerinin önlenmesi için, dayanıklılıklarının artırılmasını içerecek şekilde sürdürülebilir şekilde yönetilmesi, korunması ve sağlıklı ve üretken okyanusları elde etmek amacıyla bu ekosistemlerin iyileştirilmesi için harekete geçilmesi	SA 1	H 1.1 H 1.2 H 1.3
14.5 2020'ye kadar kıyı ve deniz alanlarının en az yüzde 10'unun, ulusal ve uluslararası yasalarla uyumlu bir şekilde ve mevcut en iyi bilimsel bilgi temelinde korunması	SA 1	H 1.4

Amaç 15: Karasal Ekosistemleri Korumak, Yenilemek ve Sürdürülebilir Kullanımını Teşvik Etmek

15.1 2020 yılı itibarıyla, uluslararası anlaşmalar altındaki yükümlülükler doğrultusunda, başta ormanlar; sulak alanlar; dağlar ve kurak alanlar olmak üzere karasal ve iç tatlısu ekosistemlerinin ve bunların hizmetlerinin korunumu, onarımı ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması	SA 1	H 1.4
15.3 2030 yılı itibarıyla, çölleşmeyle mücadele edilmesi, çölleşmeden, kuraklıktan ve sellerden etkilenen yerleri de içermek üzere bozulmuş arazi ve toprakların yenilenmesi ve arazi bozulumundan kurtulmuş bir dünyaya ulaşmak için çaba gösterilmesi	SA 1	H 1.2
15.4 2030 yılı itibarıyla, sürdürülebilir kalkınma için elzem faydalarını sağlama kapasitesini geliştirmek için dağ ekosistemlerinin biyolojik çeşitliliğini de içerecek şekilde korunmasının sağlanması	SA 1	H 1.4
15.5 Doğal habitatların bozunmasının azaltılması amacıyla acil ve kayda değer tedbirlerin alınması, biyolojik çeşitlilik kaybının durdurulması ve 2020 yılı itibarıyla tehdit altındaki türlerin korunması ve nesillerinin tükenmesinin engellenmesi	SA 1	H 1.4

2.2.2. On Birinci Kalkınma Planı

Tablo 2. On Birinci Kalkınma Planı'nda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

İlgili Bölüm/Referans	Verilen Görev/İhtiyaçlar	Amaç No	Hedef No
2.1. İstikrarlı ve Güçlü Ekonomi - 2.1.1. Makroekonomik Politika Çerçevesi - 202	202. KİT'lerde ve mahalli idarelerde yönetim süreçleri geliştirilecek ve mali uygulamalar sürdürülebilirlik çerçevesinde kontrol altına alınacaktır.	SA 6	H 6.1 H 6.2 H 6.3
2.1. İstikrarlı ve Güçlü Ekonomi 2.1.3. Ödemeler Dengesi - Cari Açığın Finansmanı – 239.4	239.4.Yabancılar gayrimenkul satışları ile ilgili tanıtım faaliyetleri artınlacak ve süreçler etkinleştirilecektir.	TAPUVE KADASTRO GM	
2.1. İstikrarlı ve Güçlü Ekonomi 2.1.6. Maliye Politikası -264.1	264.1. Belediye Gelirleri Kanunu yeniden düzenlenecektir.	SA 6	H6.1
2.1. İstikrarlı ve Güçlü Ekonomi 2.1.6. Maliye Politikası - 264.2	264.2. Gayrimenkullerin vergilendirilmesinde esas alınan alım satım değerinin belirlenmesi ve beyanına ilişkin yeni bir sistem devreye sokulmak suretiyle vergide adalet pekiştirilecek ve vergileme etkinleştirilecektir. Bu çerçevede ilgili bakanlıklar sistemin tasarımı ve uygulamasına ilişkin düzenlemeler ile gerekli altyapıyı birlikte oluşturacaklardır.	TAPUVE KADASTRO GM	
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.1. Sanayi Politikaları 2.2.1.1.3. İş ve Yatırım Ortamı - 316.3	316.3. Mahalli idarelerin yatırım izinlerine ilişkin uygulamaları gözden geçirilerek basitleştirilecek ve zorlaştırıcı uygulamalar kaldırılacak, ebelediye uygulaması yaygınlaştırılarak yeknesaklık sağlanacaktır.	SA 6	H6.2
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.1. Sanayi Politikaları 2.2.1.1.3. İş ve Yatırım Ortamı - 321.5	321.5.Yatırım teşvik uygulamaları kapsamında yatırım teşvik belgesine sahip yatırımcılara arz edilecek Hazine taşınmazı sayısı artınlacaktır.	SA 3	H 3.5
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.1. Sanayi Politikaları 2.2.1.1.3. İş ve Yatırım Ortamı - 322.1	322.1.Türkiye Sanayi Alanları envanteri çıkarılacak ve ilan edilecektir. Çıkarılan envanter sürekli güncel tutularak, sanayiciye kullanılabilir arsa, yapılar ve bu arsalarla ilişkin yatırım teşvik mekanizması dijital bir platform üzerinden sunulacaktır.	SA 3	H 3.4
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.1. Sanayi Politikaları 2.2.1.2.1. Kimya – 360.4	360.4. Biyokütle ve atıklar verimli kullanılarak kimyasal üretiminde alternatif girdi olarak değerlendirilecektir.	SA 1	H1.3

2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.1. Sanayi Politikaları 2.2.1.2. Öncelikli Sektörler 2.2.1.2.1. / Kimya – 361.3	361.3. Kimyasal Maddelerin Kaydı, Değerlendirmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında Yönetmelik ve Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi Hakkında Yönetmeliğin gerektirdiği uyum için sektör desteklenecektir.	SA 1	H1.3
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.2. Öncelikli Gelişme Alanları 2.2.2.3. Turizm – 426.2	426.2. Kıyı alanlarının turizm sektörünün talepleri ile entegre bir şekilde koruma kullanma dengesi dikkate alınarak bütünleşik yönetimi ve planlaması yapılacaktır.	SA 3	H 3.2
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.3. Sektörel Politikalar 2.2.3.1. Kamu Yatırım Politikaları– 437	437. Plan dönemi içerisinde başlatılması planlanan Kanal İstanbul, 3 Katlı Büyük İstanbul Tüneli, Filyos Limanı Üstyapı ve İşletmesi, Çandarlı Limanı Üstyapı ve İşletmesi ile muhtelif kentsel çevre altyapı gibi öncelikli projelerden bazılarının KÖİ yöntemiyle gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.	SA 3	H 3.2
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.3. Sektörel Politikalar 2.2.3.6. Enerji - 489.2	489.2. Enerji verimliliği kazanımları ve orman varlığının artırılması gibi ilave tedbirlerle karbon salımının azaltılmasına dair önlemler geliştirilecektir.	SA 5	H 5.1
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.3. Sektörel Politikalar 2.2.3.6. Enerji –492.1	492.1. Mevcut binalarda enerji verimliliğini teşvik edici desteklemeler yapılacaktır.	SA 5	H 5.1
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.3. Sektörel Politikalar 2.2.3.6. Enerji –492.2	492.2. Ulusal Yeşil Bina Sertifika Sistemi kurulacaktır.	SA 5	H 5.1
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.3. Sektörel Politikalar 2.2.3.6. Enerji –492.4	492.4. Kamu Binalarında Enerji Verimliliği Projesi uygulanacaktır.	SA 5	H 5.3
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.3. Sektörel Politikalar 2.2.3.10. Gümrük Hizmetleri – 528.2	528.2 İlgili kurumların internet sitelerinde görev alanlarına giren gümrük ile ilgili mevzuat, işlemler, ücretler ve belgeler hakkında bilgiler güncel, yeterli ve açık bir şekilde yayımlanacaktır.	SA 2	H 2.2
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.3. Sektörel Politikalar 2.2.3.6. İnşaat, Mühendislik-Mimarlık, Teknik Müşavirlik ve Müteahhitlik Hizmetleri - 531.3	531.3.Yapı denetim sistemi iyileştirilerek teknolojik uyum kapasitesi güçlendirilecektir.	SA 5	H 5.3

İlgili Bölüm/Referans	Verilen Görev/İhtiyaçlar	Amaç No	Hedef No
2.2. Rekabetçi Üretim ve Verimlilik 2.2.3. Sektörel Politikalar 2.2.3.6. İnşaat, Mühendislik-Mimarlık, Teknik Müşavirlik ve Müteahhitlik Hizmetleri - 531.4	531.4. Özel sektör yapı müteahhitleri ekonomik ve teknik yeterliklerine göre sınıflandırılarak, bunların üstlenebilecekleri iş büyüklüklerinde yeterli uygulamasına geçilecek, bu şekilde tüketicilerin korunması ve sektörde ehliyet sahibi firmaların desteklenmesi sağlanacaktır.	SA 5	H 5.3
2.3. Nitelikli İnsan, Güçlü Toplum 2.3.4. Ailenin Güçlendirilmesi 598.1	598.1. Aile bireylerinin birlikte güvenli zaman geçirebilecekleri ve paylaşımlarını artırbilecekleri ulaşılabilir mekânlar yaygınlaştırılacaktır.	SA 3	H 3.1 H 3.2
2.4. Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme- 674.1	674.1. Nazım planlarda yeni alt merkezler tanımlanacak, alt ölçekli planlarda alt merkezlere toplu ulaşım ve yaya ulaşımının sağlanması için gerekli teknik standartlar belirlenecek, Mekânsal Plan Yapım Yönetmeliği bu standartlar doğrultusunda revize edilecektir.	SA 3	H 3.2 H 3.3
2.4. Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme- 674.2	674.2. Şehirlerin özgün kimliğini geliştirmek üzere; doğal, tarihi ve kültürel değerlerin korunması ve yeniden canlandırılması için İller Bankası A.Ş Genel Müdürlüğü (İLBANK) tarafından yerel yönetimlere yönelik destek programı geliştirilecektir.	İLBANK AŞ	
2.4. Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme- 675.1	675.1. Kamusal alanların erişim ve güvenliğinin artırılması için mahalle bazında kırılgan kesimlere yönelik olarak yerel yönetimlerin ihtiyaç analizi yaptırması ve hizmet kalitesinin artırılması desteklenecektir.	SA 3	H 3.2
2.4. Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme- 676.1	676.1. Şehirlerimizde sağlıklı yaşam alanları oluşturmak, kentsel yeşil alan standartlarını ve yaşam kalitesini yükseltmek için Millet Bahçeleri 81 ile yaygınlaştırılacak, 2023 yılına kadar 81 milyon m ² alanda Millet Bahçesi çalışmaları Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, TOKİ, İLBANK ve belediyelerin finansmanı ile yürütülecektir.	SA 3	H 3.1
2.4. Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme –677.1	677.1. Planlama sürecinde etkili katılım, izleme ve denetleme modeli geliştirilecek, mevzuat bu çerçevede güncellenecektir.	SA 3	H 3.3

2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme – 677.2	677.2. Planlama yetkisi olan merkezi kuruluşların, plan yapımında esas alınacak ilke ve kuralları, yetki alanları kapsamında kalan konular için yazılı hale getirmesi sağlanacak, bu amaçla idari düzenleme gerçekleştirilecektir.	SA 3	H 3.3
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme – 678.1	678.1. İmar uygulamalarında kırsal ve kentsel yerleşmeleri dikkate alan katılımçılık ve finansman alanında yenilikçi yaklaşımlar geliştirilecektir.	SA 3	H 3.2
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme –679.1	679.1. İnsan odaklı, yatay mimariyi yansıtan başanlı örnek yerleşimler belirlenecek ve değerlendirme raporu hazırlanacaktır.	SA 3	H 3.2
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme –679.2	679.2. “Medeniyetimizi yaşatan şehir berati” ve “özgün mahalle sertifikası” verilmesine altlık oluşturacak kılavuzlar hazırlanacaktır.	SA 3	H 3.2
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme –680.1	680.1. Ulusal harita üretimi işlerinde baz alınacak olan kentsel alanlardaki konumsal hassasiyet altyapısı yenilenecektir.	TAPUVE KADASTRO GM	
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme –680.2	680.2. Çok boyutlu kadastro/harita üretimi tamamlanacaktır	TAPUVE KADASTRO GM	
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme – 681.1	681.1. Mülkiyete ilişkin işlemler kanuni kısıtlar çerçevesinde elektronik ortama taşınacaktır.	TAPUVE KADASTRO GM	
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme – 681.2	681.2. Tüm Türkiye’de tek koordinat sistemine geçilerek kadastro modernizasyonu tamamlanacaktır.	TAPUVE KADASTRO GM	
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme – 681.3	681.3. Tüm tapu işlem belgeleri elektronik ortama aktarılarak tapu işlemleri mekâna bağlı kalınsız elektronik ortamda gerçekleştirilecektir.	TAPUVE KADASTRO GM	
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme –682.1	682.1. İl, ilçe ve mahalle ölçeğinde kentsel veri altyapısının oluşturulması ve paylaşılması için kurumsal, teknik ve yasal altyapı güçlendirilecektir.	SA 4	H4.1 H4.2
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme – 683.1	683.1. Yerel yönetimlere akıllı şehir stratejilerini ve izleyecekleri yol haritalarını hazırlamalarına yönelik Ulusal Akıllı Şehir Stratejisi ve Eylem Planı esas alınarak rehberlik sağlanacaktır.	SA 4	H 4.1 H 4.2

İlgili Bölüm/Referans	Verilen Görev/İhtiyaçlar	Amaç No	Hedef No
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme - 683.2	683.2. Akıllı şehir projeleri, büyükşehir belediyeleri ve 51 il belediyesi öncelikli olmak üzere akıllı şehir olgunluk değerlendirmesi ve kaynak tahsis kısıtları göz önünde bulundurularak önceliklendirilecektir.	SA 4	H 4.3
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme - 683.3	683.3. Akıllı şehir uygulamalarında yerli teknoloji uygulamalarının desteklenmesinin yöntemleri analiz edilecek, ihale süreçlerinde esas alınacak yerli üretim oranı başta olmak üzere kriterler belirlenecektir.	SA 4 SA 5	H 4.1 H 5.5
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme - 683.4	683.4. Akıllı şehir ekosistemi analiz edilerek girişimciler; sistem geliştiriciler; teknoloji sağlayıcılar gibi sektörün tüm paydaşları oluşturulacak dijital platformda buluşturulacaktır.	SA 4	H 4.1 H 4.2 H 4.3
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.2. Şehirleşme - 684.1	684.1. Tapu işlemlerinde gerçekleşen fiyatın kaydedilmesi, değer değişimlerinin takip edilebilmesi, kamu yatırımları ve düzenlemeleri sonucu ortaya çıkan değer artışlarının tespit edilmesi, yer seçim analizlerine katkı verilmesi ve taşınmaz değer haritalarının oluşturulabilmesi için Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemine entegre bir gayrimenkul değer bilgi merkezi kurulacak ve taşınmazların değere yönelik verileri mülkiyet bilgileri ile birlikte tutulacaktır.	TAPU VE KADASTRO GM	
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.3. Konut - 686.1	686.1. Konut ihtiyacının yerleşmelere göre belirlenebilmesi için konut stoku ortaya konulacaktır.	TAPU VE KADASTRO GM TOKİ BAŞKANLIĞI	
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.3. Konut - 686.2	686.2. Plan döneminde dar gelirli ve dezavantajlı gruplara yönelik 250 bin sosyal konut üretilecektir.	TOKİ BAŞKANLIĞI	
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.3. Konut - 687.1	687.1. Kamu yönetiminde konuttan sorumlu birimler arasında düzenli işbirliğini temin edecek koordinasyon mekanizması oluşturulacaktır.	TAPU VE KADASTRO GM TOKİ BAŞKANLIĞI	
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.3. Konut - 687.2	687.2. Konut üretiminde kalite, sağlık, erişilebilirlik, enerji verimliliği, afetlere dayanıklılık standartları geliştirilecek ve her aşamada gözetilecektir.	SA 5	H 5.1 H 5.2 H 5.3

2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm – 690.1	690.1. Kentsel dönüşüm uygulamalarında tarihi kent merkezi alanlarının yenilenmesinin yaygınlaştırılması, bu kapsamda yerel yönetimlerle paylaşımlı bir finansman modeli oluşturulması sağlanacak ve 81 ilde tarihi kent merkezleri kent kimliğini ön plana çıkaracak şekilde dönüştürülerek, yatay mimari ve insan odaklılık anlayışıyla tasarımları gerçekleştirilecektir.	SA 3	H 3.4
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm - 691.1	691.1. İl ve ilçe bazında riskli ve rezerv alanlara ilişkin verileri, sosyal yapı analizini, ekonomik bütünleşme, altyapı durumu, finansman modelleri ve il bazında dönüşüm hedeflerini içeren kentsel dönüşüm stratejileri hazırlanacaktır.	SA 3	H 3.4
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm -692.1	692.1. Kentsel dönüşüm uygulamaları öncesinde sosyal etki analizi yapılacaktır.	SA 3	H 3.4
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm -692.2	692.2. Kentsel dönüşüm projelerinde katılımcılık esasları tanımlanacak ve sürecin işbirliği içerisinde ilerlemesi sağlanacaktır.	SA 3	H 3.4
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm -693.1	693.1. Kentsel dönüşüm uygulamalarında yerleşim alanı bazında önceliklendirme için çok ölçütlü değerlendirme modeli, can ve mal kaybına neden olma açısından afet riskleri, tehlikesi, etkilediği nüfusun büyüklüğü, mali ve finansal gereksinim, rezerv alanın mevcudiyeti gibi parametrelerin esas alındığı kriterler ve puanlama sistemi çerçevesinde geliştirilecek ve yerleşim alanları bu kapsamda önceliklendirilecektir.	SA 3	H 3.4
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm –693.2	693.2. Tehlikeli ve riskli alanlardaki yapıların risk önceliklendirilmesi yapılarak ülke çapında konutların ve şehir içinde kalmış sanayi sitelerinin illerden gelen talep ve ihtiyaçlara göre kentsel dönüşüm hizmetleri yürütülecektir.	SA 3	H 3.4
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm –693.3	693.3. Kentsel dönüşüm projelerinde dönüşüm alanlarının altyapılarının oluşturulması, idari ve çevresel düzenlemeler ve kira yardımları ile hak sahiplerinin mali ihtiyaçlarının karşılanması için finansman modeli geliştirilecektir.	SA 3	H 3.4
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm –693.4	693.4. Kentsel dönüşüm uygulamalarına kaynak sağlanmasına yönelik hazineye ait sanayi parselleri küçük sanayi kooperatiflerine satılacaktır.	SA 3	H 3.4 H 3.5

İlgili Bölüm/Referans	Verilen Görev/İhtiyaçlar	Amaç No	Hedef No
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm –693.5	693.5. İstanbul genelinde kentsel dönüşüm uygulamaları ve imara yeni açılacak alanların planlaması yapılırken nüfus yoğunluğu dikkate alınarak afet ve acil durum toplanma alanları oluşturulacaktır.	SA 3	H 3.4
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm -693.6	693.6. İstanbul'da fay hattına yakın olan alanlar tespit edilerek kentsel dönüşüm çalışmalarında önceliklendirilmesi sağlanacaktır.	SA 3	H 3.4
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm -693.7	693.7. İstanbul'da mevcut yapılaşmış alanlarda yapı stoku dikkate alınarak, kentsel dirençliliğin artırılması amacıyla mevcut altyapı sistemlerinde afet risk önceliklendirme çalışması yapılarak ihtiyaç duyanlar yenilenecektir.	SA 3	H 3.4
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm - 694.1	694.1. Mekânsal planlama faaliyetlerinde AFAD tarafından hazırlanan Afet Riski Azaltma Sisteminin kullanılması sağlanacaktır.	SA 3	H 3.2 H 3.3 H 3.4
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm -694.2	694.2. Afet risklerinin planlama aşamasında gözetilmesine yönelik imar planlaması kriterleri geliştirilecek ve afet tehlike ve risklerine uygun imar planlaması yapılması sağlanacaktır.	SA 3	H 3.2
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.4. Kentsel Dönüşüm – 695.1	695.1. Kentsel dönüşümün yerli ve yenilikçi üretimi destekleyecek şekilde uygulanmasına yönelik usul ve esaslar belirlenerek mevzuat bu yönde geliştirilecektir.	SA 3 SA 5	H 3.4 H 5.5
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı – 697.2	697.2. Artılmış atıksuların başta tarım olmak üzere yeniden kullanılması için havza bazında planlama yapılacak ve su kaynakları üzerindeki baskı azaltılacaktır.	SA 1	H 1.1
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı – 698.1	698.1. Büyükşehir belediyesi haricindeki yerlerde il bazında su kanalizasyon idarelerinin kurulması için mevzuat düzenlemesi yapılacaktır.	SA 6	H 6.2
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı – 698.3	SUKAP programı fiziki kayıpların azaltılmasına yönelik olarak geliştirilecektir.	İLBANK AŞ	
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı – 698.4	698.4. Atıksu artma tesislerinin etkin şekilde çalıştırılması için KÖİ modeli yaygınlaştırılacak, atıksuya ilişkin denetim, teknik bilgi eksikliği ve kapasite gibi mevcut engellerin hızlı ve etkin şekilde üstesinden gelinecektir.	SA 1	H 1.1

2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı –699	699.1. Katı atıkların geri dönüşümünde halkın bilinçlendirilmesi sağlanacaktır.	SA 1	H 1.1
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı –699.2	699.2. Sıfır Atık Projesi uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.	SA 1	H 1.1
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı –699.3	699.3. Geri kazanılmış ikincil ürüne ait teknik standartlar geliştirilecek, teşvik ve yönlendirme mevzuatı iyileştirilecektir.	SA 1	H 1.1
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı –699.4	699.4. Atıkların ayrı toplama sistemi yaygınlaştırılacaktır.	SA 1	H 1.1
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı –700.1	700.1. Katı Atık Programının uygulanmasının yaygınlaştırılması sağlanacaktır.	SA 1	H 1.1
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı – 701.1	701.1. İmar planları ile ulaşım ana planlarının uyumlu olmasını sağlayacak bir koordinasyon mekanizması kurulacaktır.	SA 3	H 3.2
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı – 703.1	703.1.Yaya trafiğinin kesintisiz hale getirilmesi için yaya yolları ve kaldırımlar ile ilgili standartlar oluşturulacaktır.	SA 3	H 3.2
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı –703.3	703.3. Bisiklet kullanımını teşvik etmek amacıyla yasal ve finansal destek mekanizmaları hayata geçirilecektir.	SA 1	H 1.3
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.5. Kentsel Altyapı –703.4	703.4. Bisiklet yolu master planı ve uygulama planı hazırlanacak, bu kapsamda yeni bisiklet yolları yapılacaktır.	SA 1	H 1.3
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.6. Kırsal Kalkınma – 706.1	706.1. Köylerin mahalli müşterek nitelikli altyapı ve üst yapı ihtiyaçlarının giderilmesi için büyükşehir olmayan iller için KÖYDES kapsamında; büyükşehir belediyesi bulunan illerde köy ve beldenin mahalleye dönen yerleşim yerlerinde ise Büyükşehirlerin Kırsal Altyapısı Projesi (KİRDES) kapsamında köylerin ve beldelerin kaliteli ve erişilebilir yol ağı, içme suyu, atık su tesisi, küçük sulama tesisi yapım işleri için finansal destek sağlanacaktır.	SA 6	H 6.1
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.6. Kırsal Kalkınma –706.2	706.2. KÖYDES kapsamında kırsal altyapı hizmetleri için ayrılan kaynakların verimli ve etkin kullanımı için KÖYDES izleme sistemi oluşturulacaktır.	SA 6	H 6.1 H 6.2

İlgili Bölüm/Referans	Verilen Görev/İhtiyaçlar	Amaç No	Hedef No
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.6. Kırsal Kalkınma – 706.4	706.4. Kırsal alanda yerleri kamulaştırılanlar öncelikli olmak üzere, çeşitli risk faktörlerine bağlı olarak ihtiyaç duyulan yeniden yerleşim ve iskân faaliyetleri kapsamında can ve mal güvenliğini tehdit eden yapıların yerine, köyün bitişiğinde veya belirlenecek alanlarda uygun yapılar yapılacaktır.	SA 5	H 5.4
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.6. Kırsal Kalkınma –706.5	706.5. Kırsal iskân için ayrılan kaynakların etkin kullanımı için bir koordinasyon mekanizması oluşturulacaktır.	SA 5	H 5.4
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması – 713.1	713.1. Kamu kurum ve kuruluşlarının birbirleri ve mahalli idareler ile yetki ve görevlerindeki uyumun geliştirilmesi, çatışmaların giderilmesine ve uygulamada eşgüdüm ile diğer paydaşlarla işbirliğinin güçlendirilmesine yönelik mevzuat çalışmaları gerçekleştirilecektir.	SA 6	H 6.2
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması –713.2	713.2. Çevresel etki değerlendirmesi, stratejik çevresel değerlendirme, izin, lisans, izleme ve denetim mekanizmaları ve kapasiteleri geliştirilecek ve bu konularda mevzuat güçlendirilerek gerekli yazılım, makine ve teçhizat ihtiyacı giderilecektir.	SA 2	H 2.1 H 2.2 H 2.3
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması –713.3	713.3. Toplumun çevre bilincini artırmaya yönelik çevre ve doğa koruma ile sürdürülebilir üretim ve tüketim konularında eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları gerçekleştirilecektir.	SA 1	H 1.1 H 1.2 H 1.4
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması – 713.4	713.4. Çevre etiket sistemi yaygınlaştırılacaktır.	SA 2	H 2.2
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması – 714.1	714.1. Sera gazı emisyonuna sebep olan binalar ile enerji, sanayi, ulaştırma, atık, tarım ve ormancılık sektörlerinde emisyon kontrolüne yönelik Niyet Edilmiş Ulusal Katkı çerçevesinde çalışmalar yürütülecektir.	SA 1	H 1.2
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması –714.2	714.2. İklim değişikliğinin olumsuz etkilerine uyum sağlama kapasitesini artırmaya yönelik ulusal ve bölgesel uyum stratejilerini içeren planlama, uygulama ve kapasite geliştirme çalışmaları yürütülecektir.	SA 1	H 1.2

2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması –714.3	714.3. İklim değişikliğine uyumun sağlanması ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bölge ve şehir ölçeğinde ihtiyaçlar tespit edilerek çözüm önerileri belirlenecek, başta Karadeniz Bölgesi olmak üzere 7 Bölgemiz için İklim Değişikliği Eylem Planları hazırlanacaktır.	SA 1	H 1.2
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması –715.1	715.1. Yerel düzeyde hava kalitesi eylem planları oluşturulacak, kirlilik ve emisyon kontrolüne yönelik mevzuat güncellenecektir.	SA 1	H 1.3
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması –715.2	715.2. Bölgesel temiz hava merkezleri güçlendirilerek hava kalitesi yönetim kapasitesi geliştirilecektir.	SA 1 SA 2	H 1.2 H 2.4
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması –715.3	715.3. Hava kalitesinin modellenmesi ve izlenmesine yönelik araştırmalar yapılacak ve altyapı geliştirilecektir.	SA 1	H 1.2
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması –717.1	717.1. Kara ve denizdeki korunan alan miktarı artırılarak bu alanların etkin yönetiminin sağlanması için yeşil koridor oluşturulması, planlama ve altyapı çalışmalarını gibi uygulamalar gerçekleştirilecektir.	SA 1	H 1.4 H 1.5
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması –718.1	718.1. Büyük endüstriyel kazalara karşı risk yönetimi ve acil müdahale kabiliyetleri geliştirilecektir.	SA 2	H 2.3
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması –718.2	718.2. Uluslararası yükümlülükler kapsamında kimyasalların etkin yönetimine yönelik mevzuat çalışmaları yapılacaktır.	SA 1	H 1.3
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması –719.1	719.1. Türkiye genelinde yerleşim alanlarının stratejik gürlü haritaları hazırlanacaktır.	SA 1	H 1.3
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.7. Çevrenin Korunması –720.1	720.1. Toplama, izleme ve değerlendirme süreçleri ile kalitesi açısından çevresel veri geliştirilecek ve kullanımına yönelik kapasite artırılabilecektir.	SA 2	H 2.3

İlgili Bölüm/Referans	Verilen Görev/İhtiyaçlar	Amaç No	Hedef No
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.8. Afet Yönetimi – 724.1	724.1. İstanbul'daki kritik alt yapı tesislerinin afetlere karşı dayanıklılığı artınacaktır.	SA 3	H 3.4
2.4.Yaşanabilir Şehirler; Sürdürülebilir Çevre 2.4.8. Afet Yönetimi –725.1	725.1. Kamu hizmet binalarının envanterini çıkarma ve afetlere karşı güçlendirme çalışmalarına devam edilecektir.	SA 5	H 5.3
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.1. Hukuk Devleti ve Demokratikleşme - 743	743. Kamu hizmetlerinin vatandaşla en yakın idari birimler eliyle yürütülmesi ve vatandaş memnuniyetinin üst düzeye çıkarılması için yerel yönetimlerin hizmet sunma kapasitesinin artırılması, daha şeffaf ve hesap verebilir bir yapıya kavuşturulması amaçlanmaktadır.	SA 6	H 6.1 H 6.2
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.1. Şeffaflık ve Hesap Verilebilirlik, İdari Yapılanma ve Politika Yapımı -782.1	782.1. Kent konseylerinin daha aktif hale getirilmesine yönelik düzenleme yapılacaktır.	SA 6	H 6.2
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.1. Şeffaflık ve Hesap Verilebilirlik, İdari Yapılanma ve Politika Yapımı 785.2	785.2. Yerel yönetimlerde imar değişikliği, kaynak tahsisi, önceliklerin belirlenmesi gibi karar alma süreçleri şeffaflaşılacak, internet üzerinden yayımlanacaktır.	SA 6	H 6.1 H 6.2
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.3. Yerel Yönetimler 797.1	797.1. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından stratejik plan hazırlama zorunluluğu olan belediyelerde hizmet önceliklendirmesi yapmak üzere rehber geliştirilecektir.	SA 6	H 6.1
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.3. Yerel Yönetimler 797.2	797.2. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından geliştirilen rehber doğrultusunda büyükşehirlerden başlamak üzere, stratejik plan hazırlama zorunluluğu olan belediyelerde hizmet önceliklendirmesi stratejik planda kaynak tahsisi ilişkisini ele alan bir kıyas çalışması yapılması sağlanacaktır.	SA 6	H 6.1
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.3. Yerel Yönetimler 798.1	798.1. Yerel yönetimlerin hizmetlerinin idari, mali ve teknik asgari standartları tespit edilecek; bu standartların uygulamasına yönelik mevzuat düzenlemesi yapılacaktır.	SA 6	H 6.1 H 6.2
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.3. Yerel Yönetimler 799.1	799.1. Yerel yönetimlerde çalışan personelin niteliğini artırmaya yönelik eğitimler verilecektir.	SA 6	H 6.2

2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.3.Yerel Yönetimler 800.1	800.1. Dezavantajlı kesimlerin yerel yönetimlerdeki temsil ve karar alma süreçlerine katılım mekanizmaları güçlendirilecek, kent konseylerinde belirli bir oranda katılımı sağlanacak, alınacak önemli kararlarda halk oylamasına başvurulabilmesi gibi yollarla yerel hizmet sunumunda bu kesimlerin ihtiyaçlarının daha fazla dikkate alınması sağlanacaktır.	SA 6	H 6.2
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.3.Yerel Yönetimler 801.1	801.1.Yerel yönetimlerde optimum hizmet ve coğrafi alan büyüklüğü tespit edilerek yerel hizmet gereklerine uygun, çoklu ölçüt tasnif sistemine dayalı yerel yönetimlerin yeniden yapılandırılmasına ilişkin modelleme ve mevzuat çalışması yapılacaktır.	SA 6	H 6.2
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.3.Yerel Yönetimler 801.2	801.2. Köy yerleşik alanlarının sürdürülebilirliği sağlanacak, büyükşehirlerde köyden mahalleye dönüşen yerlerde hizmet erişimi kolaylaştırılacaktır.	SA 6	H 6.2
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.3.Yerel Yönetimler 801.3	801.3. Büyükşehir belediyeleriyle büyükşehir ilçe belediyelerinin çakışan yetki ve sorumlulukları nedeniyle ortaya çıkan hizmet aksamalarının giderilmesi için görev tanımları etkinlik temelli olarak yeniden değerlendirilecektir.	SA 6	H 6.2
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.3.Yerel Yönetimler 802.1	802.1.Yerel yönetimlerin kent esenliği ve güvenliğine ilişkin projeleri desteklenecektir.	SA 3 İLBANK AŞ TOKİ	H 3.1 H 3.2
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.3.Yerel Yönetimler 802.2	802.2. Küçük ölçekli belediyelerin sosyal donatı projeleri için finansman modeli geliştirilecektir	SA 3 SA 6 İLBANK AŞ TOKİ	H 3.1 H 3.2 H 6.2
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.4.Yerel Yönetimler 812.7	812.7.Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi Projesi tamamlanacaktır.	SA 4	H 4.1
2.5. Hukuk Devleti, Demokratikleşme ve İyi Yönetişim 2.5.2. İyi Yönetişim 2.5.2.7. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları 843.1.	843.1. Kurumsal stratejik planlar ile sektörel ve tematik politika belgeleri hazırlıklarında SKA'larla uyum gözetilecektir.	SA 7	H 7.1

2.2.3. Orta Vadeli Program

- Kooperatifçiliğin gelişimine engel teşkil eden mevzuat düzenlemeleri kaldırılacaktır.
- Atıl tarım arazilerinin tarımsal üretime kazandırılması için gerekli kurumsal ve hukuki altyapı oluşturulacaktır.
- Program döneminde mali disipline kararlılıkla devam edilecektir.
- Taşınmaz değerlendirme sistemi kurularak gayrimenkul envanteri tamamlanacak, gayrimenkul değerlendirme sistemi tapu harçları ve emlak vergilerinin gerçek değerleri üzerinden alınması sağlanacak şekilde yeniden düzenlenecektir.
- İmar değişikliklerinden kaynaklanan değer artışlarının vergilendirilmesine ilişkin mevzuat ve uygulama güçlendirilecektir.
- İkinci ve sonraki konut alımlarında vergileme ve kredi kullanımına ilişkin düzenleme ve uygulamalar üretken olmayan yatırımların cazibesini azaltma saikiyle gözden geçirilecektir.
- Kamu kaynaklarının kullanımının etkinliğini takip etmeyi kolaylaştıracak, şeffaflığı ve hesap verebilirliği arttıracak program bazlı performans esaslı bütçeleme hayata geçirilecektir.
- Sosyal yardımların etkinliğini ve verimliliğini artırmak amacıyla basta yerel yönetimler olmak üzere tüm kamu kurum ve kuruluşlarıyla veri paylaşım altyapısı tamamlanacaktır.

Tablo 3. Orta Vadeli Program'da Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Eylemleri

ORTA VADELİ PROGRAMDA BAKANLIK EYLEMLERİ (2020-2022)			
İlgili Bölüm/Referans	Verilen Görev/İhtiyaçlar	Amaç No	Hedef No
Yeni Ekonomi Programı Orta Vadeli Program (2020-2022)	23 İnşaat sektöründe yerel üretim, ithal ikameci politikalarla desteklenecektir.		
	24 Sıfır Atık Projesi uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.		
	25 Kentsel dönüşüm uygulamaları kapsamında tarihi ve geleneksel kent merkezlerinin kimliği korunarak yenileme ve dönüşüm çalışmaları yapılacaktır.	SA 5	H 5.2 H 5.2
	26 Türkiye Emlak Katılım Bankası bünyesinde uzun vadeli tasarrufu teşvik edecek ve düşük maliyetle konut edinimi sağlayacak Yapı Tasarruf Sandığı Sistemi kurulacaktır.	SA 1 SA 3	H 1.1 H 3.4
	27 Taşınmaz değerlendirme sistemi kurularak gayrimenkul envanteri tamamlanacak, gayrimenkul vergilendirme sistemi tapu harçları ve emlak vergilerinin gerçek değerleri üzerinden alınmasını sağlayacak şekilde yeniden düzenlenecektir.	Emlak Katılım Bankası	
	28 İmar değişikliklerinden kaynaklanan değer artışlarının vergilendirilmesine ilişkin mevzuat ve uygulama güçlendirilecektir.	SA 4	H 4.3
29 Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planı doğrultusunda, ülkemizdeki akıllı şehir ekosisteminin sağlıklı, kapsamlı ve sürdürülebilir biçimde oluşturulması ile bu alanda yerli ve milli teknolojilerin geliştirilmesi için gerekli rekabet ortamı, teknoloji altyapısı ve etkin veri güvenliği sağlanacaktır.			

2.2.4. 2019 Yılı Programı

Tablo 4. 2019 Yılı Programında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

2019 YILI PROGRAMI		
Tedbir No	Amaç No	Hedef No
Tedbir 166. Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi kurularak akıllı şehirlere geçişin altyapısı hazırlanacaktır.	SA 4	H4.2 H4.3
Tedbir 374. Yapı denetim sistemi yurt genelinde etkinleştirilecektir.	SA 5	H5.3
Tedbir 375. Yetkin yapı müteahhidi sayısı artınlacak, şantiye şeflerinin etkinliği temin edilerek kayıt altına alınması sağlanacaktır.	SA 5	H5.2
Tedbir 376. Ulusal Yeşil Bina Bilgi Sistemi yazılım programı ve bununla ilgili mevzuat oluşturulacaktır.	SA 5	H5.2
Tedbir 382. İmar planı izleme, değerlendirme ve denetim sisteminin kurulmasına yönelik çalışmalar sürdürülecektir.	SA 3	H3.2 H3.3
Tedbir 383. Mekânsal plan hazırlama sürecinde sakınım (risk azaltma) önlemlerinin içerilmesine ilişkin usul ve esaslar geliştirilecektir.	SA 3	H3.2
Tedbir 384. İmar uygulamalarının yaygınlaştırılması ve bölgelerin koşullarına göre çeşitlendirilmesi amacıyla alternatif yöntemler geliştirilecek ve tecrübe paylaşımı sağlanacaktır.	SA 3	H3.2
Tedbir 385. Mimari ve şehircilik bakımından özgün değerlere sahip yörelere ilişkin planlama ve mimari yapılaşma kurallarının yazılması desteklenecektir.	SA 3 SA 5	H3.2 H5.6
Tedbir 387. Coğrafi Bilgi Sistemleri Strateji ve Eylem Planı tamamlanacaktır.	SA 4	H4.1 H4.2
Tedbir 388. Kentsel dönüşüm projelerinin sosyal boyutunun güçlendirilmesine yönelik analiz çalışmaları yapılacaktır.	SA 3	H3.4
Tedbir 389. Kentsel dönüşüm uygulamaları kapsamında tarihi ve geleneksel kent merkezlerinin kimliği korunarak yenileme ve dönüşüm çalışmaları yapılacaktır.	SA 3	H3.4
Tedbir 390. Kentsel dönüşüm faaliyetlerinin il bazında hazırlanacak sosyal boyut ve altyapıya etkilerinin de dikkate alındığı strateji belgeleri doğrultusunda hazırlanmasına yönelik çalışmalar yaygınlaştırılacaktır.	SA 3	H3.4
Tedbir 391. Kentsel dönüşüm uygulamalarında planlama ilkeleri ve kriterlerinin yaygın kullanımı sağlanacaktır.	SA 3	H3.4
Tedbir 395. Atıksu arıtma tesisi yönetim modeli geliştirilecektir.	SA 1	H1.1

Tedbir 396. Katı atık yönetiminde mahalli idare birliklerinin etkin çalışmasına yönelik mevzuat düzenlemesi yapılacaktır.	SA 1	H1.1
Tedbir 397. Sıfır Atık Projesi uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.	SA 1	H1.1
Tedbir 400. Topografyası uygun şehirlerde standartlarla uyumlu bisiklet yolları inşa edilecek ve bisiklet paylaşım sistemleri kurulacaktır.	SA 1	H1.3
Tedbir 401. Küçük ölçekli belediyelerin sosyal donatı projeleri için finansman modeli geliştirilecektir.	SA 6	H6.1
Tedbir 402. Mahalli idarelerde çalışan personelin niteliğini artırmaya yönelik eğitimler verilecektir.	SA 6	H6.2
Tedbir 403. Büyükşehir belediyelerinin hizmet sunum yöntemleri yeni bir model çerçevesinde değerlendirilerek gerekli idari, kurumsal ve mevzuat düzenleme çalışmaları sürdürülecektir.	SA 6	H6.3
Tedbir 404. Mahalli idarelerin asgari hizmet standartlarının tespitine yönelik teknik standart belirlenerek mevzuat düzenlemesi yapılacaktır.	SA 6	H6.2
Tedbir 411. Çevre mevzuatının eksiklikleri giderilecek, etkin uygulanması için ölçüm, izleme, denetim, kontrol ve raporlama altyapısı etkinleştirilecektir.	SA 1 SA 2	H1.1 H2.3
Tedbir 412. Ulusal Çevre Etiketleme Sistemi kurularak, ürün ve hizmetlerin çevreye duyarlılığı belirlenecektir.	SA 2	H2.2
Tedbir 414. Özel Çevre Koruma (ÖÇK) Bölgelerinin etkin ve etkili yönetimini sağlamak için ilgili paydaşlarla yönetim planları hazırlanacaktır.	SA 1	H1.6
Tedbir 415. İklim değişikliği ile mücadele ve uyum için ulusal uygulamalar güçlendirilecektir.	SA 1	H1.2
Tedbir 426. Ülke genelinde mikro bölgeleme çalışmalarına devam edilecektir.	SA 3	H3.2
Tedbir 427. Afet ve acil durumlarda ekonomik aktivitenin olabildiğince az düzeyde etkilenmesi için kritik varlık envanterleri belirlenecektir.	SA 5	H5.3
Tedbir 428. Yapıların projelendirme, yapım ve denetim süreçlerine yönelik mevzuat güncellenecektir.	SA 5	H5.3

2.3. Faaliyet Alanları ile Ürün ve Hizmetlerin Belirlenmesi

Tablo 5. Faaliyet Alanı – Ürün/Hizmet Listesi

Faaliyet Alanı	Ürün ve Hizmetler
“ YENİ ŞEHİRCİLİK VİZYONUyla PLANLAMA VE KENTSEL DÖNÜŞÜM ”	
Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü	
Kentsel Dönüşüm Faaliyetleri	<ul style="list-style-type: none">• Riskli alanların tespiti ve ilanı• Rezerv yapı alanının belirlenmesi ve onaylanmak üzere Bakanlık makamına sunulması• Riskli alan ve rezerv yapı alanlarında idaresine yetki devri ve kaynak tahsisi işlemleri• Riskli yapıların tespiti• Tescil, tahsis ve devir işlemleri• Kamulaştırma işlemleri• Tahliye ve yıkım işleri• Dönüşüm uygulamaları (etüt, planlama, projelendirme ve yeniden yapılandırma vb.)• Finansal destekler (proje desteği, kira yardımları, kredi ve faiz destekleri)
Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü	
Mekânsal Planlama Faaliyetleri	<ul style="list-style-type: none">• Afet riskli ve gecekondü alanlarına ilişkin planlama ve kentsel tasarım projelerinin hazırlanması ve onaylanması• Şehirlerin marka değerini artırmaya ve şehrin gelişimine katkı sağlayacak özel proje alanlarına ilişkin planlama ve kentsel tasarım projelerinin hazırlanması ve onaylanması• Çevre Düzeni Planlarının hazırlanması ve onaylanması• Plana esas mikrobölgeleme ve jeolojikjeoteknik etütlerin yapılması, yaptırılması ve onaylanması• Kentleri İzleme Modeli• Kırsal yerleşimlerde imar uygulama ve planlamaya ilişkin ilke ve esasların belirlenerek mevzuat hazırlanması• Yerel yönetimlere ve ilgililere mevzuatın uygulanmasına yönelik rehberlik yapılması• Belediyelerin imar uygulamalarında mali ve teknik destek sağlanması• Bakanlığa verilen yetkiler kapsamında imar planlarının hazırlanması ve onaylanması• Köy yerleşme planlarının onaylanması• Mücavir alan onayı• Kıyı kenar çizgisi onayları• Halihazır haritaların hazırlanması ve onaylanması• Parselasyon planlarının yapılması, yaptırılması ve onaylanması• Kıyı ve dolgu imar planlarının hazırlanması ve onaylanması• Bütünleşik kıyı alanları planlarının hazırlanması ve onaylanması
“ÇEVRENİN VE TABİATIN KORUNMASI, İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE” “ÇED, İZİN VE LİSANSLARIN HIZLANDIRILMASI, DENETİM VE İZLEME”	
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü	
Çevre Yönetimi ile İlgili Faaliyetler	<ul style="list-style-type: none">• Politika ve strateji geliştirme, eylem planı hazırlama/uygulamaya koyma• Plan ve proje onayı verme• Taraf olunan uluslararası sözleşme ve protokoller ile AB'ye uyum süreci nedeniyle ulusal raporlar hazırlamak ve uluslararası mercilere sunma• Kirlilik ve risk haritaları oluşturma• Çevre kirliliği açısından öncelikli yerleri ve bölgeleri belirleme• Standart, ölçüm, ölçüt oluşturma/geliştirme, kılavuz hazırlama• Çevre ve insan sağlığını olumsuz etkileyen maddelerin kullanımına sınırlandırma getirme• Çevre gelirlerinin temini ve takibi ile yerel yönetimlere alt yapı yatırımları için destek verme

ÇED İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü	
Denetim Faaliyetleri	<ul style="list-style-type: none"> • Çevre denetimi faaliyetleri • İdari yaptırım kararlarının uygulanması • Eğitim faaliyetleri • Çevre denetim görevlisi tanıtım kartlarının hazırlanması • ÇED taahhütlerinin izlenmesi faaliyeti
İzin ve Lisans Faaliyetleri	<ul style="list-style-type: none"> • Çevre izin, çevre izin ve lisans belgesinin verilmesi (çevre izin, çevre izin ve lisans belgesi)
Ölçüm ve İzleme Faaliyetleri	<ul style="list-style-type: none"> • İzleme veri tabanlarının oluşturulması, kamu kurumları ve vatandaşlar ile paylaşılması • Alıcı ortam izleme raporları ve haritalarının hazırlanması • Hava kalitesi izleme ağı tüm ülkeyi temsil edebilmesi • Sürekli İzleme Sistemleri entegre veri yönetimi alt yapısının kurulması • İzleme kılavuzlarının hazırlanması
Endüstriyel ve Altyapı Yatırım Faaliyetleri	<ul style="list-style-type: none"> • Çevresel etki değerlendirmesi faaliyetleri (ÇED olumlu/olumsuz belgesi/kararı, ÇED gereklidir/gerekli değildir belgesi/kararı)
Laboratuvar Faaliyetleri	<ul style="list-style-type: none"> • Yeni laboratuvar birimlerinin kurulması, mevcut laboratuvarların revizyonuna devam edilmesi • Laboratuvarın akreditasyon kapsam genişletmelerinin yapılması • Yeterlilik ve karşılaştırma testlerine katılım sağlanması, yetkili laboratuvarlara yönelik karşılaştırma testleri düzenlenmesi • Çevre laboratuvarlarının yetkilendirme süreci etkilendirme sisteminin uygulanması • Çevre laboratuvarlarının ölçüm güvenilirliği ve kalitesinin artırılması amacıyla emisyon, su analizleri, numune alma konularında kılavuzlar hazırlanması, eğitim programları düzenlenmesi
Çevre Yeterlik Faaliyetleri	<ul style="list-style-type: none"> • ÇED yeterlilik belgesinin verilmesi (yeterlik belgesi) • Çevre danışmanlık yeterlik belgesi verilmesi işi (çevre danışmanlık yeterlik belgesi) • Çevre görevlisi belgesi verilmesi (çevre görevlisi belgesi) • Çevresel Etiket Ödül Sistemlerinin kurulması ve Çevresel Yönetim Sistemlerinin kurulması ve ödüllendirilmesi ile uygulanmasına ilişkin tüm iş süreçleri (Mevzuat hazırlama, politika ve strateji geliştirme, eylem planı hazırlama/uygulamaya koyma, web portalı kurulumu, belgelendirme, eğitim, proje, kayıt, envanter,Avrupa Birliği'ne uyum çalışmaları yapma)
Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü	
Koruma Faaliyetleri	<ul style="list-style-type: none"> • Koruma ve kullanma esaslarının belirlenmesi • Kamu kurum ve kuruluşlarının yatırımlarını koruma ilkeleri açısından değerlendirilmesi ve yönlendirilmesi • Her ölçekte plan ve proje yapılması, yaptırılması ve onaylanması • Çevre değerlerinin korunması ve çevre kirliliğinin önlenmesi için her türlü tedbirlerin alınması • Çevre ve altyapı yatırımlarının yapılması • Hedef gruplarına eğitim verilmesi

“ENERJİ ETKİN VE ÇEVREYE DUYARLI YAPILAŞMA”

Yapı İşleri Genel Müdürlüğü

Proje Faaliyetleri	<ul style="list-style-type: none">• Proje elde etme sürecinin yönetilmesi (Arsa hukuki ve fiziki bilgilerinin ve ihtiyaç programlarının takip edilmesi, İl Müdürlüklerine yetki verilmesi ve proje ihale süreci)• Mimari, statik ve tesisat projelerinin elde edilmesi (uygulama projeleri)• Proje yarışmalarının düzenlenmesi (yarışma yolu ile elde edilen projeler)• Proje danışmanlık hizmetleri (taşra teşkilatı, diğer kamu kurum/kuruluşlarına danışmanlık hizmeti verilmesi)• Mesleki kontrollük hizmetleri (proje müellifleri kanalıyla projenin uygulama ve kontrollüğünün sağlanması)• Kamu yapılarına ait projelerle ilgili ilke, strateji ve standartların belirlenmesi (mevzuat)• Zemin ve temel etüt çalışmaları (zeminin fiziksel ve mekanik özelliklerini tespit ederek yapının buna göre tasarlanması)• Güçlendirme çalışmaları (güvenli olmadığı tespit edilen kamu yapılarının güçlendirilerek güvenli hale getirilmesi)
Yapım Faaliyetleri	<ul style="list-style-type: none">• Kamu kurum ve kuruluşlarına ait yatırımların 4734 ve 4735 sayılı Kamu İhale Kanunları kapsamında ihalelerin yapılarak kesin kabul aşamasına kadar yapım süreci takibi ve denetimi çalışmalarını yapmak (yapım işleri ihaleleri ve kamu yapılarının inşaat denetim hizmetleri)• Yapım, onarım ve güçlendirme işlerini yapmak veya yaptırmak (yapımı, onarımı ve güçlendirmesi tamamlanan binalar)
Plan Program Faaliyetleri	<ul style="list-style-type: none">• Yıllık yatırım programı hazırlama ve revize işlemlerinin yapılması (yıllık yatırım programı)• Yıllık bütçe hazırlanması ve uygulanmasının sağlanması (yıllık bütçe)• Birimler arasında koordinasyonun sağlanması (izleme, değerlendirme ve raporlar)

Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü

İmar Düzenleme Faaliyeti	<ul style="list-style-type: none">• 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu ile ilgili görüş verme• Mimarlık, mühendislik ve müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlemeleri yapma• Gerçek ve tüzel kişilere ait yapıların tasarım standardını belirleme
İmar Mevzuatı Geliştirme Faaliyeti	<ul style="list-style-type: none">• İmar mevzuatı kapsamında projelendirme ve yapılaşma ile ilgili konularda yeni mevzuat hazırlama, değişiklik yapma, görüş verme ve yerel idarelere rehberlik etme• İmar mevzuatı kapsamında projelendirme ve yapılaşma konusunda yerinde inceleme yapma
Enerji Verimliliği Denetim Faaliyetleri	<ul style="list-style-type: none">• BEP yönetmeliği gereğince Enerji Kimlik Belgesi verilmesi işlemleri• Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği kapsamında binalara düzenlenecek olan Enerji Kimlik Belgelerinin denetim işlemleri
Enerji Verimliliği İnceleme Faaliyetleri	<ul style="list-style-type: none">• “Merkezi Isıtma ve Sıhhi Sıcak Su Sistemlerinde Isınma ve Sıhhi Sıcak Su Giderlerinin Paylaştırılmasına İlişkin Yönetmelik” gereği ölçüm şirketlerinin alt yapıları ve fiziki şartlarının incelemesi
Enerji Verimliliği Mevzuat Faaliyetleri	<ul style="list-style-type: none">• Merkezi Isıtma ve Sıhhi Sıcak Su Sistemlerinde Isınma ve Sıhhi Sıcak Su Giderlerinin Paylaştırılmasına İlişkin Yönetmelik hakkında mevzuat çalışması• Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği Isınma ve Sıhhi Sıcak Su Giderlerinin Paylaştırılmasına İlişkin Yönetmeliğinin uygulanması ile ilgili kişi, kurum, kuruluşlarca gelen görüş ve öneriler doğrultusunda hazırlanması

Yapı Malzemeleri Denetim Faaliyeti	<ul style="list-style-type: none"> • Onaylanan kuruluşların ve uygunluk değerlendirme kuruluşlarının gözetim ve denetiminin gerçekleştirilmesi ve gerektiğinde AB Komisyonu'na bildirimini yapılması • Şikâyet ile tarafımıza ulaşan ve uygunsuz olduğu tespit edilen belgelerle ilgili olarak, söz konusu belgeyi düzenleyen kuruluşa ilgili İl Müdürlüklerinin de katılımı ile denetim gerçekleştirilmesi • Denetim raporlarının incelenmesi, neticesinde usulsüzlük/sahtecilik tespit edildiği takdirde ilgili Cumhuriyet Başsavcılığına denetim dosyasının dava açılmak üzere gönderilmesi
Yapı Malzemeleri Mevzuat Faaliyetleri	<ul style="list-style-type: none"> • Yapı Malzemeleri İçin Onaylanmış Kuruluşların Görevlendirilmesinde Esas Alınacak Temel Kriterlere Dair Tebliğ'i ilgili mevzuat değişikliklerine istinaden revize etmek • Görevlendirilen Onaylanmış Kuruluşlar, Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ve Avrupa/ Ulusal Teknik Onay Kuruluşları ile ilgili Görevlendirilme Tebliğlerinin hazırlanması ve gerektiğinde revizyonu • Bakanlığımız ile Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) arasında yapılan onaylanmış kuruluşların denetimi ve gözetimi ile ilgili protokolün gerek duyulduğu hallerde revize edilmesi • Yapı Malzemeleri Yönetmeliği(89/106/EEC) 'nin kapsamında görevlendirilen Onaylanmış Kuruluşlar ve Uygunluk Değerlendirme Kuruluşlarının görevlendirilmeleri ve görevlendirildikleri kapsamlarına dair tebliğlerin yayımlanması • Yapı Malzemeleri Yönetmeliği Kapsamında Uygulanacak Teknik Şartnamelerin Yayımlanmasına Dair Tebliğin yayımlanması ve güncellenmesi • Yapı Malzemelerinin Tabi Olacağı Kriterler Hakkında Yönetmeliğinin revizyon çalışmalarının yürütülmesi • Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğinin revizyonu ile ilgili çalışmaların yürütülmesi • Avrupa Komisyonu tarafından yayımlanan Yapı Malzemeleri Tüzüğü'nün uyumlaştırılarak ulusal mevzuatımıza kazandırılması • Yapı Malzemelerinin Tabi Olacağı Kriterler Hakkında Yönetmelik Kapsamındaki Yapı Malzemelerinin Tabi Olacakları Uygunluk Teyit Sistemleri Hakkında Tebliğ'in güncellenerek yayımlanması
“AKILLI ŞEHİRLER VE ULUSAL COĞRAFI BİLGİ HİZMETLERİ”	
Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü	
Coğrafi Bilgi Sistemleri ile İlgili Faaliyetler	<ul style="list-style-type: none"> • Sayısal veri ve metaveri sunumu • Bilgi güvenliği yönetim sistemi • Merkez ve taşra teşkilatının bilişim altyapı entegrasyonu • Sistem yönetimi, işletimi ve eğitimi • TUCBS altyapı kurulumu ve işletimi • Karar destek sistemlerinin kurulumu ve işletimi • Coğrafi veri analiz teknikleri konusunda güncel teknolojileri takip etmek, uygulamak ve Ar-Ge faaliyetleri yürütmek

“KAMU TAŞINMAZLARININ ETKİN YÖNETİMİ”

Milli Emlak Genel Müdürlüğü

Milli Emlaklar ile İlgili Faaliyetler

- Hazinesinin özel mülkiyetinde ve Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmaz malların yönetimi
- Hazinesinin özel mülkiyetindeki taşınmazların satışı, kiralınması, trampası ve üzerinde sınırlı ayrı hak tesisi, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralınması ve bu yerler için gerekli görülen hallerde kullanma izni verilmesi
- Devlete intikali gereken taşınır ve taşınmaz mallarla hakların Hazineye mal edilmesi işlemleri, taşınmaz malların tescili, taşınır malların tasfiyesi
- Hazinesinin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerden kamu hizmeti için kullanılması gerekli olanları; genel ve özel bütçeli idarelere tahsis edilmesi ve gerekli hallerde tahsisin kaldırılması; tahsisi kaldırılan taşınmaz mallar üzerinde Hazine dışındaki kamu kurum ve kuruluşlarına ait yapı ve tesislerin tasfiye edilmesi, tasfiyeye ilişkin esas ve usullerin belirlenmesi
- Devlete ait konutların yönetimi
- Hazineye ait taşınmaz malların envanter kayıtlarının tutulması ve kayıtların tutulmasına ilişkin esas ve usullerin belirlenmesi
- Bakanlık adına yapılacak kamulaştırma işlemlerinin yürütülmesi ve diğer genel bütçeli kuruluşların kamulaştırdığı yerlerin Hazine adına tescilinin sağlanması
- Kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmaz mallar üzerindeki yönetim esaslarının tespit edilmesi
- Kamu mallarına ilişkin politikaların tespit edilmesi

“YEREL YÖNETİMLERİN SUNDUĞU HİZMETLERDE HIZ VE KALİTE”

Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Yerel Yönetimler ile İlgili Faaliyetler

- Mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetlerin yapılması ve geliştirilmesi
- Mahalli idare yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasının sağlanması
- Mahalli idarelerin geliştirilmesi amacıyla araştırmalar yapılması, istatistik bilgilerin toplanması ve yayımlanması
- Mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitiminin planlanması ve uygulanmasının takip edilmesi

2.4. Paydaş Analizi

Paydaş analizi katılımı sağlamanın en önemli aracıdır. Kurumun etkileşim içinde olduğu paydaşların stratejik planla ilgili görüşlerinin dikkate alınması stratejik planın başarı düzeyinin artmasında önemli bir etkidir.

Dış paydaşların Bakanlığımız hakkındaki görüş ve önerilerinin alınması aşamasında anket uygulaması yöntemi kullanılmıştır. Dış paydaş anketi; kamu kurumu, ÇED hizmetleri müşavirlikleri, çevre müşavirlik kuruluşları, dernekler, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları/birlikleri, uluslararası örgütler, üniversiteler, vakıflar ve yapı denetim kuruluşlarına uygulanmıştır. Paydaşların görüş, öneri ve beklentileri stratejik planlama sürecine dâhil edilmiştir.

Tablo 6. Çevre ve Şehircilik Konularını Orta ve Uzun Vadede Etkileyecek Konuların Amaç ve Hedef İlişkisi

Çevre ve Şehircilik Konularını Orta ve Uzun Vadede Etkileyecek Konular		
Dış Paydaş Anket Sonuçları	Amaç No	Hedef No
Şehirleşme ve planlama	SA3	H3.1, H3.2, H3.3
Çevrenin korunması	SA1	H1.1, H1.2, H1.3
Kentsel dönüşüm	SA3	H3.4
Küresel ısınma ve iklim değişiklikleri	SA1	H1.2
Çevre bilincinin artırılması	SA1	H1.1
Çevre ve gürültü kirliliği	SA1	H1.3
Çevre ve şehircilik ile ilgili proje uygulamaları	SA1, SA2, SA3, SA4, SA5	H1.1, H1.2, H1.3, H2.2, H3.1, H4.3, H5.2, H5.3
Ar-Ge çalışmaları	SA5	H5.2
İletişim ve bilişim teknolojilerindeki gelişmeler	SA4	H4.1, H4.2, H4.3
AB ile uyum çalışmaları kapsamında çevre ve şehircilik alanında yapılan çalışmalar	SA1	H1.2

2.5. Kurum İçi Analiz

Kurumsal Tarihçe

Gerek Çevre ve Orman Bakanlığı'nın ve ondan önceki Çevre Bakanlığı'nın, gerekse Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nın ve bir önceki dönemde ayrı ayrı faaliyet göstermiş olan Bayındırlık Bakanlığı ile İmar ve İskân Bakanlığı'nın ve tabii ki Nafia Nazırlığı ve Nafia Vekâletinin geçmiş dönemlerde ülkemize çok önemli hizmetleri olmuştur.

Çevre ve Orman Bakanlığı

Çevrenin korunmasına ilişkin çeşitli kanunlarda yer alan hükümler; 1970'li yıllara kadar farklı bakanlık ve kuruluşlar tarafından kendi ilgi alanları ile alakalı olarak uygulanmıştır. Çevre alanında ilk bağımsız yapılanma, 12.02.1973 tarihli ve 7/5836 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Çevre Sorunları Koordinasyon Kurulu'nun oluşturulmasıyla gerçekleştirilmiştir. Bu kurul daha sonra 16.04.1974 tarihli ve 7/8329 sayılı Kararname ile Çevre Koordinasyon Kurulu'na dönüştürülmüştür.

Çevrenin korunmasına yönelik temel politikaların belirlenmesi, konuyla ilgili plan ve projelerin hazırlanması, bunların uygulanmasında ilgili bakanlık ve kuruluşlar arasında koordinasyonun sağlanması amacıyla 27.07.1978 tarihli ve 7/16041 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile "Başbakanlık Çevre Örgütü" kurulmuştur.

Ülkemizde çevre konularını bütünleşik olarak ele almak üzere 09.08.1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu yürürlüğe girmiştir. 08.06.1984 tarihli ve 222 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Başbakanlığa bağlı, tüzel kişiliğe sahip, katma bütçeli bir kurum olarak Çevre Genel Müdürlüğü kurulmuş ve Çevre Kanunu'nu uygulamakla sorumlu kılınmıştır.

389 sayılı Çevre Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile çevre örgütlenmesi Müsteşarlık düzeyine çıkarılmıştır.

Çevre yönetimi ve örgütlenmesi düzeyinde en önemli gelişme 1991 yılında yaşanmıştır. 443 sayılı KHK ile bağımsız bir Çevre Bakanlığı kurulmuştur. (RG, 21.08.1991, Sayı 20976)

2003 yılında 4856 sayılı “Çevre ve Orman Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun” ile çevre yönetimi ve ormanların yönetimi birleştirilmiştir.

19.10.1989 tarihli ve 383 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle çevre koruma ile ilgili diğer bir kurum olarak Başbakanlığa bağlı, tüzel kişiliğe sahip “Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı” kurulmuştur.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı

1848 yılında “Nafia Nezareti” adı altında çalışmalarına başlayan Bayındırlık Bakanlığı, 26.05.1934 tarihli ve 2443 sayılı Kuruluş Kanunu ile demiryolları, limanlar, karayolları ve köprüler inşa etmek, PTT tesislerini kurup işletmek, su işlerini düzenlemek, devlet daire ve müesseselerinin her türlü yapı işlerini yapmakla görevlendirilmiştir.

1958 yılında, 7116 sayılı Kanun ile İmar ve İskân Bakanlığı kurulmuş olup, bölge, şehir, kasaba ve köylerin planlanması, mesken politikası, yapı malzemesi konuları ile uğraşmak, afetlerden önce ve sonra gerekli tedbirleri almak, kentsel altyapıyı gerçekleştirmek ve belediyelerle ilişkileri düzenlemek konularında görevlendirilmiştir.

13.07.1972 tarihli ve 1609 sayılı Kanun ile Bayındırlık Bakanlığının kuruluşu ve görevleri yeniden düzenlenmiştir. 13.12.1983 tarih ve 180 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile İmar ve İskân Bakanlığı ile birleştirilmesi sonucu Bayındırlık ve İskân Bakanlığı adını almıştır.

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, şehirleşme ve yapılaşma alanlarında gerçekleştirdiği alt ve üst yapı hizmetleri ile Ülkemizin kalkınmasında 150 yılı aşkın süre önemli işlevleri yerine getirmiştir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Kurulması

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 04.07.2011 tarihi ve 27984 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuştur.

Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı, 08.07.2011 tarih ve 27988 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Bazı Kuruluşların Bağlı ve İlgili Oldukları Bakanlıkların Değiştirilmesine Dair Tezkeresi” ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na bağlanmıştır.

17.08.2011 tarih ve 28028 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “648 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname” ile Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü

kurulmuş, Bakanlık Makamının 18.08.2011 tarih ve B.09.0.SGB.0.10-010-06/2239 sayılı Olur'u ile teşkilatlanmıştır.

24.06.2018 tarihinden itibaren Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmiş olup Çevre ve Şehircilik Bakanlığı teşkilat, görev ve yetkileri 1 no.lu Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yeniden düzenlenmiştir. Bu kapsamda Bakanlığa Millî Emlak Genel Müdürlüğü ve Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü olarak 2 yeni genel müdürlük katılmış bulunmaktadır.

Bakanlığın Organizasyon Yapısı

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının teşkilat, görev ve yetkileri 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yeniden düzenlenmiş olup Şekil 2'deki organizasyon şemasında da görüldüğü gibi merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlardan meydana gelmektedir.

Şekil 2: Organizasyon Şeması

Kurum İçi Analiz Çalışmaları

Kurum içi analiz çalışmalarında, Bakanlığın mevcut kurumsal kapasitesinin değerlendirilmesi, eksikliklerin tespit edilmesi, bu eksikliklere çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve gelecekte Bakanlığın görevlerini daha etkin ve verimli bir şekilde yapması için güçlendirilmesi ve geliştirilmesi gereken kurumsal kapasite değişkenlerinin tespit edilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmesiyle görev ve sorumluluklarında önemli bir artış ortaya çıkmış, Bakanlığın merkez ve taşra birimlerine diğer kurumlardan katılmalar olmuştur.

Milli Emlak Genel Müdürlüğü ve Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü Bakanlık teşkilatının bir parçası olmuşlardır. Böylece yaklaşık 12.000 kişilik insan kaynağımız (bağlı, ilgili ilişkili kuruluş hariç) 18.000 civarında bir sayıya ulaşmıştır. Bakanlığa bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarla beraber 40.000'den fazla personeli olan kurumsal yapıya kavuşmuştur. Bu kapsamda Bakanlığın insan kaynakları, fiziksel durumu, teknolojik ve bilim altyapısı, yönetim yaklaşım ve kapasitesi, kurumsal kültürü, teşkilat yapısı ve diğer kurumsal kapasite öğelerinin bir değerlendirilmesi yapılmıştır.

Personele ilişkin özet tablolar yanda yer almaktadır:

Tablo 7. Bakanlık Personelinin Merkez ve Taşra Birimlerine Göre Dağılımı

Birimi	Personel Sayısı	Oran (%)
Merkez	3.619	20,79
Taşra	13.781	79,21
Toplam	17.400	100,00

Tablo 8. Bakanlık Personelinin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

Öğrenim Durumu	Personel Sayısı	Oran (%)
İlköğretim	1.288	7,40
Lise	2.475	14,22
Ön Lisans	2.412	13,86
Lisans	10.028	57,63
Lisans Üstü	1.197	6,87
Toplam	17.400	100,00

Tablo 9. Bakanlık Personelinin İstihdam Şekline Göre Dağılımı

İstihdam Şekli	Personel Sayısı	Oran (%)
Genel İdare Hizmetleri	6.344	36,45
Teknik Hizmetleri Sınıfı	7.482	43,00
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	112	0,64
Yardımcı Hizmetleri Sınıfı	298	1,71
Avukatlık Hizmetleri	28	0,16
Memur Toplamı	14.264	81,97
İşçi	1.017	5,84
4/B Sözleşmeli	490	2,81
36/A Sözleşmeli	3	0,01
6306 Sözleşmeli	214	1,22
Bilişim Uzmanı (Söz.)	5	0,02
696 KHK İşçi	1.407	8,08
Toplam	17.400	100,00

2.6. PESTLE ve GZFT Analizi

PESTLE Analizi kapsamında Bakanlığımız faaliyetlerini etkileyen politik, ekonomik, sosyal, teknolojik, yasal ve diğer çevresel dış etkenler tespit edilmiş; GZFT Analizi ile de Bakanlığımızın Güçlü, Zayıf Yönleri ile Fırsat ve Tehditler belirlenmiştir.

Tablo 10. PESTLE Matrisi

Etkenler	Tespitler (Etkenler/Sorunlar)	İdareye Etkisi		Ne Yapılmalı?
		Fırsatlar	Tehditler	
Politik	Sürdürülebilir çevrenin oluşturulmasına yönelik verilen politik destek	✓		<ul style="list-style-type: none"> Çevrenin sürdürülebilirliğinin sağlanması için mevzuatın ve temel strateji belgelerinin yeniden düzenlenmesi ve revize edilmesi Görev çakışmalarının ortadan kaldırılması için mevzuat düzenlemelerinin yapılması Bürokrasinin azaltılması çalışmalarında iş süreçlerine ilişkin gerekli düzenlemelerin yapılması
	Kurumlar arası yetki, görev çakışmaları		✓	
	Bürokrasinin azaltılması konusunda yapılan çalışmalar	✓		
Ekonomik	Uluslararası fonlar	✓		<ul style="list-style-type: none"> Yeşil iklim fonundan Türkiye'nin pay alması ve Ek I Ülke listesinden çıkarılması için müzakereler yapılması Uluslararası fonlardan gelen kaynakların bu projelere aktarılması Yenilenebilir enerji kaynaklarının çevre ve şehircilik alanında kullanımının teşvik edilmesi, atık yönetiminde işletme giderlerine devlet desteğinin sürdürülerek tesis sayısının artırılması, sıfır atığın ülke sathında yaygınlaşmasının sağlanması Doğal kaynakların korunması için çevre bilincini yerleştirecek uygulamalar yapılması
	Yenilenebilir enerji kaynaklarının artması	✓		
	Çevre ve şehircilik yatırımlarındaki maliyetlerin yüksek olması		✓	
	Çevre kirliliğinin önlenmesine yönelik teşvik mekanizmalarının bulunması, sıfır atık yaklaşımının kamuoyunun geniş çevrelerinde benimsenmesi	✓		
Sosyo-Kültürel	Kentsel dönüşüm çalışmalarına olan talep	✓		<ul style="list-style-type: none"> Kentsel dönüşüm çalışmalarının önceliklendirilerek yapılması Kentsel dönüşüm sonrası sosyal boyutları içeren projeler üretilerek hayata geçirilmesi Kimlikli şehirler için yöresel mimari projelerinin üretilmesi
	Kentsel dönüşümün sosyal ve kültürel öğeleri de içermesi yönündeki talepler	✓		
	Hızlı nüfus artışının çevre ve kentleşme üzerindeki etkisi		✓	

Etkenler	Tespitler (Etkenler/Sorunlar)	İdareye Etkisi		Ne Yapılmalı?
		Fırsatlar	Tehtitler	
Teknolojik	Enerji verimliliği çalışmaları	✓		<ul style="list-style-type: none"> Yerleşme ve binalarda enerji verimliliği konusunda toplumsal farkındalığı artıracak çalışmaların yapılması Bakanlığımız tarafından akıllı şehirler strateji belgesi çalışmalannın yürütülmesi, yerleşme ve yapılaşmalarda sürdürülebilir yeşil sertifika uygulamasına geçilmesi Veri güvenilirliğinin sağlanması amacıyla siber güvenlik çalışmalarının yapılması Hızlı hizmet sunumu için e-Devlet uygulama sayısının artırılması
	Gelişen teknoloji ile birlikte akıllı şehir uygulamalarına olan ilgi ve gereksinimin artması	✓		
	Veri güvenliği		✓	
	Bilgi ve teknolojiye ulaşım ve erişim kolaylığı	✓		
	Yapı teknolojileri ve malzemelerindeki gelişmeler	✓		
	Çevreye duyarlı üretim konusunda Ar-Ge çalışmalarının desteklenmesi e-Devlet uygulamaları	✓		
Yasal	Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçiş	✓		<ul style="list-style-type: none"> Çevre, şehircilik alanında ihtiyaç duyulan mevzuat ve reformların yapılması
Çevresel	Toplumdaki çevre bilincinin artması	✓		<ul style="list-style-type: none"> Çevre bilinci konusunda eğitim, yayın, kamu spotu gibi farkındalığın artırılması İklim değişikliği ile ilgili farkındalık çalışmalarının yapılması İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapsamında strateji belgesi
	Küresel ısınma ve iklim değişikliği		✓	

Tablo II. GZFT Analizi

İç Çevre	
Güçlü yönler	Zayıf yönler
<ul style="list-style-type: none"> Şehirleşme konusunda güçlü yetkilere sahip çok yönlü bir kurum Ülke genelinde yaygın bir teşkilat yapısına sahip olunması Denetleme ve yaptırım uygulayabilme yetkisi Yerel yönetimlerle ilgili düzenleme görev ve yetkilerinin bulunması Coğrafi Bilgi Sistemleri konusunda yetki sahibi olması Teknik kapasitenin güçlü olması, tecrübeli ve yetenekli insan kaynağına sahip olması Kamu taşınmazlarının yönetiminin bakanlıkta toplanmış olması 	<ul style="list-style-type: none"> Yerel yönetimlerle veri ve bilgi paylaşımı konularındaki aksaklıklar Daha fazla Ar-Ge projesi geliştirme ve uygulama ihtiyacının olması Bakanlık birimlerinin ortak proje ve faaliyetlerinin sınırlı olması Kurum içi ortak veri tabanının henüz tamamlanmamış olması
Dış Çevre	
Fırsatlar	Tehtitler
<ul style="list-style-type: none"> Toplumda çevre bilincinin artması Kentsel dönüşüme ilişkin ihtiyacın toplumda kabul görmüş olması Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmesi Gelişen bilgi teknolojileri ve diğer teknolojik gelişmeler Yenilenebilir enerji kullanımının yaygınlaşması Yeşil teknolojinin gelişmeye başlaması ve çevrenin korunmasına yönelik dünya genelinde artan farkındalık Güncel, doğru ve standart olarak üretilen coğrafi bilginin önem kazanmış olması İklim değişikliği konusunda ilgili paydaşların farkındalığının artması Kurumların Ar-Ge yatırımlarına bütçeden ayrılan payın artması 	<ul style="list-style-type: none"> Çarpık yapılaşma ve şehirlerin kimlik sorunu Ülkemizin deprem ve afet riski Küresel ısınma ve iklim değişikliği Nüfus dağılımının belirli alanlarda yoğunlaşması Endüstriyel gelişmelerin ve şehirleşmenin çevre üzerindeki etkileri Çevre ve şehircilik altyapı yatırımlarının yüksek maliyeti Veri güvenliğinde ortaya çıkan açıklar

Tablo 12. GZFT Stratejileri

	Fırsatlar	Tehtitler
Güçlü yönler	<p>Kurumsal yapının ve teknik kapasitenin güçlü olması sayesinde dönüşümün de şehirlerimiz için önemli bir değişim aracı olduğu hususu değerlendirildiğinde mevzuat düzenlemesi ve projelerle kentsel dönüşümün hızlandırılması</p> <p>Ülke genelinde yaygın teşkilat yapısının desteği ile toplumda artan çevresel duyarlılığı geliştirerek çevre bilincinin arttırılmasına yönelik çalışmalar yapılması</p> <p>Bakanlıkta Ulusal Coğrafi Bilgi Sisteminin kurulması çalışmaları ile kamuoyundaki güncel, doğru ve standart olarak üretilen coğrafi bilgiye yönelme fırsatı değerlendirilerek çevre ve şehircilik alanında CBS destekli reform çalışmalarının yapılması</p>	<p>Bakanlığın planlama ve uygulama çalışmalarını noktasında rehber ve belirleyici misyonunu kullanarak şehirlerimizin afet ve depremlere karşı dayanıklı hale getirilmesi</p> <p>Artan çevresel duyarlılığı kullanarak iklim değişikliği ile mücadele konusunda yerel iklim değişikliği çalışmalarını</p> <p>Bilgi ve tecrübe birikimimizle kurumlar arası yetki ve sorumluluk çakışmasının önüne geçilmesi için katılımcı yönetim anlayışının gereği olarak ortak düzenlemeler yapılması ve yetki karmaşasının giderilmesi</p>
Zayıf yönler	<p>Ar-Ge yatırımlarına bütçeden ayrılan payın artması ile daha fazla Ar-Ge projesi geliştirilmesi, kurumun ve sektörün Ar-Ge alanında geliştirilmesi</p> <p>Teknolojik ilerlemeler ve sektörlerde CBS'ye yönelik artan ilgi değerlendirilerek coğrafi veri alt yapılarının geliştirilmesi</p>	<p>Veri altyapısının güçlendirilmesi için bilgi güvenliği sisteminin kurulması ve veri güvenliğinde ortaya çıkan açıkların kapatılması</p>

2.7. Tespitler ve İhtiyaçların Belirlenmesi

Gerçekleştirilen mevcut durum analizi sonucunda elde edilen bulgular özet halinde aşağıdaki tabloda sunulmuştur:

Tablo 13. Tespitler ve İhtiyaçlar Tablosu

DURUM ANALİZİ	TESPİTLER/ SORUN ALANLARI	İHTİYAÇLAR/ GELİŞİM ALANLARI
Uygulanmakta Olan Stratejik Planın, Değerlendirilmesi	Bakanlıkça plan dönemi içerisinde şehirlerimizin; kentsel dönüşüm kapsamında yapılan yapı stoku yenilenmesi çalışmaları ile afetlere karşı dayanıklı yaşam alanlarının geliştirilmesi, atık su arıtma ve atık yönetimi hizmetlerinin kurulması, yaygınlaştırılması ve bütüncül yönetiminin sağlanması için çalışmalar yürütülmüştür.	Bakanlığımız önümüzdeki plan döneminde de stratejik yönetim ve kalite esaslı olarak çalışmalarını yürütecek, hedefleri belirlerken risklerini de detaylı bir şekilde tanımlayarak, verimliliğin arttırılmasına yönelik uygulamalar gerçekleştirecektir. Önümüzdeki dönemde, kentsel dönüşümün hızlandırılması, atıkların ekonomiye kazandırılması ve sıfır atık yaklaşımına geçişin tüm ülkede uygulanması, millet bahçelerinin 81 il'e yaygınlaştırılması, akıllı şehir uygulamaları altyapısının oluşturulması, iklim değişikliğiyle mücadele ve hava, toprak, su kalitesinin iyileştirilmesi ile çevre duyarlı yapılaşmaya geçiş sağlanacaktır.
Paydaş Analizi	Paydaşların düşünceleri Bakanlığımızın, Türkiye'nin çevre ve şehircilik alanındaki dönüşümünü sağlamak için önemli bir potansiyele sahip olduğu konusunda birleşmektedir. Bu doğrultuda Bakanlığımızın kurumsal kapasitesinin geliştirilmesinin ve hızlı değişen çevre koşullarına uyum sağlayabilecek dinamik bir yapıya kavuşmasının önemi ifade edilmiştir.	Paydaşlarca kurumun kamuoyu algısını geliştirmesi ve yaptığı çalışmaları iyi ifade etmesi gerektiği hususları ifade edilmiştir. Bu çerçevede kurumun "tanıtım ve iletişim stratejisinin" hazırlanması hedeflenmektedir.
Mevzuat Analizi	Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmesiyle birlikte Çevre ve Şehircilik Bakanlığı teşkilat, görev ve yetkileri 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile yeniden düzenlenmiştir. Bu kapsamda Bakanlığa Millî Emlak Genel Müdürlüğü ve Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü olarak 2 yeni genel müdürlük katılmış bulunmaktadır. Ayrıca, Bakanlığın kuruluş kanunundan gelen geniş yetki alanları bulunmakla beraber, değişen şartlara göre Bakanlığımızın faaliyet alanları ile ilgili olarak bazı konularda mevzuatın geliştirilmesi gerekmektedir.	Özellikle kentsel dönüşümün hızlandırılması, yeni şehircilik yaklaşımının uygulanması, kimlikli, yeşil, estetik ve akıllı şehirler hedeflerine hizmet edecek düzenlemelerin tamamlanması, atık yönetiminin etkinleştirilmesi, ÇED izin, lisans ve diğer çevre işlem ve uygulamalarının hızlandırılarak yatırım ortamının iyileştirilmesi kapsamında düzenlemeler yapılacaktır.

DURUM ANALİZİ	TESPİTLER/ SORUN ALANLARI	İHTİYAÇLAR/ GELİŞİM ALANLARI
İnsan Kaynakları Yetkinlik Analizi	Nitelikli ve yetkin bir insan kaynağı oluşturmak için çalışanların gelişimine büyük önem verilmektedir. Bu anlamda çalışanların bireysel performansın izlenmesine ve değerlendirilmesine imkân verecek sistemlerin yapılması için hazırlıklar sürdürülmektedir. Ayrıca, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı teknik bir Bakanlık olarak teknik personel kapasitesinin geliştirilmesi için çalışmalar yürütmektedir.	Stratejik plan döneminde Bakanlığın görev tanımıyla uyumlu nitelikli ve yetkin bir insan kaynağı oluşturmak için "insan kaynakları yönetim stratejisi" geliştirilecek ve uygulanacaktır.
Kurum Kültürü Analizi	Bakanlık personelinin dinamik olmasının yanında genç çalışan yüzdesinin fazla olmasının Bakanlığın teknolojik değişimlere daha hızlı ayak uydurması bakımından bir avantaj olduğu görülmektedir.	Yönetim süreçlerine tüm çalışanların dahil edilmesinin, Bakanlığımızın yönetim yapısını daha da etkili hale getirileceği düşünülmektedir. Buna ek olarak genel müdürlükler arası koordinasyonun artırılması, hem kurumun performansını olumlu yönde artırması hem de tekerrürleri önleyerek kaynak tasarrufu sağlaması bakımından önemli görülmektedir.
Fiziki Kaynak Analizi	Bakanlık merkez teşkilatı, yeni ana hizmet binası, Dikmen ek bina ve Gölbaşı laboratuvar kampüsünde faaliyetlerini sürdürmektedir. Ana hizmet binası bünyesinde yemekhane, konferans salonu, kütüphane, kurum hekimliği, banka şubesi, kargo servisi, spor salonu, kuaför, kuru temizleme vb. birimler bulunmakta ve personele hizmet vermektedir.	Bakanlık birimlerinin fiziksel kaynak açısından kapsamlı bir ihtiyacı bulunmamaktadır.
Teknoloji ve Bilişim Altyapısı Analizi	Bakanlık yazılımlarının geliştirilmesi sırasında sadece ilgili Birimin ihtiyaçlarının göz önünde tutularak geliştirilmesi birden fazla benzer işlemlere sahip uygulamaların ortaya çıkmasına, Kurumsal altyapı çeşitliliğine, güvenlik açıklarına, kaynak israfına (iş gücü, mükerrer yatırım vb.) ve bu yazılımların yönetimde zorluklara neden olmaktadır.	Bakanlığımızın dijital altyapısının ve dijital dünya ile uyumlu hâle getirilebilmesi için yazılımlar tek bir çatı altında toplanabilmeli, güvenlik açıkları belirlenmeli, önlenmeli ve ihtiyaçlara yönelik gerekli insan kaynağı ihtiyacı karşılanmalıdır. İhtiyacın karşılanabilmesi için gerekli analizler yapılmalı, yeni personel kazandırılmalı ve mevcut personelin hızlı bir şekilde eğitimi sağlanmalıdır.

DURUM ANALİZİ	TESPİTLER/ SORUN ALANLARI	İHTİYAÇLAR/ GELİŞİM ALANLARI
Mali Kaynak Analizi	Bakanlığımız genel bütçeli bir idare olup, Bakanlığımıza verilen görevler ile genel bütçeden tahsis edilen ödenekler arasında farklılık bulunmaktadır.	Proje ve faaliyetler için ihtiyaç duyulan ödeneklerin tamamının Bakanlığımıza tahsisi gerekmektedir.
PESTLE Analizi	PESTLE analizinde çevre kirliliğinin önlenmesi, iklim değişikliği ile mücadelede karşılaşılan zorluklar belirtilmiştir.	Bakanlığımızca ihtiyaç duyulan ödeneklerin tamamının Bakanlığımıza tahsisi, çevrenin sürdürülebilirliğinin sağlanması için temel strateji belgelerinin yeniden düzenlenmesi ve revize edilmesi, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının teşvik edilmesi, doğal kaynakların korunması için çevre bilincini yerleştirecek uygulamalar yapılması, İklim değişikliği ile ilgili farkındalık çalışmalarının yapılması planlanmaktadır.
Üst Politika Belgelerinin Analizi		Bakanlığımız, 11. Kalkınma Planı, Orta Vadeli Program (Yeni Ekonomi Programı) ve Cumhurbaşkanlığı İcraat Programları ile verilen görevler ve stratejik planda belirlenen amaç ve hedefler çerçevesinde sürdürülebilir çevreyi ve medeniyetimizi yaşatan şehirleri temin etmek için çözüm odaklı olarak çalışmaktadır.

GELECEĞE BAKIŞ

“ Ankara Tuz Gölü”

3 GELECEĞE BAKIŞ

Misyon

Doğal çevreyi korumak, sürdürülebilir şehirler ve yerleşmeler oluşturmak üzere; şehirlerimizin kimliğini canlandıran ve yatay mimariyi esas alan planlama, dönüşüm, güvenli yapılaşma, taşınmaz yönetimi ve konut sektörü ile çevreye yönelik tüm hizmetleri düzenleyici ve denetleyici bir anlayışla yapmak.

Temel Değerler

- İnsan Odaklılık
- Çözüm Odaklılık
- Bilimsellik
- Hizmet Sunumunda Eşitlik
- Katılımcılık
- Güvenilirlik
- Hesap Verebilirlik

VİZYON

Sürdürülebilir Çevre,
Medeniyetimizi
Yaşatan Şehirler

Çevre ve şehircilik ile ilgili anahtar kavramlar

- Doğa ile uyumlu, iklim değişikliğine adaptasyonu yüksek, çevreye duyarlı şehirler
 - Çevresel sürdürülebilirlik
 - Akıllı şehirler
- Afetlere hazırlıklı hayat kalitesi yüksek yerleşimler
 - Mahalle ve sokağı yeniden canlandıran planlama
 - Dikey değil yatay mimari
 - Kimlikli şehirler
 - İl dönüşüm stratejileri
 - Tarihi, kültürel ve ekolojik şehirler
- Güçlü yerel yönetimler ve yönetim
- Kamu taşınmazlarının etkin yönetimi

3.4.AMAÇ VE HEDEFLER

AMAÇLAR

ÇEVRENİN VE TABİATIN KORUNMASI, İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE

AMAÇ 1. Çevre ve doğal kaynakları korumak, çevrenin sürdürülebilir yönetimini sağlamak, iklim değişikliğiyle mücadele etmek, ülkenin uyum kapasitesini arttırmak

ÇED, İZİN VE LİSANS SÜREÇLERİNİN HIZLANDIRILMASI, ETKİN DENETİM VE İZLEME

AMAÇ 2. Çevre kalitesini iyileştirmek üzere alıcı ortamları izlemek, denetlemek, yatırımların çevresel etki değerlendirme süreçlerini hızlandırmak

YENİ ŞEHİRCİLİK VİZYONUyla PLANLAMA VE KENTSEL DÖNÜŞÜM

AMAÇ 3. 2023 Türkiye'sinde doğal, tarihi, kültürel değerlerini koruyan, yatay mimariyi esas alan, afetlere hazırlıklı, enerji etkin, çevre dostu ve insan odaklı yeni şehircilik vizyonuyla kimlikli şehirlere kavuşmak

AKILLI ŞEHİRLER VE ULUSAL COĞRAFİ BİLGİ HİZMETLERİ

AMAÇ 4. Akıllı şehirlerin oluşturulması için altyapı çalışmalarını yapmak, şehirlerdeki mekân yönetimini iyileştirmek, kamu hizmetlerini geliştirmek üzere veri paylaşımını sağlamak ve ulusal coğrafi bilginin odak noktası olmak

ENERJİ ETKİN VE ÇEVREYE DUYARLI YAPILAŞMA

AMAÇ 5. Çevreye duyarlı, enerji etkin ve güvenli yapılaşmayı sağlamak, yeni yapı tekniklerini ve yerel malzemeleri geliştirmek, yapı denetimi faaliyetlerini yürütmek ve mesleki hizmetlere ilişkin ilke ve esasları belirlemek

YEREL YÖNETİMLERİN HİZMET KALİTESİNİN ARTTIRILMASI

AMAÇ 6. Yerel yönetimlerin sunduğu hizmetlerde hız ve kaliteyi arttırmak

KURUMSAL KAPASİTENİN GELİŞTİRİLMESİ

AMAÇ 7. Hızlı ve kaliteli hizmet sunumu için kurumsal kapasite gelişimini sağlamak

HEDEFLER

ÇEVRENİN VE TABİATIN KORUNMASI, İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE

AMAÇ 1. Çevre ve doğal kaynakları korumak, çevrenin sürdürülebilir yönetimini sağlamak, iklim değişikliğiyle mücadele etmek, ülkenin uyum kapasitesini arttırmak.

H 1.1. Sıfır atık uygulaması yaygınlaştırılacak, atıkların geri dönüşüm yoluyla ülke ekonomisine kazandırılması sağlanacak ve vatandaşlarımızın tamamına katı atık ve atıksu arıtma hizmeti sunulacaktır.

H 1.2. İklim değişikliği ile mücadele edilecek, Çevre ve İklim Eylemi Sektör Operasyonel Programında yer alan çevre altyapı ve teknik destek projeleri gerçekleştirilecektir.

H 1.3. Bisiklet ve yeşil yürüyüş yolları arttırılacak, çevresel gürültü kirliliği azaltılacak, hava kalitesi iyileştirilecek, kara ve deniz kaynaklı kirleticiler azaltılacaktır.

H 1.4. Ülke genelindeki doğal değerler ve biyolojik çeşitlilik açısından hassas alanlar tespit edilerek korunan alan sayıları arttırılacak, doğal sit alanları ekolojik temelli bilimsel esaslar çerçevesinde yeniden değerlendirilecektir.

H 1.5. Doğal sit alanları ile Özel Çevre Koruma Bölgelerindeki planların tamamlanarak altyapı eksikliklerinin giderilerek korunan alanların gelecek nesillere aktarılması sağlanacaktır.

ÇED, İZİN VE LİSANS SÜREÇLERİNİN HIZLANDIRILMASI, ETKİN DENETİM VE İZLEME

AMAÇ 2. Çevre kalitesini iyileştirmek üzere alıcı ortamları izlemek, denetlemek, yatırımların çevresel etki değerlendirme süreçlerini hızlandırmak.

H 2.1. Çevresel etki değerlendirmesi süreçlerinin etkin uygulanmasını sağlamak üzere kapasite geliştirme ve rehberlik faaliyetleri yürütülecek, SÇD uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.

H 2.2. Çevre izin ve lisans uygulamaları güçlendirilecek, Bakanlıkça yetkilendirilecek kurum/kuruluşların etkinliği arttırılacak toplumsal farkındalık arttırılarak çevre etiket sistemi yaygınlaştırılacaktır.

H 2.3. Edenetim sistemi, akıllı denetim uygulaması olarak geliştirilecek, risk değerlendirme esaslı çevre denetimleri yaygınlaştırılacak, çevresel göstergeler geliştirilecektir.

H 2.4. Laboratuvar hizmetleri geliştirilecek, alıcı ortamlara yönelik ölçüm, analiz, izleme altyapısı güçlendirilecektir.

YENİ ŞEHİRCİLİK VİZYONUyla PLANLAMA VE KENTSEL DÖNÜŞÜM

AMAÇ 3. 2023 Türkiye'sinde doğal, tarihi, kültürel değerlerini koruyan, yatay mimariyi esas alan, afetlere hazırlıklı, enerji etkin, çevre dostu ve insan odaklı yeni şehircilik vizyonuyla kimlikli şehirlere kavuşmak

H 3.1. Şehirlerimizde yaşayan insanların hayat kalitesini arttırmak ve doğayla içi çe yaşam alanları oluşturmak üzere 81 ilde millet bahçeleri yaygınlaştırılacak, 2023 yılına kadar 81 milyon m² alanda Millet Bahçesi çalışmaları yürütülecektir.

H 3.2. Şehirlerimizin kimliğini canlandıran, sosyal dokuyu dikkate alan, topoğrafya ve yatay mimariyi esas alarak mahalle kavramını öne çıkaran bir şehircilik anlayışıyla mekânsal strateji, imar planlama, harita, etüt, arsa ve arazi düzenlemeleri ve kentsel tasarım çalışmaları yapılacaktır.

H 3.3. Mekânsal planlama sistemi katılım ve denetim süreçlerini içerecek şekilde geliştirilerek mekânsal kalitenin değişim ve gelişimi izlenecek, şehirlerde kentsel ve sosyal teknik altyapının geliştirilmesine yönelik yerel yönetimlere destek ve rehberlik hizmeti sunulacaktır.

H 3.4. Kentsel dönüşüm; afet riski taşıyan alanlarda yerinde dönüşüm ilkesi benimsenerek, her ilimizin kendine özgü dönüşüm stratejileriyle hızlandırılacak, yeni finansal model ve yaklaşımlar geliştirilerek tarihi merkezlerin yenilenmesini ve sanayi alanlarının dönüşümünü de içerecek şekilde mevcut sosyal yapıyı dikkate alan, kent dokusuyla uyumlu ve alan bazlı olarak yürütülecektir.

H 3.5. Hazine taşınmazları ekonominin ve paydaşların ihtiyaçlarını dikkate alarak etkili bir yaklaşımla yönetilecektir.

AKILLI ŞEHİRLER VE ULUSAL COĞRAFİ BİLGİ HİZMETLERİ

AMAÇ 4. Akıllı şehirlerin oluşturulması için altyapı çalışmalarını yapmak, şehirlerdeki mekân yönetimini iyileştirmek, kamu hizmetlerini geliştirmek üzere veri paylaşımını sağlamak ve ulusal coğrafi bilginin odak noktası olmak.

H 4.1. E-Devletin coğrafi veri altyapısı kurulacak ve işletilecektir.

H 4.2. Kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımı yaygınlaştırılacak ve kapasiteleri artırılabilecektir.

H 4.3. Akıllı şehirlere ilişkin katılımcı ve etkileşimli bir yönetim mekanizması yerel yönetimlerle birlikte oluşturulacaktır.

ENERJİ ETKİN VE ÇEVREYE DUYARLI YAPILAŞMA

AMAÇ 5. Çevreye duyarlı, enerji etkin ve güvenli yapılaşmayı sağlamak, yeni yapı tekniklerini ve yerel malzemeleri geliştirmek, yapı denetimi faaliyetlerini yürütmek ve mesleki hizmetlere ilişkin ilke ve esasları belirlemek.

H 5.1. Yapıların enerji kimlik belgesi alması sağlanacak, binalarda enerji verimliliği artırılabilecektir.

H 5.2. Yapı müteahhitleri ve şantiye şefleri ile plan müellifleri kayıt altına alınacak, kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esasları belirlenecek, yapı malzemelerinin geliştirilmesi sağlanarak etkin ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetleri sunulacaktır.

H 5.3. Yapı denetimi uygulamaları güncel teknolojilerin de yardımı ile sahada daha etkin ve izlenebilir hale getirilecek, kamu yapılarının etüt proje, yapım ve denetim süreçlerinde hizmet kalitesi ve enerji verimliliği artırılabilecektir.

H 5.4. 81 ilin kırsal yerleşmelerinde örnek yöresel mimari projeleri tamamlanacak ve İskân Kanunu kapsamında iskân talepleri karşılanacaktır.

H 5.5. İnşaat sektöründe yerli malzeme kullanımını teşvik ve yapım uygulamalarıyla ilgili araştırma, geliştirme çalışmaları yapılacak, çevre ve imar mevzuatı ile yapım sözleşmelerinde ortaya çıkan anlaşmazlıklar ve sorunların çözümüne katkıda bulunulacaktır.

YEREL YÖNETİMLERİN HİZMET KALİTESİNİN ARTTIRILMASI

AMAÇ 6. Yerel yönetimlerin sunduğu hizmetlerde hız ve kaliteyi artırmak.

H 6.1. Yerel yönetimlerin mali kapasitesi artırılabilecektir.

H 6.2. Yerel yönetimlerin hizmet kapasitesi ve hesap verilebilirliği geliştirilecek, hizmet standartları belirlenecektir.

H 6.3. Büyükşehir belediye modelinin uygulamasının takibi ve uygulanabilirliğini sağlamaya yönelik çalışmalar yapılacaktır.

KURUMSAL KAPASİTENİN GELİŞTİRİLMESİ

AMAÇ 7. Hızlı ve kaliteli hizmet sunumu için kurumsal kapasite gelişimini sağlamak.

H 7.1. Bakanlığın kurumsal kimliği ile danışma, denetim ve destek kapasitesi geliştirilecek, stratejik yönetim, iç denetim ve uluslararası ilişkiler faaliyetleri güçlendirilecektir.

H 7.2. Bakanlık iş süreçleri ve bilişim altyapısı dijital dünya ile uyumlu şekilde yapılandırılacak, kurumun dijital olgunluk seviyesi artırılabilecektir.

H 7.3. Bakanlığın "Tanıtım ve İletişim Stratejisi" hazırlanacak, nitelikli ve yetkin bir insan kaynağı oluşturmak için "İnsan Kaynakları Yönetim Stratejisi" ve "Eğitim Stratejisi" geliştirilecek ve uygulanacaktır.

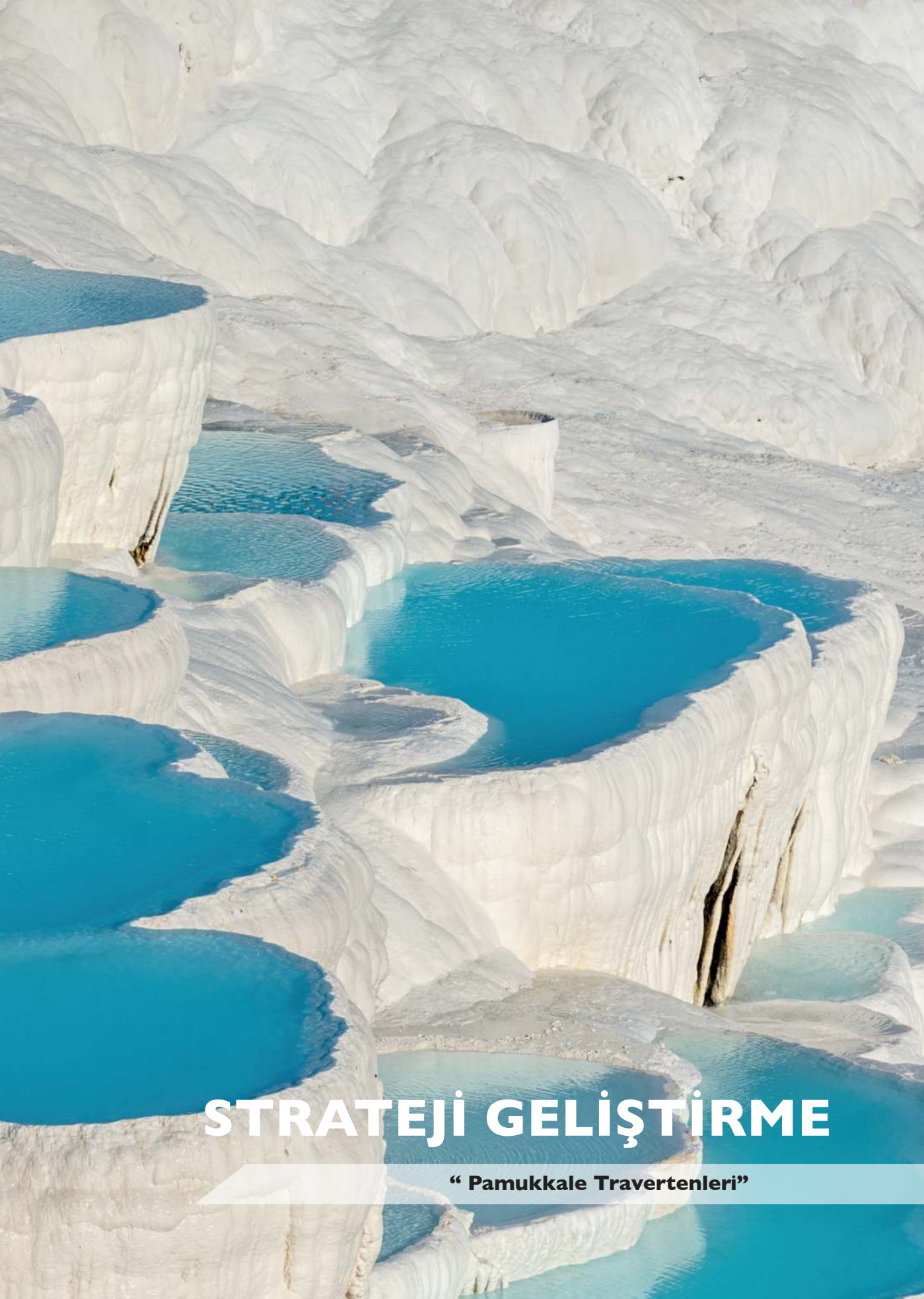
Tablo 14. Birimlerin Sorumlu Olduğu Amaç, Hedef ve Göstergeler

Amaç	Birim	Stratejik Hedef	Hedef Sayısı	Performans Göstergesi
Amaç 1. Çevre ve doğal kaynakları korumak, çevrenin sürdürülebilir yönetimini sağlamak, iklim değişikliğiyle mücadele etmek, ülkenin uyum kapasitesini arttırmak	Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü	H1.1 H1.2 H1.3	3	29
	Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü	H1.4 H1.5	2	13
TOPLAM			5	42
Amaç 2. Çevre kalitesini iyileştirmek üzere alıcı ortamları izlemek, denetlemek, yatırımların çevresel etki değerlendirme süreçlerini hızlandırmak.	ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü	H2.1 H2.2 H2.3 H2.4	4	17
TOPLAM			4	17
Amaç 3. 2023 Türkiye'sinde doğal, tarihi, kültürel değerlerini koruyan, yatay mimariyi esas alan, afetlere hazırlıklı, enerji etkin, çevre dostu ve insan odaklı yeni şehirlik vizyonuyla kimlikli şehirlere kavuşmak	Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü	H3.1 H3.2 H3.3	3	13
	Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü	H3.4	1	5
	Milli Emlak Genel Müdürlüğü	H3.5	1	6
TOPLAM			5	24
Amaç 4. Akıllı şehirlerin oluşturulması için altyapı çalışmalarını yapmak, şehirlerdeki mekân yönetimini iyileştirmek, kamu hizmetlerini geliştirmek üzere veri paylaşımını sağlamak ve ulusal coğrafi bilginin odak noktası olmak.	Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü	H4.1 H4.2 H4.3	3	10
TOPLAM			3	10
Amaç 5. Çevreye duyarlı, enerji etkin ve güvenli yapılaşmayı sağlamak, yeni yapı tekniklerini ve yerel malzemeleri geliştirmek, yapı denetimi faaliyetlerini yürütmek ve mesleki hizmetlere ilişkin ilke ve esasları belirlemek.	Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü	H5.1 H5.2	2	13
	Yapı İşleri Genel Müdürlüğü	H5.3 H5.4	2	12
	Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı	H5.5	1	2
TOPLAM			5	27
Amaç 6. Yerel yönetimlerin sunduğu hizmetlerde hız ve kaliteyi artırmak.	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü	H6.1 H6.2 H6.3	3	9
TOPLAM			3	9

Amaç	Birim	Stratejik Hedef	Hedef Sayısı	Performans Göstergesi
Amaç 7. Hızlı ve kaliteli hizmet sunumu için kurumsal kapasite gelişimini sağlamak.	Strateji Geliştirme Başkanlığı, Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü	H7.1		
	İç Denetim Birimi Başkanlığı,	H7.2		4
	Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü			4
				4
	Personel Genel Müdürlüğü Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı	H7.3		
TOPLAM			3	12
GENEL TOPLAM			28	141

STRATEJİ GELİŞTİRME

“ Pamukkale Travertenleri”

4 STRATEJİ GELİŞTİRME

I. AMAÇ

ÇEVRENİN
VE TABİATIN
KORUNMASI,
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
İLE MÜCADELE

4.1. Hedef Kartları

AMAÇ I

ÇEVRENİN VE TABİATIN KORUNMASI, İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE

I.1 Sıfır Atık Projesi/Atıksu Arıtma/Katı Atık/Atıkların Ekonomiye Kazandırılması

Amaç	A I. Çevre ve doğal kaynakları korumak, çevrenin sürdürülebilir yönetimini sağlamak, iklim değişikliğiyle mücadele etmek, ülkenin uyum kapasitesini arttırmak.								
Hedef	H I.1. Sıfır atık uygulaması yaygınlaştırılacak, atıkların geri dönüşüm yoluyla ülke ekonomisine kazandırılması sağlanacak ve vatandaşlarımızın tamamına katı atık ve atıksu arıtma hizmeti sunulacaktır.								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG I.1.1. Sıfır Atık Projesi kapsamında evsel atık geri kazanım oranı (%)	15	13	18	22	26	30	35	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG I.1.2. Sıfır Atık Programı Uygulanan Bina Sayısı (kümülatif)	15	13.000	25.000	50.000	100.000	200.000	400.000	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG I.1.3. Sıfır Atık Projesi kapsamında kaynağında ayrıştırılarak toplanan atık miktarı (Milyon ton)	15	2,76	6,5	8	9,5	11,5	13,3	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG I.1.4. Atık su Arıtma Tesisi ile Hizmet Verilen Belediye Nüfusunun Toplam Belediye Nüfusuna Oranı (%)	15	87	89	91	94	97	100	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG I.1.5. Düzenli depolama hizmeti verilen belediye nüfusu oranı (%)	10	75	79	83	88	92	100	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG I.1.6. Arıtılmış atık suların yeniden kullanılma oranı (%)	10	1,2	1,5	2	3	4	5	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG I.1.7. Alışverişte kişi başına kullanılan plastik poşetlerin azaltılma oranı (%)	10	-	50	60	65	75	90	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG I.1.8. Depozito sistemine geçiş (Bakanlıkça belirlenen ambalajlar için) (%)	10	-	-	-	100	100	100	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa

► STRATEJİ GELİŞTİRME / AMAÇ I

Sorumlu Birim	Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
İşbirliği Yapılacak Birimler	ÇED İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü, İLBANK A.Ş., Yerel Yönetimler, Atıksu Birlikleri
Riskler	<ul style="list-style-type: none">• Çevre ve su kaynaklarının kirlenmesi riski• Atıksu altyapı tesislerinin ilk yatırım maliyetinin sağlanamaması, tesisin işletme giderlerinin karşılanamaması veya yatırımın tamamlanamaması riski• Yerel yönetimlerin finansman, teknik altyapı ve personel kapasitesi eksikliklerinin bulunması• Belediyelerin entegre atık yönetimi tesisleri ile ambalaj atıklarını toplama sistemini kuramaması
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none">• Atık yönetimine yönelik olarak yürütülmekte olan faaliyetlerin iyileştirilmesi, planlanması ve uygulamaya yönelik projelerin geliştirilmesi sağlanacaktır.• Bakanlığımızca verilmekte olan maddi ve teknik destekler ile atıksu arıtma hizmeti verilen belediye nüfus oranı seviyesinin artırılması sağlanacaktır.• Katı Atık Programı (KAP) projesi ile entegre atık yönetim tesislerinin sayısı arttırılacaktır.• Atık yönetiminde sıfır atık yaklaşımının yaygınlaştırılması sağlanacaktır.• Artılmış atık suyun kullanımına ilişkin olarak uygulamanın kolaylaştırılması amacıyla mevzuat güncellenecektir.
Maliyet Tahmini	1.975.624.715 TL
Tespitler (Durum analizi bulguları)	<ul style="list-style-type: none">• Ülkemizde öncelikli atık yönetim prensiplerinden birisi olan atıkların tekrar kullanılması, maddesel ve enerji geri kazanımı faaliyetlerinin teşvik edilerek geri kazanım tesislerinin teknik ve idari yeterliliklerinin artırılması amacıyla kriterler oluşturulmuş ve bu kriterleri sağlayan geri kazanım tesislerinin kurulmasıyla hem ekonomiye hem de çevreye katkıda bulunmaktadır.• Cumhurbaşkanlığı Külliyesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde uygulanmakta olan sıfır atık projesi kamu ve diğer ticari sektör binalarında yaygınlaştırılması yönünde çalışmalar yürütülmektedir.• Atık yönetimine yönelik olarak yürütülmekte olan projelerin geliştirilmesi ile kaynağında ayrıştırılarak toplanan atık miktarı arttırılacaktır. 2018 yılı sonu itibarıyla geri kazanım oranımız % 13 düzeyindedir.• 1.125 atıksu arıtma tesisi ile belediye nüfusumuzun %87'sine atık su arıtma hizmeti verilmektedir.• 6360 sayılı Kanun ile Büyükşehir Belediye sınırları il sınırlarına genişletilmiş ve bu Kanun ile belediye nüfusunda büyük artış meydana gelmiştir. Bu nedenle yetki alanı genişleyen Büyükşehir Belediyeleri sorumluluk alanlarında atıksu hizmeti vermekte güçlüklerle karşılaşmaktadır.• Kirlilik baskısı altında olan havzalarda su kalitesinin iyileştirilmesi ve sulama suyu kriterlerine ulaşılması amacıyla Bakanlığımızca öncelikli olarak belirlenen Gediz, Büyük Menderes, Seyhan, Ceyhan, Batı Akdeniz, Kuzey Ege, Doğu Akdeniz ve Küçük Menderes Havzaları için Kirlilik Önleme Eylem Planları hazırlanmıştır.• Belediyelerin katı atık bertaraf hizmetleri kapsamında 88 düzenli depolama sahası ile 1.160 belediyede 62,3 milyon nüfusa hizmet verilmektedir. 2018 yılı sonu itibarıyla bu tesisler ile belediye nüfusunun %75'ine katı atık hizmeti verilmektedir.• Belediye atıklarının %27'si düzensiz depolanmaktadır.
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none">• Atık su arıtma hizmetlerinin kurulması, yaygınlaştırılması ve bütüncül yönetiminin sağlanması için yürütülen çalışmaların tamamlanması gerekmektedir.• Artılmamış hiçbir atık su doğaya deşarj edilmemeli ve artılmış atık su yeniden kullanılmalıdır.• Yerel yönetimlerin entegre atık yönetimi tesisleri uygulamalarını gerçekleştirebilmeleri için önemli miktarda finansman ihtiyacının karşılanması ve yerel yönetimlerin teknik kapasitelerinin güçlendirilmesi gerekmektedir.• Belediye nüfusumuzun tamamına katı atık bertaraf hizmeti verilmesi için gerekli çalışmaların yapılması gerekmektedir.

1.2 İklim Değişikliğiyle Mücadele, Ozon Tabakasının Korunması, Çevre ve İklim Eylemi Sektör Operasyonel Programında Çevre Altyapı ve Teknik Destek Projeleri

Amaç	A 1. Çevre ve doğal kaynakları korumak, çevrenin sürdürülebilir yönetimini sağlamak, iklim değişikliğiyle mücadele etmek, ülkenin uyum kapasitesini arttırmak.									
Hedef	H 1.2. İklim değişikliği ile mücadele edilecek, Çevre ve İklim Eylemi Sektör Operasyonel Programında yer alan çevre altyapı ve teknik destek projeleri gerçekleştirilecektir.									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	
PG 1.2. 1. Ozon tabakasını incelten gazlar için izin verilen maksimum ithalat miktarı (ton)	10	96	200	100	100	100	100	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 1.2. 2. Yerel iklim değişikliği eylem planı (YİDEP) tamamlanan büyükşehir belediyesi sayısı (Kümülatif)	15	-	-	-	10	20	30	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 1.2.3. Büyükşehir Belediyelerince hazırlanacak yerel iklim değişikliği eylem planlarının Bakanlığımıza sunulması ve izlenmesi amacıyla web tabanlı bir bilgi sisteminin faaliyete geçirilmesi	10	-	-	-	√	-	-	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 1.2. 4. Sera Gazı emisyonları kayıt altına alınan tesis sayısı (Kümülatif)	10	641	670	-	-	-	-	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 1.2.5. Ulusal İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planının güncellenmesi	10	-	-	-	-	-	√	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 1.2. 6. Bölgesel İklim Değişikliği ve Eylem Planı sayısı (Kümülatif)	15	-	-	1	3	5	7	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 1.2. 7. İklim Değişikliğine Uyum Platformunun hazırlanması	10	-	-	-	-	√	-	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 1.2. 8. Hibe sağlanan projelerin sayısı	10	18	4	15	-	-	-	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	

► STRATEJİ GELİŞTİRME / AMAÇ I

PG 1.2. 9. Başvurusu yapılan projelerden (altyapı ve kapasite artırım projeleri) Avrupa Komisyonunca kabul edilen proje sayısı	10	28	3	6	4	1	1	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
Sorumlu Birim	Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü								
İşbirliği Yapılacak Birimler	Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü, Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü, Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü, İller Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü), Yerel Yönetimler, AB Türkiye Delegasyonu, Üniversiteler, Sivil Toplum Kuruluşları, İlgili kamu kurum ve kuruluşları								
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> Hedefe ilişkin projelerde paydaşlardaki kapasite sorunları IPA Programına sunulan bir projenin kabul edilmesine kadar olan sürecin prosedürler ve sürekli istişareler nedeniyle çok uzun sürmesine bağlı olarak iş takviminde ciddi gecikmeler yaşanması Hedefe ilişkin olarak istenilen nitelikte çıktı üretmek için yeterli ve güvenilir veri bulunmaması IPA kapsamında tahsis edilen fon miktarlarında Avrupa Komisyonunca kesinti yapılması IPA kapsamındaki fonların etkin şekilde kullanılamaması 								
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> İklim değişikliği ile ilgili çalışmaların ulusal ölçekte paylaşım ve koordinasyonu için gerekli faaliyetler yürütülecektir. İklim değişikliğine uyum konusunda kapasite geliştirilmesine yönelik faaliyetler gerçekleştirilecek, uluslararası, ulusal ve sektörel ölçekte paylaşım ve koordinasyon için gerekli çalışmalar yapılacaktır. "Çevre ve İklim Eylemi" sektör operasyonel programı kapsamında, kurum ve kuruluşların kapasite artırımı projeleri AB fonları ile desteklenerek gerçekleştirilecektir. 								
Maliyet Tahmini	117.426.711 TL								
Tespitler (Durum analizi bulguları)	<ul style="list-style-type: none"> Küresel iklim değişikliği ile mücadelede Ülkemiz üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmekte olup uluslararası alanda milli menfaatlerin korunmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. Sera gazı emisyonlarının azaltılması ve iklim değişikliğine uyum ile ilgili ulusal ölçekte plan, proje ve mevzuat çalışmaları devam etmektedir. Sera gazı İzleme, Raporlama ve Doğrulama sistemi üzerinde izleme planı onaylanmış tesislerden 641 doğrulanmış sera gazı emisyon raporu tarafımıza ulaşmıştır. Yılısonuna kadar rapor hazırlama süreci devam eden tesislerle birlikte yaklaşık 670 tesisin doğrulanmış sera gazı emisyon raporunun Bakanlığımıza sunulması beklenmektedir. İzleme planı onaylanmış tesislerden bir kısmının, mücbir sebeplerle, mevzuat çerçevesinde süreli veya tamamen kapsam dışı olma talebi bulunmaktadır. Bahse konu tesislere ilişkin değerlendirmeler devam etmektedir. Montreal Protokolü kapsamında ülkemizde OTİM tüketimi hızla azalmaktadır. 2011-2023 Türkiye'nin İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planının bilimsel veriler ve mevcut bilgiler çerçevesinde güncellenmesi için Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı IPA Programına "Türkiye'de İklim Değişikliğine Uyum Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi Projesi" sunulmuştur. 								

Tespitler (Durum analizi bulguları)

- İklim değişikliğinin olumsuz etkileri ile mücadele edilmesi doğrultusunda Karadeniz Bölgesi'ndeki kentlerin iklim değişikliğine karşı direncinin artırılması için Karadeniz Bölgesi İklim Değişikliği Eylem Planı (KİDEP) çalışma grubu oluşturulmuş ve KİDEP hazırlanmıştır
- Yerel ölçekli iklim değişikliği ile mücadele çalışmalarının desteklenmesi amacıyla hibe programı yürütülmekte olup benzer destek programlarına süreklilik kazandırılması amaçlanmaktadır.
- AB uyum çalışmaları çerçevesinde Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) I. dönemi kapsamında toplam yatırım tutarı yaklaşık 2.9 milyar TL olan 4 adet entegre katı atık yönetimi projesi, 28 adet entegre su projesi ve teknik yardım projeleri uygulanmıştır.
- IPA II. Dönemi kapsamında toplam yatırım tutarı yaklaşık 3.5 milyar TL olan entegre katı atık yönetimi projeleri, su ve atıksu projeleri ve teknik yardım projeleri hazırlıkları devam etmektedir

İhtiyaçlar

- Küresel iklim değişikliği ile mücadelede gelişmekte olan ülke durumunda olan Ülkemizin uluslararası finans ve teknoloji desteğine ihtiyacı vardır.
- İklim değişikliğinin etkilerinin; ulusal, yerel ve sektörel bazda etkilenebilirliğinin, uyum ihtiyaçlarının belirlenmesi ve önceliklendirilmesi gerekmektedir.
- Etkilenebilirlik haritaları oluşturularak CBS sistemi ile bütünleştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.
- Ulusal, bölgesel, yerel ve sektörel bazda iklim değişikliği eylem planlarının hazırlanmasına, uygulanmasına, uygulamanın izlenmesi ve değerlendirilmesine teknik destek sağlanmasına ihtiyaç vardır.
- İklim değişikliğine uyum konusunda uluslararası, ulusal ve yerel ölçekte paydaşlar arasında iştişare ortamının geliştirilerek sürekliliğinin sağlanması amacıyla iklim değişikliğine uyum platformunun oluşturulması ve farkındalık çalışmalarının yapılması gerekmektedir.
- Katı atık bertaraf, su ve atıksu projeleri ile kurumsal kapasite artırımı projelerinin gerçekleştirilmesi ve bunlar için uygun finansmanların (AB fonları gibi) elde edilmesi gerekmektedir.
- IPA kapsamında yürütülen projeler için tahsis edilen ödeneklerin sözleşme şartlarına uygun olarak IPA akreditasyon kriterleri çerçevesinde zamanında ve yerinde kullanılmasının sağlanması gerekmektedir.

1.3 Bisiklet ve Yeşil Yürüyüş Yolu ve Çevre Dostu Sokak Yapılması, Hava Kalitesi ve Gürültü Kontrolü, Deniz Suyu Kalitesi, Mavi Bayrak Uygulaması

Amaç	A 1. Çevre ve doğal kaynakları korumak, çevrenin sürdürülebilir yönetimini sağlamak, iklim değişikliğiyle mücadele etmek, ülkenin uyum kapasitesini arttırmak.								
Hedef	H 1.3. Bisiklet ve yeşil yürüyüş yolları arttırılacak, çevresel gürültü kirliliği azaltılacak, hava kalitesi iyileştirilecek, kara ve deniz kaynaklı kirleticiler azaltılacaktır.								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG 1.3.1. Bisiklet yolu mesafesi (km) (Kümülatif)	10	1.048	1.148	1.248	1.548	2.548	4.048	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 1.3.2. Yeşil yürüyüş yolu mesafesi (km) (Kümülatif)	10	-	100	200	500	1.500	3.000	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 1.3.3. Çevre dostu sokak mesafesi (km) (Kümülatif)	10	-	6	12	24	36	60	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 1.3.4. Gürültü Bariyeri alanı (m²) (Kümülatif)	10	-	15.000	25.000	35.000	45.000	60.000	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 1.3.5. 66 ilde tamamlanan gürültü haritası sayısı (Kümülatif)	10	46	-	56	66	-	-	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 1.3.6. Hava kalitesi haritaları sayısı (Kümülatif)	10	1	3	4	5	7	8	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 1.3.7. Hava kalitesi bilgisinin vatandaş erişimine sunulduğu ilçelerin toplam ilçeler içindeki payı (%) (Kümülatif)	5	16,2	45,5	57	67,5	85,7	100	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 1.3.8. Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında yer alan sektörlerle ilişkin rehber doküman sayısı (Kümülatif)	5	3	6	10	14	18	20	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 1.3.9. Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol sistemine yönelik olarak değerlendirilen sektör sayısı (Kümülatif)	10	3	2	7	-	11	21	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa

► STRATEJİ GELİŞTİRME / AMAÇ I

PG 1.3.10. Ulusal Mevcut En İyi Teknikler Referans Dokümanı Sayısı (Kümülatif)	5	7	3	-	-	14	24	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 1.3.11. Mavi Bayrağa Sahip Plaj Sayısı (Kümülatif)	10	459	463	490	530	560	600	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 1.3.12. KOK stoklarının belirlendiği il sayısı (Kümülatif)	5	15	20	25	30	35	40	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
Sorumlu Birim	Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü								
İşbirliği Yapılacak Birimler	Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü, Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü, İLBANK A.Ş., Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri, Yerel Yönetimler, Üniversiteler, İlgili Sivil Toplum Kuruluşları, Bölgesel Temiz Hava Merkezi Müdürlükleri, Sağlık Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı								
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> • Yeterli talebin olmaması • Hava ve gürültü kirliliğinin artması riski • Gerekli teknolojinin yüksek maliyetli olması • Kalıcı organik kirleticilerin (KOK) artarak çevre kirliliğinin artması riski • Mavi bayraklı plajlarda karasal veya gemi kaynaklı kirliliğin oluşması 								
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> • Bisiklet yolları, yeşil yürüyüş yollarının artırılarak yaygınlaştırılması ve çevre dostu sokakların oluşturulması ile hava kalitesinin ve insan sağlığının korunması sağlanacak, gerekli yerlere gürültü bariyerleri yapılarak vatandaşların beden ve ruh sağlığı korunacaktır. • Hava kalitesi yönetiminde, hava kalitesini arttıracak çalışmalar yapılacak ve bu çalışmaların destekleyecek kararların alınması sağlanacaktır. • Stratejik gürültü haritaları sayısının artırılmasına ilişkin çalışmalar yapılacaktır. • Kimyasallara ilişkin çalışmalar yapılarak, tehlikeli kimyasalların kontrolü sağlanacaktır. • Kara ve deniz kaynaklı kirleticilerin oranı azaltılarak deniz suyu kalitesinin artırılması sağlanacaktır. 								
Maliyet Tahmini	761.832.604 TL								
Tespitler (Durum analizi bulguları)	<ul style="list-style-type: none"> • Trafik kaynaklı hava kirliliği etkilerinin azaltılması, beden ve ruh sağlığının korunması, yaşam kalitesinin artırılması ve çevre koruma bilincinin geliştirilmesi aynı zamanda kent estetiğine katkı sağlanması amacıyla Cumhurbaşkanlığı Eylem Planında "Daha yeşil ve yaşanabilir şehirler hedefi kapsamında bisiklet yolu (3000 km) ve yeşil yürüyüş yolu (3000 km) ve 60 km çevre dostu sokak yapılması" işi yer almaktadır. • Bisiklet yolları, yeşil yürüyüş yolları ve çevre dostu sokaklar yapım işlerine Bakanlığımızca maddi destek verilmesi planlanmaktadır. • Hava kirliliği kaynaklarının belirlenmesine yönelik olarak, 2011 yılından itibaren ulusal hava kirliliği emisyon envanteri hazırlanmakta ve düzenli olarak raporlanmaktadır. • 64 il için hazırlanan Temiz Hava Eylem Planı (2014-2019) THEPİZ (Temiz Hava Eylem planı İzleme) yazılımı ile Bakanlığımız uygulamaları altında takip edilmekte olup 2019-2024 yılları için iller bazında güncellenecektir. • Ulusal Hava Kirliliği Emisyon Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi Projesi" kapsamında Hava Emisyon Yönetim Portalı Bakanlığımız sunucularında hizmet vermeye başlamıştır. Marmara Bölgesi hava kirlilik haritası hazırlanmış olup diğer bölgeler için de hava kalitesi haritaları hazırlanacaktır. 								

Tespitler (Durum analizi bulguları)

- AB destekli projeler ile uçucu organik bileşik emisyonlarının kontrolü ve azaltılmasına yönelik olarak sektörel uyum durumu ve gerekliliklerinin belirlenmesi çalışmaları yapılmıştır.
- Entegre kirlilik önleme ve kontrol sistemine yönelik olarak sektörel uyum durumu ve gerekliliklerinin belirlenmesi ile teknik, kurumsal ve idari altyapının oluşturulması çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
- Hava kalitesinin ve bu konuya ilişkin farkındalığın artırılması konusunda Büyükşehirler ölçüsünde eksiklikler bulunmaktadır. Ayrıca yerel emisyon envanterinin hazırlanması ve bu envantere bağlı olarak eylem planlarının uygulanmasında da eksiklikler görülmektedir.
- Sanayileşmenin etkisiyle artış gösteren kimyasal kullanımının kontrol altına alınması için yapılan çalışmalar hız kazanmıştır.
- Zararlı kimyasalların kayıt altına alınmasında, sınıflandırılmasında ve Güvenlik Bilgi Formlarının hazırlanmasında eksiklikler görülmektedir.
- Denizlerimiz karasal kökenli kirleticiler ve denizcilik faaliyetlerinden kaynaklanan kirlilik baskısı altındadır.

İhtiyaçlar

- Temiz Üretim Eylem Planı hazırlanması gerekmektedir.
- Hava kirleticileri bazında ulusal emisyon envanteri ve projeksiyonları hazırlanmasına ihtiyaç duyulmaktadır.
- Hava kalitesi haritaları Hava Emisyon Yönetim (HEY) portalı yazılımı ile hazırlanacağından söz konusu yazılımın devamının ve bakım onarım hizmetlerinin sağlanması ve tahmin yapabilecek şekilde geliştirilmesi gerekmektedir.
- Koku oluşturan emisyonların kontrolüne ve sanayi kaynaklı hava kirliliğinin azaltımına yönelik olarak sektörlerle ve uygulayıcıya rehber dokümanlar hazırlanmalı, mevzuat güncellenmelidir.
- Uçucu organik bileşik emisyonlarının kontrolü ve azaltılmasına yönelik olarak söz konusu Yönetmeliğin yayımlanması ve geçiş takvimi ile yürürlüğe girmesi gerekmektedir.
- Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol Yönetmeliği Taslağı üzerinde çalışmaların hızlandırılarak söz konusu Yönetmeliğin yayımlanması ve sektörel geçiş takvimi ile yürürlüğe girmesi gerekmektedir.
- Denize yapılan atıksu deşarjlarının engellenmesi ve deniz çöpleri ile etkin mücadelenin artırılması gerekmektedir.
- Zararlı kimyasallar kayıt altına alınmalı ve bilimsel bir şekilde sınıflandırılmalıdır. Kayıt altına alma için ekayıt sistemine geçilmelidir ve e-kayıt sisteminin altyapısının hazırlanması tamamlanmalıdır.
- "Kalıcı Organik Kirleticilere (KOK) İlişkin Stockholm Sözleşmesi" kapsamında Ülkemizin yükümlülüklerinin yerine getirilmesi için kalıcı organik kirletici stoklarının belirlenmesi, mevcut KOK stoklarının ortadan kaldırılması ve KOK içeren ekipmanların belirlenmesi gerekmektedir.
- Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Ulusal Eylem Planı (UUP) Sözleşmeye yeni eklenen maddeler için güncellenmelidir.

I.4 Korunan Alanların Tespit, Tescil, Araştırma ve Doğal Sit Alanlarının Yeniden Değerlendirilmesi

Amaç	A 1. Çevre ve doğal kaynakları korumak, çevrenin sürdürülebilir yönetimini sağlamak, iklim değişikliğiyle mücadele etmek, ülkenin uyum kapasitesini arttırmak.								
Hedef	H 1.4. Ülke genelindeki doğal değerler ve biyolojik çeşitlilik açısından hassas alanlar tespit edilerek korunan alan sayıları artırılabilecek, doğal sit alanları ekolojik temelli bilimsel esaslar çerçevesinde yeniden değerlendirilecektir.								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG 1.4.1. Korunan alanların Ülke yüzölçümüne oranı (%)	20	9,5	9,7	9,8	10	12	17	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 1.4.2. Korunan alan sayısı (Doğal Sit, Özel Çevre Koruma Bölgesi) (Kümülatif)	20	846	858	879	900	921	952	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 1.4.3. Yeniden değerlendirilen alan sayısı (Kümülatif)	10	61	150	350	550	700	830	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 1.4.4. Tespit edilen ve tescil için onaya sunulan öneri doğal sit alan sayısı (Kümülatif)	20	20	25	35	50	60	70	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 1.4.5. Tespit edilen ve tescili yapılan Özel Çevre Koruma Bölgesi sayısı (Kümülatif)	20	16	18	19	20	21	22	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 1.4.6. Tabiat varlığı olarak tescil edilmek üzere onaya sunulan mağara sayısı (Kümülatif)	10	28	35	60	80	100	150	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
Sorumlu Birim	Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü								
İşbirliği Yapılacak Birimler	Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri, Tarım ve Orman Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı								
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> Doğal değerlerin ve Biyolojik çeşitlilik açısından nesli tehdit ve tehlike altındaki türlerin ve doğal ve fiziksel baskılar neticesinde yok olması tehlikesi Öneri Özel Çevre Koruma Bölgeleri ve doğal sit alanlarının tescil edilme sürecinde kurum görüşlerinin olumsuz olması riski Korunan alanların tescil ve ilanının tamamlanamama riski Korunan alanların hatalı tespit, tescil ve ilanının yapılması riski 								

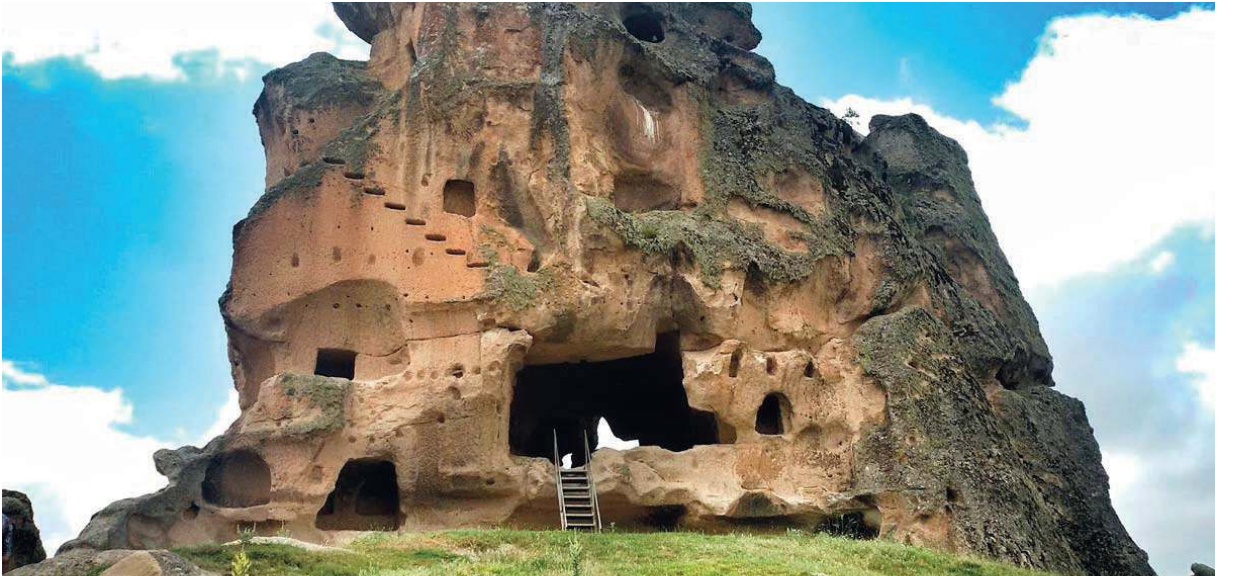
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none">• Korunan alanların tespit, tescil ve ilanı ile plan ve projeler çerçevesinde yönetilmesi, uygulama çalışmalarının yapılması, doğal ve kültürel değerlerinin araştırılması, korunması ve izlenmesi sağlanacaktır.• Biyolojik çeşitlilik ve doğal değerler açısından korunması gerekli potansiyel alanların araştırılması ve değerlendirilmesi sağlanacaktır.• İklim değişikliğinin korunan alanlardaki ekosistem üzerine etkileri araştırılarak bu çerçevede izleme ve koruma çalışmaları yapılacaktır.
Maliyet Tahmini	388.349.302 TL
Tespitler (Durum analizi bulguları)	<ul style="list-style-type: none">• Korunan alanların hukuku ve yapılanması yeniden düzenlenmiş, özellikle doğal sit alanlarının bilimsel esaslarla araştırılması yönünde bölgesel projeler yürütülmüştür. Doğal sit alanlarına ilişkin bilgi sistemleri oluşturulmuş, envanter düzenlenmiştir.• Geçmişte görsel yaklaşımlarla tespit edilen 2.430 adet doğal sit alanı, 832 rapor, Bakanlığımızca ekolojik temelli bilimsel yöntemlerle ele alınarak yeniden değerlendirilmiştir.
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none">• Öneri doğal sit alanlarının ekolojik temelli, bilimsel araştırma raporlarının tamamlanmasına ihtiyaç duyulmaktadır.• Öneri Özel Çevre Koruma Bölgelerinin konunun uzmanlarıncı yerinde incelenerek belirlenmesine ihtiyaç duyulmaktadır.• Ülkemizde yer alan mağaraların araştırılarak, değerlendirilmesi ve tabiat varlığı olarak tescilinin yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.• Önümüzdeki dönemde doğal sit alanlarının ekolojik temelli, bilimsel araştırma raporlarının tamamlanmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

I.5 Korunan Alanlardaki Planlama, Uygulama, Projelendirme, İzleme Çalışmaları ve Eksik Altyapı Tesislerinin Tamamlanması

Amaç	A 1. Çevre ve doğal kaynakları korumak, çevrenin sürdürülebilir yönetimini sağlamak, iklim değişikliğiyle mücadele etmek, ülkenin uyum kapasitesini arttırmak.								
Hedef	H 1.5. Doğal sit alanları ile Özel Çevre Koruma Bölgelerindeki planların tamamlanarak altyapı eksikliklerinin giderilerek korunan alanların gelecek nesillere aktarılması sağlanacaktır.								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG 1.5.1. Çevre düzenleme proje sayısı (Kümülatif)	15	105	110	116	123	131	140	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 1.5.2. Kiralanan ve kullanma izni verilen alan sayısı	15	8	75	80	85	90	95	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 1.5.3. Onaylanan imar planı sayısı (Kümülatif)	15	798	850	900	1.000	1.110	1.230	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 1.5.4. İmar uygulaması yapılan yerleşim yeri sayısı (Kümülatif)	15	38	48	54	60	66	73	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 1.5.5. Mali destek verilen içme suyu, kanalizasyon ve atık su arıtma tesis sayısı (Kümülatif)	15	64	66	70	75	81	88	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 1.5.6. Su kalitesi izlenen nokta sayısı	15	242	245	250	255	260	265	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 1.5.7. Tamamlanan yönetim planı sayısı (Kümülatif)	10	13	14	15	16	17	-	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
Sorumlu Birim	Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü								
İşbirliği Yapılacak Birimler	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlükleri, Yerel Yönetimler, İlgili Kurum ve Kuruluşlar, STK'lar								
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> • Korunan alanlarda altyapı tesislerinin kurulmasında yaşanabilecek problemler • İçme suyu temini ve altyapı yatırımlarında yeterli miktarda ödenek temin edilememesi • İmar uygulaması aşamasında onay süreçlerinde ilgili idarelerden kaynaklanabilecek sorunlar çıkması • İmar planlarının uygulanmasının, askı süreci sonrasında itirazların değerlendirilmesi ve yargı süreçleri ile uzaması • Özel Çevre Koruma Bölgelerinde alıcı ortamının kirlenmesi riski • Yönetim planlarının eksik ve hatalı oluşturulması 								

Stratejiler	<ul style="list-style-type: none">• Tabiat varlıkları ve doğal sit alanları ile özel çevre koruma bölgelerindeki her türlü alıcı ortamın kirlenmeden korunması, nesli tehdit ve tehlike altındaki tür ve habitatların korunarak izlenmesi sağlanacaktır.• Korunan alanlarda imar planlama, uygulama çalışmaları ile yatırım projeleri yürütülecektir.• Tabiat varlıkları ve doğal sit alanları ile özel çevre koruma bölgelerindeki devletin hüküm ve tasarrufu altındaki alanların dengeli kullanımı sağlanacaktır.
Maliyet Tahmini	529.569.518 TL
Tespitler (Durum analizi bulguları)	<ul style="list-style-type: none">• 16 adet Özel Çevre Koruma Bölgesinde ve doğal sit alanlarında bugüne kadar 425 milyon Türk Lirası çevre ve altyapı yatırımı yapılmıştır.• 14 adet Özel Çevre Koruma bölgesinde çevre düzeni planı yapılmıştır.• 2018 yılı sonuna kadar korunan alanlara ilişkin her tür ve ölçekte 798 adet plan onayı yapılmıştır.• Özel Çevre Koruma Bölgelerinin altyapı, katı atık ve arıtma hizmetleri önemli ölçüde tamamlanmıştır.• Korunan alanlarda her yıl belirlenen noktalarda su kalitesi izleme çalışması yürütülmektedir.
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none">• Biyolojik, sosyokültürel ve jeolojik vb. açıdan korunan tabiat değerleri ile özel çevre koruma bölgelerindeki dengeli yapının korunması gerekmektedir.• 'Koruma kullanma' dengesinin tam anlamıyla oluşturulabilmesi için gerekli envanter oluşturulmalı ve bu dengenin korunmasını sağlayacak yasal dayanak güçlendirilmelidir. Buna ek olarak yasal dayanağın uygulanabilirliği ve bu yolla caydırıcılığı artırılmalıdır.• Çevre ve altyapı yatırımlarının artırılması gerekmektedir.• İmar planı bulunmayan alanların planlarının tamamlanarak çevre ve altyapı yatırımlarının artırılması gerekmektedir.• Korunan alanlarda su kirliliğinin ölçülmesi ve izlenmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

4 STRATEJİ GELİŞTİRME

2. AMAÇ

ÇED, İZİN
VE LİSANS
SÜREÇLERİNİN
HIZLANDIRILMASI,
ETKİN DENETİM
VE İZLEME

AMAÇ 2

ÇED, İZİN VE LİSANS SÜREÇLERİNİN HIZLANDIRILMASI, ETKİN DENETİM VE İZLEME

2.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi

Amaç	A 2. Çevre kalitesini iyileştirmek üzere alıcı ortamları izlemek, denetlemek, yatırımların çevresel etki değerlendirme süreçlerini hızlandırmak								
Hedef	H 2.1. Çevresel etki değerlendirme süreçlerinin etkin uygulanmasını sağlamak üzere kapasite geliştirme ve rehberlik faaliyetleri yürütülecek, SÇD uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG 2.1.1. ÇED başvurularının süresi içerisinde sonuçlandırılma oranı (%)	35	98	99	99	99	99	99	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 2.1.2. SÇD süreci yürütülen plan/program sayısı (Kümülatif)	35	1	2	3	4	5	6	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 2.1.3. Stratejik çevresel değerlendirme konusunda kurumsal kapasite geliştirilmesi ve farkındalık artırması çalışmalarına katılanların sayısı	30	262	300	400	500	600	700	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
Sorumlu Birim	Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü								
İşbirliği Yapılacak Birimler	Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü, Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü								
Riskler	<ul style="list-style-type: none">ÇED sürecinde görev alanların teknik kapasitesinin geliştirilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasındaki yetersizliklerÇED sürecinde halkın etkin katılımına ilişkin yaşanabilecek sorunlarSÇD'nin etkin uygulanmasına ilişkin kapasite sorunları								
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none">Tarım, turizm, su yönetimi, kıyı yönetimi, mekânsal planlama, balıkçılık ve ormancılık, atık yönetimi, enerji, sanayi, telekomünikasyon ve ulaştırma sektörlerinde hazırlanan ve Stratejik Çevresel Değerlendirme Yönetmeliği'ne tabi plan ve programlara stratejik çevresel değerlendirme uygulanacaktır.ÇED sürecinin etkin uygulanması sağlanacaktır.								
Maliyet Tahmini	126.899.083 TL								

**Tespitler
(Durum analizi
bulguları)**

- “Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” 26.05.2017 tarihli ve 30077 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- Stratejik Çevresel Etki Değerlendirme Yönetmeliği 08.04.2017 tarihli ve 30032 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.
- SÇD konusunda kurumsal kapasitenin geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

İhtiyaçlar

- SÇD Yönetmeliği uygulamalarının yaygınlaştırılması için Bakanlığımız ve yetkili kurumların kurumsal kapasitesinin geliştirilmesi gerekmektedir.
- Seçmeleme kriterleri ve ÇED uygulanacak projeler için teknik dokümanların hazırlanması ve böylece standart uygulamaların geliştirilmesi amacıyla sektör çalışanlarına yol gösterici nitelikte mevzuata uygun, uygulamada kolaylık sağlayacak kılavuz yayımlanmasına gerek duyulmaktadır.
- SÇD konusunda farkındalığın çeşitli çalışmalarla artırılması gerekmektedir.

2.2. Çevre İzin ve Lisansları, Belgelendirme ve Çevre Etiketleri

Amaç	A 2. Çevre kalitesini iyileştirmek üzere alıcı ortamları izlemek, denetlemek, yatırımların çevresel etki değerlendirme süreçlerini hızlandırmak									
Hedef	H 2.2. Çevre izin ve lisans uygulamaları güçlendirilecek, Bakanlıkça yetkilendirilecek kurum/kuruluşların etkinliği artırılabilecek toplumsal farkındalık artırılarak çevre etiket sistemi yaygınlaştırılacaktır.									
Performans Göstergeleri	Hedef Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	
PG 2.2.1. Çevre Danışmanlık Firmalarının denetlenme oranı (%)	20	25	30	40	45	55	60	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 2.2.2. ÇED Yeterlik almış kurum/ kuruluşların denetlenme oranı (%)	20	20	60	80	90	95	100	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 2.2.3. Eizin başvurularının süresi içinde sonuçlandırılma oranı (%)	20	93	94	95	96	98	99	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 2.2.4. Çevre Etiket Sistemi kapsamında belirlenen ürün ve hizmet grubu sayısı (Kümülatif)	30	-	3	5	7	9	12	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 2.2.5. Toprak, deniz ve çevresi kirliliğinin önlenmesine ilişkin yetkilendirilmiş firmaların denetlenme oranı (%)	10	-	25	50	60	80	100	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
Sorumlu Birim	Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü									
İşbirliği Yapılacak Birimler	Tarım ve Orman Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, İl Müdürlükleri, Çevre Danışmanlık Firmaları, Bakanlıkça yetkilendirilmiş kurum/kuruluşlar									
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> • Çevre Etiket sisteminin etkin uygulanmasının sağlanamaması riski • Yetkilendirilmiş ve belgelendirilmiş kişi ve kurum/kuruluşların denetiminin gerçekleştirilememesi 									
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> • Çevreye kirlenici etkisi olan işletmelere geçici faaliyet belgesi, çevre izni ve lisansı verilecektir. • İthalat ve ihracat iş ve işlemlerinin elektronik ortama alınması ile başvurular hızlı, güvenli, kolay bir şekilde internet bağlantısı olan her noktadan masa, ofis ihtiyacı duyulmaksızın 7/24 yapılabilecek ve değerlendirilebilecektir. 									

Stratejiler	<ul style="list-style-type: none">• Çevre etiket sisteminin yaygınlaştırılması kapsamında çalışmalar yapılacaktır.• Ürün ve hizmetlere yönelik kriterler belirlenerek, çevre etiketi uygulaması yapılacak ürün ve hizmet sayısı artırılabilecektir.• Çevre Yönetimi Hizmetleri Hakkında Yönetmeliğin yayımlanması ile birlikte entegre çevre bilgi sisteminin alt uygulaması olan yeterli yazılımının altyapısının güçlendirilmesi sağlanacaktır. Yetkilendirilmiş kurum/kuruluşların denetimlerinin Bakanlık ve İl Müdürlükleri tarafından yapılarak Bakanlığa raporlanması istenecektir. Denetimle birlikte kurum/kuruluşlara mevzuatın uygulanması konusunda rehberlik verilecektir.
Maliyet Tahmini	63.449.541 TL
Tespitler (Durum analizi bulguları)	<ul style="list-style-type: none">• Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliğinin Ek-1 ve EK-2 listelerinde yer alan işletmelerin faaliyette bulunabilmeleri için çevre izni veya çevre izin ve lisansı almaları zorunludur.• AB'de bölgesel olarak uygulanmakta olan Çevresel Etiketleme Sistemi ile Çevresel Yönetim Sistemleri, AB üyesi ülkeler de dâhil olmak üzere, gelişmiş ve gelişmekte olan birçok ülke tarafından uluslararası standartlar dikkate alınarak ulusal bazda uygulamaya konulmuştur.• Çevre Etiket Yönetmeliği Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Ulusal Çevre Etiket sistemi projesi kapsamında pilot uygulama yapılarak 15 ürüne Çevre Etiketleri verilmiştir.
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none">• ÇED Yeterlik almış Kurum/Kuruluşlar, Sanayi ve Ticaret Odaları ve STK'lar ile ilgili tüm kurum ve kuruluşların ÇED kapsamında bilgi ve beceri yeterliliklerinin artırılması gerekmektedir.• Çevre yönetimi hizmeti veren çevre mühendisleri, çevre görevlileri, çevre danışmanlık firmaları ve çevre yönetim birimlerinin hizmet kalitesinin artırılması ve geliştirilmesi gerekmektedir.• Çevre Etiketleri ile ilgili farkındalığının artırılması ile Çevre Etiketlerinin ulusal ve uluslararası ortamda tanıtılması için çalışmalar yapılması gerekmektedir.• Bilişim sistemlerinin yeterli hizmetlerinde daha etkin ve verimli olarak kullanılması sağlanmalıdır.• ÇED sürecindeki eksikliklerin giderilmesi için Yeterlik Belgesi Tebliğinin revize edilmesi gerekmektedir.

2.3. Çevre Denetimi, Çevresel Bilginin Güncellenmesi ve Paylaşılması

Amaç	A 2. Çevre kalitesini iyileştirmek üzere alıcı ortamları izlemek, denetlemek, yatırımların çevresel etki değerlendirme süreçlerini hızlandırmak									
Hedef	H 2.3. E-denetim sistemi, akıllı denetim uygulaması olarak geliştirilecek, risk değerlendirme esaslı çevre denetimleri yaygınlaştırılacak, çevresel göstergeler geliştirilecektir.									
Performans Göstergeleri	Hedef Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	
PG 2.3.1. Risk değerlendirme esaslı çevre denetim planı yapılan il sayısı (Kümülatif)	20	34	46	58	70	81	81	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 2.3.2. Planlı birleşik çevre denetimi sayısı	20	1.695	1.780	1.870	1.965	2.060	2.165	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 2.3.3. Toplam Çevre denetimi sayısı (Kümülatif)	20	50.456	51.000	51.500	52.000	52.500	53.000	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 2.3.4. Yayınlanan çevresel gösterge sayısı (Kümülatif)	20	80	87	90	93	95	100	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 2.3.5. Çevresel göstergeleri yayımlanan il sayısı (il düzeyindeKümülatif)	20	25	65	70	81	-	-	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
Sorumlu Birim	Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü									
İşbirliği Yapılacak Birimler	Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü, Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü, İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları									
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> E-denetim sistemi işletimi ve akıllı denetim uygulamasının geliştirilmesinde yaşanabilecek sorunlar nedeniyle denetim kayıtlarının eksiksiz yapılamaması, risk esaslı denetim planlama çalışmasının aksaması Veri üretiminde yaşanabilecek standart ve güncel veri sorunları 									
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> E- denetim sistemi, akıllı denetim uygulaması olarak geliştirilecektir. Çevre denetimlerinin planlanmasında risk değerlendirme yönteminin kullanılması ülke genelinde yaygınlaştırılacaktır. Çevresel göstergelerin veri kalitesinin artırılması çalışmaları yapılacaktır. 									

Maliyet Tahmini	190.348.624 TL
Tespitler (Durum analizi bulguları)	<ul style="list-style-type: none">• Çevre kirliliğinin önlenmesi amacıyla ülkenin her yerinde vatandaşlarımızın da şikâyetleri göz önüne alınarak çevre denetimleri gerçekleştirilmektedir.• E-denetim uygulaması ile denetim tutanakları, raporlama, idari yaptırım, ödeme ve dava takibi, risk esaslı denetim planlama işlemleri, denetim görevlileri işlemleri elektronik ortamda yürütülmektedir.• Çevresel göstergeler, sorumlu kuruluşlar ve veri üreticilerinden alınan veriler değerlendirilerek, yıllar içindeki değişimleri de gösterecek şekilde düzenlenmekte; tablo, grafik, harita ve görsellerle desteklenerek kitapçık olarak ve elektronik formda yayımlanmaktadır.
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none">• Bakanlık tarafından yürütülen tüm çevre denetimi verilerinin kayıt altına alınması gerekmektedir.• Çevresel göstergelere ilişkin veri kalitesinin artırılması, uyumlaştırılması gerekmektedir.• Çevresel göstergelerin daha fazla kullanıcıya ulaştırılması amacıyla görsel ve basılı araçların artırılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

2.4. Laboratuvar Ölçüm, Analiz, İzleme Altyapısı

Amaç	A 2. Çevre kalitesini iyileştirmek üzere alıcı ortamları izlemek, denetlemek, yatırımların çevresel etki değerlendirme süreçlerini hızlandırmak									
Hedef	H 2.4. Laboratuvar hizmetleri geliştirilecek, alıcı ortamlara yönelik ölçüm, analiz, izleme altyapısı güçlendirilecektir.									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	
PG 2.4.1. Akredite olunan parametre sayısı (Kümülatif)	25	570	580	590	600	600	600	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 2.4.2. Yetkili çevre laboratuvarlarına düzenlenen yeterlilik testi parametre sayısı	25	33	34	35	35	35	35	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 2.4.3. Hava kalitesi izleme ağındaki istasyon sayısı (Kümülatif)	25	339	350	355	360	365	380	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 2.4.4. Sürekli Atıksu İzleme ve Sürekli Emisyon İzleme Sistemlerinden elde edilen yıllık veri yüzdesi (%)	25	85	85	87	90	90	95	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
Sorumlu Birim	Çevresel Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü									
İşbirliği Yapılacak Birimler	Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü									
Riskler	<ul style="list-style-type: none">Hava kirliliğinin artması riskiLaboratuvar iş ve işlemlerinin zamanında tamamlanamamasıYetkilendirilen çevre laboratuvarların ölçüm ve analiz kalitesinin düşmesiSürekli izleme sistemleri (SİS) yazılımının operasyonel sorunları									
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none">Hava, deniz ve nehir havzası alıcı ortamlarında kirlilik ve kalite izlenmesi yapılarak düzenli izleme ağı ve veri yönetim sistemleri oluşturulacaktır.Çevre ölçüm ve analiz laboratuvarlarının yetkilendirme ve denetimleri yapılacak, yeterlilik ve karşılaştırma testleri düzenlenecek, çevre matrislerinde numune alma eğitimi düzenlenecek, Ulusal Çevre Referans Laboratuvarı ile kaliteli ve güvenilir analiz hizmeti ve denetim faaliyetlerine devam edilecektir.									
Maliyet Tahmini	253.798.165 TL									

**Tespitler
(Durum analizi
bulguları)**

- Hava kalitesi ölçüm sonuçları ve hava kalitesi indeksi www.havaizleme.gov.tr adresinde ve LED ekranlar aracılığıyla kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.
- Çevre Referans Laboratuvarı'nın hizmet kalitesinin dünyadaki emsalleri ile karşılaştırıldığında en üst seviyede olduğu görülmektedir.
- İzlemelere yönelik usul ve esaslar konusunda mevzuat hazırlıkları devam etmektedir.

İhtiyaçlar

- Çevre Ölçüm ve Analiz Laboratuvarları Yeterlik Yönetmeliği'nin revize edilmesi gerekmektedir.
- İzlemelere yönelik usul ve esaslar konusunda bir yönetmelik hazırlanması gerekmektedir.
- Çevre laboratuvarlarının ölçüm güvenilirliği ve kalitesinin artırılması amacıyla emisyon, su analizleri ve numune alma konularında kılavuzların hazırlanmasına ve laboratuvar personellerine yönelik eğitim programları düzenlenmesine gerek duyulmaktadır.

4 STRATEJİ GELİŞTİRME

3. AMAÇ

YENİ ŞEHİRCİLİK
VİZYONUyla
PLANLAMA VE
KENTSEL
DÖNÜŞÜM

AMAÇ 3

YENİ ŞEHİRCİLİK VİZYONUyla PLANLAMA VE KENTSEL DÖNÜŞÜM

3.1 Millet Bahçelerinin 81 İlimize Yaygınlaştırılması

Amaç	A 3. 2023 Türkiye'sinde doğal, tarihi, kültürel değerlerini koruyan, yatay mimariyi esas alan, afetlere hazırlıklı, enerji etkin, çevre dostu ve insan odaklı yeni şehircilik vizyonuyla kimlikli şehirlere kavuşmak.									
Hedef	H. 3.1. Şehirlerimizde yaşayan insanların hayat kalitesini arttırmak ve doğayla içiçe yaşam alanları oluşturmak üzere 81 ilde millet bahçeleri yaygınlaştırılacak, 2023 yılına kadar 81 milyon m ² alanda Millet Bahçesi çalışmaları yürütülecektir.									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	
PG 3.1.1. Millet bahçesi proje/ uygulama çalışması yürütülen il sayısı (kümülatif)	50	18	28	38	48	58	81	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 3.3.2. Millet Bahçesi çalışması başlatılan alan büyüklüğü (Milyon m²)	50	5	35	40	50	60	81	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
Sorumlu Birim	Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü									
İşbirliği Yapılacak Birimler	Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Emlak Konut GYO A.Ş., Milli Emlak Genel Müdürlüğü, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, İlgili Büyükşehir Belediyeleri , İlgili Belediyeler									
Riskler	<ul style="list-style-type: none">• Millet bahçesi uygulamalarında teknik ve mali açıdan olası yetersizlikler• Paydaşlarla işbirliği ve uygulama bütünlüğünün beklenen düzeyde olmaması									
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none">• Millet bahçeleri nüfus yoğunluğu ve şehrin büyüklüğü göz önünde bulundurularak projelendirilecektir.• Millet bahçeleri; kullanım çeşitliliği ile kentlilerin sosyal gereksinimleri karşılayan büyük yeşil alanlar olarak uygulanacaktır.• Millet bahçelerinde tasarlanacak alanlar ve kullanımların hepsinde evrensel tasarım ilkeleri gözetilecek ve herkes için tasarım anlayışı ile ele alınacaktır.• Millet bahçelerinde; yağmur suyunun toplanıp yer altı sularına kazandırılması ve su ihtiyacının karşılanması için yağmur bahçeleri gibi yeni yöntemler kullanılacaktır.• Yeşil kentlerin en önemli bileşenlerinden biri olan güneş, rüzgâr gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı artırılabilecektir.									
Maliyet Tahmini	371.796.557 TL									
Tespitler (Durum analizi bulguları)	<ul style="list-style-type: none">• Ülkemiz genelinde kişi başına düşen yeşil alan miktarı, Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğinde belirtilen standart değerler düzeyine henüz gelememiştir.• 81 ilde millet bahçelerinin yaygınlaştırılması çalışmaları ile kentlerimizdeki yeşil alan büyüklükleri ve kişi başı düşen yeşil alan metrekareleri artacaktır.• Millet bahçeleri çalışmaları ile İstanbul'da kişi başına düşen yeşil alan miktardan %10, İstanbul İlinin Avrupa yakasında ise kişi başına düşen yeşil alan miktarı %15 artacaktır. Ankara'da yapılacak millet bahçeleri ile mevcuttaki aktif yeşil alan büyüklüğü %6 artacaktır.• Millet bahçeleri, doğa ile vatandaşları bir araya getirerek hem fiziksel hem psikolojik yönden fayda sağlarken aynı zamanda sosyal ihtiyaçları da karşılayacaktır.									

**Tespitler
(Durum analizi
bulguları)**

- Millet bahçesi projeleri şehirlerde artan hava, gürültü ve ışık kirliliklerinin giderilmesi ve azaltılmasına da katkı sağlayacaktır.
- Atatürk Havalimanında yapılacak millet bahçesi dünyaca ünlü yeşil alanlar ile kıyaslandığında; Central Park (Amerika), Hyde Park (İngiltere), Tempelhof Park (Almanya) ve İbirapuera Park (Brezilya) gibi önemli yeşil alanlardan çok daha büyük olacaktır.

İhtiyaçlar

- Şehirlerimizi daha yeşil ve ferah yaşam alanları haline dönüştürmek, yaşam ve çevre kalitesini yükseltmek ve kimlikli yeşil şehirler oluşturma amacı doğrultusunda, kentlerimizin ihtiyaç duyduğu açık yeşil alanlar (Millet Bahçeleri) ve sosyal donatı alanlarının (Millet Kiraathaneleri) oluşturulmasına ihtiyaç vardır.

3.2 Yeni Şehircilik Vizyonu ile Mekânsal Strateji, Planlama ve Uygulama

Amaç	A 3. 2023 Türkiye'sinde doğal, tarihi, kültürel değerlerini koruyan, yatay mimariyi esas alan, afetlere hazırlıklı, enerji etkin, çevre dostu ve insan odaklı yeni şehircilik vizyonu ile kimlikli şehirlere kavuşmak								
Hedef	H 3.2. Şehirlerimizin kimliğini canlandıran, sosyal dokuyu dikkate alan, topoğrafya ve yatay mimariyi esas alarak mahalle kavramını öne çıkaran bir şehircilik anlayışıyla mekânsal strateji, imar planlama, harita, etüt, arsa ve arazi düzenlemeleri ve kentsel tasarım çalışmaları yapılacaktır.								
Performans Göstergeleri	Hedef Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG 3.2.1. Türkiye Mekânsal Strateji Planının Hazırlanması Projesinin tamamlanma oranı (%)	20	20	60	100	-	-	-	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 3.2.2. Toplam 7 etaptan oluşan Kanal İstanbul Projesine ilişkin İmar Planlarının tamamlanması	15	-	1. ve 2.etap	3. ve 4.etap	5.6. ve 7. etap	-	-	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 3.2.3. "Medeniyetimizi Yaşatan Şehir Beratı" alan şehir sayısı	15	-	(*)	(**)	6	12	26	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 3.2.4. «Özgün Mahalle Sertifikası» alan yerleşme sayısı	15	-	(*)	(**)	12	26	81	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 3.2.5. İnsan odaklı ve yatay mimariyi yansıtan örnek yerleşim veya plan/uygulama projesi sayısı (Kümülatif)	15	-	8	20	34	50	81	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 3.2.6. İmar Uygulamalarının Desteklenmesi Projesinin 81 ile Yaygınlaştırılması (Kümülatif)	10	3	8	21	41	61	81	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 3.2.7. Yenilikçi imar uygulaması yapılan illerde uygulamaya giren alanda ortalama nüfus yoğunluğu (kişi/ha.)	10	-	120	115	110	105	100	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
Sorumlu Birim	Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü								

İşbirliği Yapılacak Birimler	Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, Yapı İşleri Genel Müdürlüğü, Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü, Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü, Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü, Milli Emlak Genel Müdürlüğü, Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı, İlgili Yerel Yönetimler, İlgili Bakanlıklar, STK ve Üniversiteler
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> • Paydaşlarla işbirliği ve uygulama bütünlüğü sağlanamaması • Üst ölçekli planlarla uyumsuz alt ölçekli planların yapılması • Plansız, denetimsiz, kaçak ve çarpık kentsel ve endüstriyel gelişmelerin ortaya çıkması riski • Yatırımların doğru yönlendirilemeyerek yerel potansiyellerin etkin değerlendirilememesi • Yer bilimsel etüt raporlarının öncelikle Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar ile teknik standartlara uygun olarak hazırlanmaması
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> • Ülkenin sürdürülebilir kalkınma ilkeleri çerçevesinde, ekonomik, sosyal ve mekânsal gelişimi sağlanacaktır. • Her türlü mekânsal planlama sürecinde afet tehlikelerini dikkate alan güvenli, sürdürülebilir ve yaşanabilir alanların oluşturulması sağlanacaktır. • Ülkemizde her türlü ölçekte, fiziki ve stratejik planlar; dönüşüm ve özel proje alanlarında planlama, kentsel tasarım, hâlihazır harita, parselasyon planları, kamulaştırma, kıyı kenar çizgisi tespit işlemleri gerçekleştirilecektir. • Ülke ve bölge plan kararlarına uygun olarak konut, sanayi tarım, turizm, ulaşım gibi yerleşme ve arazi kullanılması kararları belirlenecektir.
Maliyet Tahmini	353.237.679 TL
Tespitler (Durum analizi bulguları)	<ul style="list-style-type: none"> • Yerleşme, yapılaşma ve arazi kullanımına yön veren, alt ölçekli planlara ve uygulamalara esas teşkil eden çevre düzeni planlarının, bugün itibariyle ülke genelinde % 99'u tamamlanmıştır. • 2023 vizyonu doğrultusunda yeni yatırımlar ve teşvikler de dikkate alınarak sektörel planlar; il çevre düzeni planları ve bölge bazında yapılan çevre düzeni planlarındaki arazi kullanım kararlarında birlikteliğin ve devamlılığın sağlanmasına yönelik Bakanlığımızın yetkili kıldığı alanlarda revizyon çalışmaları sürdürülmektedir. • Mekânsal strateji planlarını ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak suretiyle hazırlamak yetkisi çerçevesinde "Türkiye Mekânsal Strateji Planı" çalışmalarına başlanmıştır.
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none"> • Kütahya İlinin de içinde yer aldığı Afyonkarahisar-Uşak-Kütahya Planlama Bölgesi 1/100.000. Ölçekli Çevre Düzeni Planının tamamlanması ile birlikte ülke topraklarının %100'ünün çevre düzeni planları tamamlanmış olacaktır. • Bütünleşik kıyı alan planlama çalışmaları henüz tamamlanmamış olan Trabzon, Düzce, Sakarya, Bartın, Giresun, Ordu, Zonguldak ve Kastamonu illerinin bütünleşik kıyı alan planlarının tamamlanması gerekmektedir. • "Türkiye Mekânsal Strateji Planının Hazırlanması Projesi" kapsamında katılımcı süreçler tesis edilerek Mevcut Durum Sentezi ve Mekânsal Değerlendirme Raporu ile Şemaları; Vizyon, Vizyon Doğrultusunda Alternatif Mekânsal Gelişme Senaryoları; Mekânsal Gelişme Stratejileri; Mekânsal Gelişme Stratejilerini İçeren Plan Raporu, Sektörel/Tematik Şemalar; Eylem Planı, İzleme Sistemi ve Göstergeleri hazırlanacaktır.

(*)2019 Yılında Şehir Berati ve Sertifikaya yönelik 2 adet kılavuz hazırlanacaktır.

(**) 2020 yılında analiz çalışmaları ve başvuru değerlendirmeleri yapılacaktır.

3.3 Planların Kentsel Standart Göstergelerine Göre İzlenmesi ve Performanslarının Denetimi

Amaç	A 3. 2023 Türkiye'sinde doğal, tarihi, kültürel değerlerini koruyan, yatay mimariyi esas alan, afetlere hazırlıklı, enerji etkin, çevre dostu ve insan odaklı yeni şehircilik vizyonu ile kimlikli şehirlere kavuşmak.								
Hedef	H 3.3. Mekânsal planlama sistemi katılım ve denetim süreçlerini içerecek şekilde geliştirilerek mekânsal kalitenin değişim ve gelişimi izlenecek, şehirlerde kentsel ve sosyal teknik altyapının geliştirilmesine yönelik yerel yönetimlere destek ve rehberlik hizmeti sunulacaktır.								
Performans Göstergeleri	Hedef Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG 3.3.1. Mekâna yönelik göstergelerin gözden geçirilmesi ve netleştirilmesi	20	-	√	-	-	-	-	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 3.3.2. Büyükşehir belediyelerinden başlayacak şekilde yerel yönetimlerin plan ölçeğinde mekân ve yaşam kalitesinin ölçüleceği parametre sayısı (Kümülatif)	30	-	3	6	9	12	15	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 3.3.3. Büyükşehir belediye-rinin performanslarının ölçümü	30	-	-	-	-	-	√	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 3.3.4. Uygulamaya alınan büyükşehirlerde mekâna yönelik karşılaştırmalı analizlerle (yeşil alan, sosyal donatı, planlı konut yerleşim alanı yoğunluklarındaki değişim vb.) hazırlanan izleme ve değerlendirme rapor sayısı	20	-	5	10	15	20	30	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
Sorumlu Birim	Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü								
İşbirliği Yapılacak Birimler	Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü								
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> •Büyükşehir Belediyelerin teknik, personel ve altyapı kapasitelerinin yetersiz olması ve veri üretilmemesi • Büyükşehirlerle işbirliği ve koordinasyon sağlanamaması 								

Stratejiler	<ul style="list-style-type: none">• Planların izlenmesine yönelik arazi kullanım ve planlama alanında belirlenen 27 gösterge Büyükşehir belediyelerinin görüşleri doğrultusunda gözden geçirilecek ve mekâna yönelik göstergeler netleştirilecektir.• Büyükşehirlere uygulamada karşılaşılan sorunlarla ilgili rehberlik edilecek, gerekli destek verilecektir.• Büyükşehirlerin kentsel göstergeleri birbirleriyle ve ortalama değerlerle karşılaştırılacak performansları ölçülecek ve geliştirilmeleri özendirilecektir.
Maliyet Tahmini	88.309.420 TL
Tespitler (Durum analizi bulguları)	<ul style="list-style-type: none">• Büyükşehirlerde mevcut arazi kullanım verileri ile kent bütününde yapılan planlarda alan kullanım verileri sistematik olarak üretilememekte ve değerlendirilememektedir.• Özellikle imar planlama düzeyinde üst ölçekli planlara uygun olmayan alt ölçekli planlar yapılabilmektedir.
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none">• Büyükşehir belediyeleri ile birlikte hazırlanacak mekâna yönelik göstergeler, yerel yönetimlere destek ve rehberlik hizmeti çerçevesinde yapılmalıdır.• Kent bütününde daha yaşanabilir çevreler oluşturulması için büyükşehir belediyeleri özendirilmeli ve gerekli destek sağlanmalıdır.• Planların mekâna yönelik standartlar kapsamında izlenmesine yönelik kentsel göstergeler setine ihtiyaç duyulmaktadır.• Hazırlanacak yeni mevzuat ve uygulamaları ile yeni şehircilik anlayışı düzenlemelere yansıtılarak şehirlerimizin imar disiplini altına alınması gerekmektedir.

3.4 Kentsel Dönüşümün Yeni Yol Haritası; İllerin Dönüşüm Stratejileriyle Afetlere Hazırlıklı Kimlikli Şehirler

Amaç	A 3. 2023 Türkiye'sinde doğal, tarihi, kültürel değerlerini koruyan, yatay mimariyi esas alan, afetlere hazırlıklı, enerji etkin, çevre dostu ve insan odaklı yeni şehircilik vizyonu ile kimlikli şehirlere kavuşmak									
Hedef	H 3.4. Kentsel dönüşüm; afet riski taşıyan alanlarda yerinde dönüşüm ilkesi benimsenerek, her ilimizin kendine özgü dönüşüm stratejileriyle hızlandırılacak, yeni finansal model ve yaklaşımlar geliştirilerek tarihi merkezlerin yenilenmesini ve sanayi alanlarının dönüşümünü de içerecek şekilde mevcut sosyal yapıyı dikkate alan, kent dokusuyla uyumlu ve alan bazlı olarak yürütülecektir.									
Performans Göstergeleri	Hedef Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	
PG 3.4.1. Kentsel dönüşüm strateji belgesi hazırlanan il sayısı	20	2	10	20	45	60	81	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 3.4.2. Kentsel dönüşüm kapsamına alınan bağımsız birim sayısı (kümülatif)	20	615 bin	915 bin	1.215 bin	1 milyon 515 bin	1 milyon 815 bin	2 milyon 115 bin	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 3.4.3. 6306 sayılı kanun kapsamında yapılan kentsel dönüşüm uygulamalarında sosyal araştırma yapılan alanların sayısı	20	10	15	20	25	30	35	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 3.4.4. Tarihi Kent Merkezi Projesi kapsamında yer alan il sayısı (kümülatif)	20	9	10	20	40	60	81	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 3.4.5. Küçük sanayi kooperatiflerine satışı yapılan Hazineye ait küçük sanayi alanı imarlı parsel sayısı (adet)	20	-	4	10	18	26	30	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
Sorumlu Birim	Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü									
İşbirliği Yapılacak Birimler	Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü, İller Bankası Anonim Şirketi, Emlak Bank, Milli Emlak Genel Müdürlüğü, AFAD, Belediyeler, TOKİ									
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> Dönüşümün finansman ihtiyacı 									

Stratejiler	<ul style="list-style-type: none">• Kentsel dönüşüm sürecinde vatandaş katılımı ve beklentilerini sağlayacak bir kentsel dönüşüm stratejisi oluşturmak kapsamında, kentsel dönüşüm strateji öneri kılavuzu, sürdürülebilir kentsel dönüşüm modeli, sosyal katılımçılık rehberi oluşturulacaktır.• Kentsel dönüşüm süreci mekânsal, yasal, finansal ve toplumsal boyutlarıyla yeniden ele alınarak yeni yöntem, finansal model ve yaklaşımlar belirlenecektir.• Alanlarda bulunan kamu mülkiyetindeki taşınmazların değerlendirilmesi suretiyle oluşacak artı değerlerin finansman ihtiyacında kullanılması sağlanacaktır.• İmar barışı yapı kayıt belgelerinden gelecek gelirin dönüşüm projeleri özel hesabına kaydedilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir.• Alan bazında belediyelerimizden iletilen riskli alan teklifleri değerlendirilecek, rezerv yapı alanı belirleme çalışmaları yapılacak ve yapı bazında vatandaşlarımızın başvurusu ile başlatılan riskli yapı tespit işlemleri gerçekleştirilecektir.• Riskli alanlarda yapılacak uygulamalara ilişkin ilgili idareler yetkilendirilerek, bu uygulamalara ilişkin teknik ve bütçe ölçütünde mali destekler sağlanacaktır.• Sosyal dokularının devamı ve gelecek nesillere aktarılması, sosyal yapıya uyumlu, yöresel unsurları barındıran, sağlıklı ve güvenli yaşama alanlarının oluşturulması için gerekli çalışmalar yapılacaktır.
Maliyet Tahmini	2.341.429.683 TL
Tespitler (Durum analizi bulguları)	<ul style="list-style-type: none">• Kentsel dönüşümün finansmanı için büyük ölçekte kaynak gerektiği tespit edilmiştir.• Kira yardımları ve faiz destekleri, plan ve projelendirme giderleri ve bazı kamulaştırma giderleri ve altyapı uygulamaları için tahsil edilen ödenek dışında, yapım faaliyetlerinin başlamasına yönelik ihtiyaç duyulan finansman karşılanamamaktadır.• Söz konusu finansman ihtiyacı; nüfusunun %71'i, topraklarının %66'sı, 1. ve 2. deprem kuşağında bulunan ülkemizdeki yaklaşık 7,5 milyon birimin dönüşümü için aciliyet arz etmektedir.
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none">• Kentsel dönüşümle ilgili işlejin hızlandırılması gerekmektedir.• Ülke genelinde yürütülen kentsel dönüşüm projelerinin zamanında tamamlanabilmesi için yeni kaynak üretilmelidir.• Dönüşümün kendini finans edemediği yerlerde yeni finans model ve yöntemler geliştirilmelidir.• Kredi faizinin minimum tutulması ve hibe fonlarından kredi faizinin karşılanması için tedbirler alınmalıdır.• Kentsel dönüşüm sürecinde yaşanan sorunların etkin bir biçimde çözümü ve teşviklerin artırılmasına yönelik mevzuat çalışmalarının tamamlanması ve kentsel dönüşümüne yeni aktörlerin dahil edilmesi gerekmektedir.

3.5 Kamu Taşınmazlarının Etkin Yönetimi

Amaç	A 3. 2023 Türkiye'sinde doğal, tarihi, kültürel değerlerini koruyan, yatay mimariyi esas alan, afetlere hazırlıklı, enerji etkin, çevre dostu ve insan odaklı yeni şehircilik vizyonu ile kimlikli şehirlere kavuşmak								
Hedef	H 3.5. Hazine taşınmazları ekonominin ve paydaşların ihtiyaçlarını dikkate alarak etkili bir yaklaşımla yönetilecektir.								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG 3.5.1. Milli emlak gelirlerinin bir önceki yıla göre artış oranı (%)	20	10	10	10	10	10	10	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 3.5.2. Ekonomiye kazandırılmak üzere uygulayıcı kurumlara devredilecek taşınmaz (Milyar TL, Kümülatif)	20	9	11	13	15	17	19	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 3.5.3. Hazine ile vatandaşlar arasındaki mülkiyet sorununun çözümü için satışı/ devri yapılacak taşınmaz sayısı (Bin, Kümülatif)	15	485	505	525	545	565	585	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 3.5.4. Satışa hazırlanacak kamu konutları (bin, Kümülatif)	15	1	10	20	30	40	50	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 3.5.5. Başta ceviz badem olmak üzere ağaçlandırma ve tıbbi, aromatik ve süs bitkileri yetiştiriciliği ile hayvancılık amaçlı kiralanmak üzere ilana çıkarılacak taşınmaz yüzölçümü (milyon m², Kümülatif)	15	40	70	100	130	160	190	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 3.5.6. Yatırım teşvik uygulamaları kapsamında ilana çıkarılacak taşınmaz yüzölçümü (milyon m², Kümülatif)	15	20	40	60	80	100	120	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa

► STRATEJİ GELİŞTİRME / AMAÇ 3

Sorumlu Birim	Milli Emlak Genel Müdürlüğü
İşbirliği Yapılacak Birimler	5018 sayılı Kanunun Ek I ve II sayılı cetvellerinde yer alan idareler
Riskler	<ul style="list-style-type: none">• Organizasyonel ve insan kaynakları alanındaki yetersizlikler
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none">• Hazine taşınmazlarının yönetiminden elde edilen gelirler artırılabilecektir.• Mülkiyet sorunlarının çözümüne ilişkin uygulamalar iyileştirilecek ve geliştirilecektir.• Sektörel ihtiyaçlar doğrultusunda arz edilen hazine taşınmaz portföyü genişletilecektir.
Maliyet Tahmini	1.681.480.529 TL
Tespitler (Durum analizi bulguları)	<ul style="list-style-type: none">• Hazine taşınmazları sektörel ihtiyaçlar doğrultusunda kullanılmaktadır.• 100 günlük icraat programları çerçevesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ekonomi, finans, tarım, turizm, eğitim ve sanayi sektörlerinde çok çeşitli ihtiyaçlara göre çalışmalar yapmakta ve farklı alanlarda vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını gözetmektedir.
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none">• Hazine taşınmazlarının tarım, hayvancılık, sanayi, turizm, eğitim, konut, sağlık sektörleri başta olmak üzere tüm sektörlerin ve ekonominin ihtiyaçları göz önünde bulundurulmak suretiyle değerlendirilmesi gerekmektedir.

4 STRATEJİ GELİŞTİRME

4. AMAÇ

AKILLI ŞEHİRLER
VE ULUSAL
COĞRAFI BİLGİ
HİZMETLERİ

AMAÇ 4

AKILLI ŞEHİRLER VE ULUSAL COĞRAFİ BİLGİ HİZMETLERİ

4.1 e-Devletin Coğrafi Veri Altyapısının Kurulması

Amaç	A 4. Akıllı şehirlerin oluşturulması için altyapı çalışmalarını yapmak, şehirlerdeki mekân yönetimini iyileştirmek, kamu hizmetlerini geliştirmek üzere veri paylaşımını sağlamak ve ulusal coğrafi bilginin odak noktası olmak									
Hedef	H 4.1. E-Devletin coğrafi veri altyapısı kurulacak ve işletilecektir.									
Performans Göstergeleri	Hedef Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	
PG 4.1.1. Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi Stratejisi ve Eylem Planı Dönemsel Performans Değerlendirme Sayısı	25	-	1	2	2	2	2	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 4.1.2. Geliştirilen coğrafi uygulama yazılımı/modül sayısı (Kümülatif)	25	26	31	36	39	42	45	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 4.1.3. Hazırlanan UCBS Veri Tanımlama Dokümanı Sayısı (Kümülatif)	25	11	19	25	32	-	-	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 4.1.4. Coğrafi Veri Servisi Temin Edilen ve Paylaşılan Kurum Sayısı (Kümülatif) (*)	25	15	35	60	85	120	151	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
Sorumlu Birim	Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü									
İşbirliği Yapılacak Birimler	Kamu Kurum ve Kuruluşları, Yerel Yönetimler, Akademik Kuruluşlar, Özel Sektör Kuruluşları, Sivil Toplum Kuruluşları									
Riskler	<ul style="list-style-type: none">• Kurum ve kuruluşların istenen standartta, güncellikte ve doğrulukta coğrafi verilerini sunamaması• Gerekli mevzuat altyapısının yeterli düzeyde olmaması• Coğrafi Bilgi Stratejisinin hazırlanmasında ilgili kurum ve kuruluşların etkin katılım sağlamaması									
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none">• Ulusal coğrafi bilgi sistemleri stratejisi ve eylem planı izlemesi TUCBS Kurul toplantıları ile yürütülecektir.• Veri erişim ve paylaşım altyapısı oluşturmak için gerekli çalışmalar yürütülecektir.									

Maliyet Tahmini	14.840.042 TL
Tespitler (Durum analizi bulguları)	<ul style="list-style-type: none">• Farklı kurum ve kuruluşlar tarafından üretilen coğrafi verinin bir araya getirilmesi, farklı kullanıcılara ve uygulamalara paylaşılması, ulaşılabilir verinin keşfinin ve kullanım amacına uygunluğunun değerlendirilmesi konusunda eksiklikler yaşanmaktadır.• Kurum ve kuruluşların veri standartlarını anlama ve kullanma kapasitelerinin artırılması yanında standart veri üretimini sağlayacak uygulama yazılımları geliştirilmektedir.• Kent Bilgi Sistemi yazılımları geliştirilerek mükerrer kaynak harcanmasının önüne geçilmektedir.
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none">• Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemine ilişkin strateji ve eylem planı hazırlanmalı ve diğer kurum ve kuruluşlarla koordinasyon sağlanmalıdır.• Hazırlanan Coğrafi Bilgi Stratejisine uygun olarak coğrafi bilgi teknolojileri endüstrisinin ülkemizde her düzeyde geliştirilmesi sağlanmalıdır.• Türkiye Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi Standartları ve Kent Bilgi Sistemi Standartları yaygınlaştırılmalı ve sektörel standartların geliştirilmesi teşvik edilmelidir.• Standartların etkin bir şekilde kullanılabilmesi amacıyla merkezi kurumların ve yerel yönetimlerin kullanacağı uygulama yazılımları geliştirilmelidir.• Milli yazılımlar geliştirilerek coğrafi bilgi sistemi alanındaki işleyiş daha etkin ve verimli hale getirilmelidir.• Kent Bilgi Sisteminin yaygın kullanımını sağlamak ve coğrafi bilginin üretimi ve paylaşımında çağdaş bilgi teknolojilerini kullanmak amacıyla yerel yönetimlere hizmet veren bulut bilişim altyapısının işletilebilmesi için idame hizmetleri gerçekleştirilmelidir.

(*) Coğrafi veri üretimi yapan 70 adet kamu kurum ve kuruluşu ile 30 Büyükşehir Belediyesi ile 51 adet il belediyesi (Belediye çalışanları ilçeleri ve il özel idarelerini de kapsayacak şekilde planlanmaktadır)

4.2. Kurumların Coğrafi Bilgi Sistemi Kullanımının Yaygınlaştırılması

Amaç	A 4. Akıllı şehirlerin oluşturulması için altyapı çalışmalarını yapmak, teknoloji yardımıyla şehirlerdeki mekân yönetimini iyileştirmek, kamu hizmetlerini geliştirmek üzere veri paylaşımını sağlamak ve ulusal coğrafi bilginin odak noktası olmak									
Hedef	H 4.2. Kurumların coğrafi bilgi sistemi kullanımı yaygınlaştırılacak ve kapasiteleri artırılabacaktır.									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	
PG 4.2.1. CBS personel belgelendirme sınav sayısı	40	1	4	8	8	8	8	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 4.2.2. CBS meslek standart ve yeterlilik sayısı (Kümülatif)	60	4	5	6	7	8	9	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
Sorumlu Birim	Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü									
İşbirliği Yapılacak Birimler	Kamu Kurum ve Kuruluşları, Vatandaşlar, Yerel Yönetimler, Akademik Kuruluşlar, Özel Sektör Kuruluşları, Sivil Toplum Kuruluşları									
Riskler	<ul style="list-style-type: none">• CBS teknolojileri ile ilgili yazılım ve uygulamaların kullanımına ilişkin yaygınlaştırma, tanıtım ve eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesine yönelik projelerin kabul görmemesi riski• Kurum ve kuruluşlarda coğrafi bilgi sistemleri alanında nitelikli personel istihdamının yetersizliği									
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none">• Ulusal Coğrafi Bilgi Sisteminin geliştirilmesi ve yaygınlaştırmasına yönelik eğitim, tanıtım faaliyetleri yürütülecektir.• Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi kullanımı yaygınlaştırılması için kapasite artırımına ilişkin çalışmalar sürdürülecektir.									
Maliyet Tahmini	59.360.169 TL									
Tespitler (Durum analizi bulguları)	<ul style="list-style-type: none">• Ülkemizde kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektörde coğrafi bilgi teknolojilerinin etkin ve verimli kullanımı, yönetim sistemleri ile veri yönetiminin temel ilkelerine sahip teknik personel eksikliği hissedilmektedir									
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none">• Coğrafi bilgi teknolojilerinin yaygın ve verimli bir şekilde kullanılmasını teşvik etmek amacı ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör ve vatandaşlarda farkındalığının artırılması, her düzeyde kapasite artışının sağlanması gerekmektedir.• Coğrafi bilgi teknolojileri kapsamında yürütülen uygulama ve projelerin yaygınlaştırılması ve etkin kullanımının sağlanmasına yönelik mevzuat, eğitim ve tanıtım çalışmalarının yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.• CBS meslek standartları ve ulusal yeterliliklerine ilişkin çalışmalar (CBS analisti, CBS proje yöneticisi vb.) ile akreditasyon ve sertifikasyona yönelik çalışmaların yapılmasına gerek duyulmaktadır.• Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi'nin kullanılması ve kapasite artırımının sağlanmasına yönelik yazılım altyapısına ihtiyaç duyulmaktadır.									

4.3. Akıllı Şehirlere İlişkin Yönetim Mekanizmasının Oluşturulması

Amaç	A 4. Akıllı şehirlerin oluşturulması için altyapı çalışmalarını yapmak, şehirlerdeki mekân yönetimini iyileştirmek, kamu hizmetlerini geliştirmek üzere veri paylaşımını sağlamak ve ulusal coğrafi bilginin odak noktası olmak									
Hedef	H 4.3. Akıllı şehirlere ilişkin katılımcı ve etkileşimli bir yönetim mekanizması yerel yönetimlerle birlikte oluşturulacaktır.									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	
PG 4.3.1. Rehberlik Yapılan Kente Özgü Yerel Akıllı Şehir Stratejisi ve Yol Haritası (*) (Kümülatif)	25	-	2	8	15	22	30	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 4.3.2. Rehberlik Yapılan Akıllı Şehir Uygulamaları (Kümülatif)	25	-	-	15	25	35	50	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 4.3.3. Dijital akıllı şehir platformunun geliştirilmesi	25	-	-	-	-	√	-	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 4.3.4. Akıllı şehir olgunluk değerlendirmesi yapılan belediye (kümülatif)	25	-	-	10	30	50	81	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
Sorumlu Birim	Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü									
İşbirliği Yapılacak Birimler	Ulusal ve Uluslararası Kamu Kurum ve Kuruluşları, Yerel Yönetimler, Akademik Kuruluşlar, Özel Sektör Kuruluşları, Sivil Toplum Kuruluşları									
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> • Paydaş kurum ve kuruluşlardan etkin katılım ve katkı sağlanamaması • Akıllı Şehirler Stratejisinin hazırlanması için yeterli kaynağın sağlanamaması • Akıllı şehirler için araştırma ve geliştirme altyapısının yetersiz olması • Kurum ve kuruluşların istenen standartta uygulamalar gerçekleştirememesi 									
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> • Ülkemizdeki şehirlerin akıllı şehirlere dönüştürülebilmesi için ihtiyaçların analiz edilmesi ve akıllı şehir çözümlerinin hayata geçirilmesi için strateji ve hedefler belirlenecektir. • Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planına geçirilecektir. • Millî yazılım ve uygulamalar geliştirilerek şehirlerimizde akıllı uygulamalar yaygınlaştırılacaktır. • Bütüncül bir yaklaşımla ve kurumlar arası eşgüdümü gözeterek ilgili kurum ve kuruluşlar ile koordinasyon arttırılacaktır. 									
Maliyet Tahmini	63.347.779 TL									

Tespitler (Durum analizi bulguları)	<ul style="list-style-type: none">• Tüm belediyelerde vatandaşlarımıza elektronik belediyeçilik hizmeti verilebilmesi ve en önemli akıllı şehir uygulamaları olan kent bilgi sistemi uygulamalarının yaygınlaştırılması için Bulut Kent Bilgi Sistemi geliştirilmektedir.• Vatandaşlarımızın mekânsal plan verilerine ulaşımını sağlayacak E-Plan Otomasyon Sistemi geliştirilmektedir.• Ülkemizdeki tüm il ve ilçe merkezlerinin yüksek çözünürlükte gerçek ortofotolar üretilerek belediyelerimizin ve kurumlarımızın hizmetine sunulmuştur.• Akıllı şehirlerin oluşturulması sürecinde ilgili kurum ve kuruluşlar ile koordinasyonda eksiklikler bulunmaktadır.• Yerel ölçekte, akıllı şehir çözümleri kapsamında değerlendirilecek çalışmalar bulunmakta birlikte akıllı şehir alanında yerel strateji ve hedefler belirlenmemiştir. Veri altyapısından çevreye, ulaşımdan planlama ve kültürel aktivitelere kadar çok çeşitli alanlarda hazırlanacak uygulamalar şehirlerin hayat kalitesi ve standartlarını olumlu yönde etkileyecektir.
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none">• Ulusal Akıllı Şehirler Stratejisi ve Eylem Planının uygulanması gerekmektedir.• Akıllı şehirlerin oluşturulması sürecinde katılımcı ve etkileşimli bir yönetim mekanizmasının oluşturulmasına ihtiyaç duyulmaktadır.• Ülkemizdeki şehirlerin akıllı şehirlere dönüştürülebilmesi için ihtiyaçların analiz edilmesi ve akıllı şehir çözümlerinin hayata geçirilmesinde yerel yönetimler tarafından yerel strateji ve yol haritaları belirlenmelidir.• Özellikle yerel yönetimlerin önemli bir ihtiyacı olan kent bilgi sistemlerinin yaygınlaştırılması yönünde çalışmalar yapılmalıdır.• Mobil uygulama altyapısının gelişmesi ve teknolojik yenilikler, akıllı şehirlere hızlı geçişin olması gerektiğini göstermektedir. Bu çerçevede akıllı şehir uygulamaları altyapısının geliştirilmesi ve teşviki önem arz etmektedir.

(*) Kente Özgü Hazırlanan Yerel Akıllı Şehir Stratejisi ve Yol Haritası Sayısı; 30 Büyükşehir Belediyelerini kapsamaktadır.

4 STRATEJİ GELİŞTİRME

5. AMAÇ

ENERJİ ETKİN VE
ÇEVREYE
DUYARLI
YAPILAŞMA

AMAÇ 5
ENERJİ ETKİN VE ÇEVREYE DUYARLI YAPILAŞMA

5.1 Binalarda Enerji Verimliliği

Amaç	A 5. Çevreye duyarlı, enerji etkin ve güvenli yapılaşmayı sağlamak, yeni yapı tekniklerini ve yerel malzemeleri geliştirmek, yapı denetimi faaliyetlerini yürütmek ve mesleki hizmetlere ilişkin ilke ve esasları belirlemek.								
Hedef	H 5.1. Yapıların enerji kimlik belgesi alması sağlanacak, binalarda enerji verimliliği artırılabilecektir.								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG 5.1.1. Enerji Kimlik Belgesi alan bina sayısı (Kümülatif)	25	916.000	950.000	1.100.000	1.250.000	1.400.000	1.550.000	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 5.1.2. A, B, C sınıfı Enerji Kimlik Belgesi alan bina sayısı (Kümülatif)	25	813.067	920.000	1.000.000	1.100.000	1.250.000	1.400.000	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 5.1.3. Enerji Kimlik Belgesi alan binalarda yenilenebilir enerji kullanan bina sayısı (Kümülatif)	20	30.275	40.000	50.000	60.000	70.000	80.000	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 5.1.4. Yetkilendirilen EKB uzmanı sayısı (Kümülatif)	10	5.739	6.500	7.250	7.750	8.250	8.750	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 5.1.5. Ulusal Yeşil Bina Sertifikasına sahip bina sayısı	10	-	-	-	3	10	50	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 5.1.6. Yeni inşa edilen konutlardaki ortalama enerji ihtiyacı (kWh/m²-yıl)	10	150	140	140	120	120	100	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
Sorumlu Birimler	Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü								
İşbirliği Yapılacak Birimler	Sivil Toplum Kuruluşları, Meslek Odaları								
Riskler	<ul style="list-style-type: none">Binalarda enerji verimliliği ile ilgili farkındalığın düşük olmasıMevcut binaların enerji verimli binalara dönüştürülememesi								

► STRATEJİ GELİŞTİRME / AMAÇ 5

Stratejiler	<ul style="list-style-type: none">• Binalarda enerji verimliliğinin artırılması için düzenleme yapılacaktır.• Enerji verimliliği konusunda toplumsal farkındalığı artıracak çalışmalar yapılacak, uygulanacak ve izlenecektir.• Sürdürülebilir yeşil binaların ve yerleşmelerin sertifikalandırılması amacıyla Yeşil Sertifika Sistemi oluşturulacaktır.
Maliyet Tahmini	485.094.048 TL
Tespitler (Durum analizi bulguları)	<ul style="list-style-type: none">• Yapılarda enerji verimliliği konusunda önemli mesafe alınmıştır. Bu dönemde 700 binden fazla binaya Enerji Kimlik Belgesi (EKB) verilmiştir.• Binalarda enerji verimliliği uygulamalarının önünü açmak, bürokratik engelleri kaldırmak ve standartlara uygun yapılmasını sağlamak amacıyla imar ve enerji verimliliği mevzuatında değişiklik yapılmıştır.• "Binalarda Enerji Performans Yönetmeliği" ile binalarda minimum enerji performans gereklileri belirlenmiş, yenilenebilir enerji kaynaklarının uygulanabilirliği artırılmıştır.
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none">• Yeni plan döneminde tüm yapıların EKB zorunluluğunun başlayacak olması nedeniyle binalarda enerji verimliliği hususu yürütülecek proje ve faaliyetlerle önceliğini koruyacaktır. Enerji Kimlik Belgesi verme sürecinin hızlandırılmasına ve Yeşil Sertifika Sistemi'nin oluşturulmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

5.2 Yapı Mütahhitlerinin Kayıt Altına Alınması, Yapı Ar-Ge, Yeni Yapım Teknikleri ve Malzemelerin Geliştirilmesi, Yapı Malzemeleri Piyasa Gözetim ve Denetimi

Amaç	A 5. Çevreye duyarlı, enerji etkin ve güvenli yapılaşmayı sağlamak, yeni yapı tekniklerini ve yerel malzemeleri geliştirmek, yapı denetimi faaliyetlerini yürütmek ve mesleki hizmetlere ilişkin ilke ve esasları belirlemek.								
Hedef	H 5.2. Yapı mütahhitleri ve şantiye şefleri ile plan müellifleri kayıt altına alınacak, kaliteli ve güvenli yapılaşmanın ilke ve esasları belirlenecek, yapı malzemelerinin geliştirilmesi sağlanarak etkin ve izlenebilir piyasa gözetim denetim hizmetleri sunulacaktır.								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG 5.2.1. Plan Yapımı Yeterlilik Belgesi düzenlenme sayısı (Bugüne kadar verilen belgelerin toplamıKümülatif)	10	2.240	2.475	2.800	3.150	3.500	3.875	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 5.2.2. Yapı ve yapılaşmaya dair yürütülen proje sayısı (Kümülatif)	15	10	11	12	13	14	15	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 5.2.3. Yıl içerisinde talep edilen inceleme ve görüş sayısının karşılama oranı (%)	10	83	86	87	88	89	90	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 5.2.4. Yapı malzemelerine ilişkin illerde güçlendirilen laboratuvar sayısı (Kümülatif)	15	37	38	39	40	42	44	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 5.2.5. Yapı malzemelerine ilişkin akredite olan merkez laboratuvar deney metodu sayısı (Kümülatif)	15	13	14	15	16	17	18	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 5.2.6. Yapı malzemelerine ilişkin Piyasa Gözetim Denetim Sayısı	15	17.460	18.500	18.600	18.700	18.800	18.900	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 5.2.7. Piyasaya arz edilen yapı malzemelerinin güvenli olma oranı (G.N.Sayısı / T.N. Sayısı) (%)	20	95	96	96	97	97	98	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
Sorumlu Birim	Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü								
İşbirliği Yapılacak Birimler	İl Müdürlükleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri, TSE, Ticaret Bakanlığı, Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları, Üniversiteler								

Riskler	<ul style="list-style-type: none"> • Sağlıksız ve riskli yapı stoku • Mütteahhitlerin kayıt dışı faaliyette bulunması • Standartlara uygun olmayan, güvensiz yapı malzemeleri kullanılması riski • Piyasa gözetim ve denetimlerinin etkin yapılmaması •Yapı malzemeleri piyasa gözetimi ve denetim personelinin ürün bazında uzmanlaşmaması ve tam zamanlı çalışmaması
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> • Yurtiçinde ve yurtdışında kamuya, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişilerine iş yapan müteahhitler belgelendirilecek, izlenecek ve denetlenecektir. • Etkin ve izlenebilir kayıt ve denetim sistemi geliştirilerek inşaat sektöründeki kayıt dışılığın en aza indirilmesi sağlanacak ve iş süreçleri hızlandırılacaktır. • Taslak Yapı Mütteahhitliği Yönetmeliği hazırlanacaktır. • Piyasaya arz edilen yapı malzemelerinin standartlara uygunluğu denetlenecektir. • Projelerde malzemelerin kullanım amacına uygun olarak seçilmesi için gerekli kriterlerin belirlenmesi amacıyla gerekli düzenlemeler yapılacaktır. • Merkez ihtisas laboratuvarımızın akreditasyonu çeşitlendirilecektir. •Yapı ve yapılaşmaya ilişkin genel ilke ve esaslar belirlenecek, yerleşme ve yapılaşma konularına ilişkin rehberlik hizmetleri yürütülecektir.
Maliyet Tahmini	397.895.429 TL
Tespitler (Durum analizi bulguları)	<ul style="list-style-type: none"> • “Yapı Mütteahhitlerinin Yetki Belge Numaralarının İptal Edilmesi İle Şantiye Şefleri Hakkında Yapılacak İşlemlere İlişkin Usul ve Esaslara Dair Tebliğ” hazırlanarak yürürlüğe girmiştir. •Yapı müteahhitliği gibi hizmet alanlarında çalışan gerçek veya tüzel kişilerin görev, yetki ve sorumluluklarına ve kayıtlarının tutulmasına ilişkin esaslar belirlenmekte, mesleki yeterlikleri ile kuruluş yeterlikleri değerlendirilerek bunlara tescil ve yeterlik belgeleri verilmekte veya verilmesini ve kayıtlarının tutulması sağlanmaktadır. • Kamuda ve özel sektörde planlama işi yapan şehir plancılarının plan yapımı yeterlilik belgesi taleplerinin beklenen seviyede olmadığı tespit edilmiştir. • Bakanlığımız tarafından yayımlanan Yapı Malzemeleri Yönetmeliği kapsamındaki ürünlerden hakkında bir uyumlaştırılmış standart bulunan yapı malzemeleri, piyasaya güvenli olduklarının beyanı olan CE işaretlemesi ile arz edilmektedir. • Piyasaya arz edilen yapı malzemelerinin güvenli olma oranı %96 düzeyindedir. • Türkiye’de yerel malzeme ve inşaat teknikleri de dahil ‘Yapı Ar-Ge’ olarak yeni yapım tekniklerinin ve malzemelerin geliştirilmesi önem arz etmektedir.
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none"> •Yapı Mütteahhitlerinin Kayıtları İle Şantiye Şefleri Hakkında Yönetmelikte” yapılacak revizyonlar ile bürokrasi azaltılacaktır. • Etkin piyasa gözetimi ve denetimi ve teknik şartnamelere uygunluğun sağlanabilmesi için, denetim elemanları sürekli eğitilmeli, koordinasyonu sağlayan sistem yazılımı geliştirilmeli, laboratuvarların cihaz kapasitesi ve teknolojik altyapısı artırılmalıdır. • ‘Yapı Ar-Ge’ projeleri için üniversiteler ile projeler yapılmalıdır. • İmar ve yapılaşmaya ilişkin dünyadaki en modern projelerin ve uygulamaların analiz edilmesi ve uygun olanların ülkemize entegrasyonu ile ilgili olarak proje girişimlerinde bulunulması gerekmektedir

5.3 Kamu Yapılarının Etüt-Proje-Yapım Faaliyetlerinin, Enerji Verimliğinin Arttırılması ve Yapı Denetim Sisteminin Güçlendirilmesi

Amaç	A 5. Çevreye duyarlı, enerji etkin ve güvenli yapılaşmayı sağlamak, yeni yapı tekniklerini ve yerel malzemeleri geliştirmek, yapı denetimi faaliyetlerini yürütmek ve mesleki hizmetlere ilişkin ilke ve esasları belirlemek.									
Hedef	H 5.3. Yapı denetimi uygulamaları güncel teknolojilerin de yardımı ile sahada daha etkin ve izlenebilir hale getirilecek, kamu yapılarının etüt- proje, yapım ve denetim süreçlerinde hizmet kalitesi ve yapıların enerji verimliliği arttırılacaktır.									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	
PG 5.3.1. Bakanlığımızdan talep edilen ihale yapım ve denetim işlerinin karşılanma oranı (%)	15	90	91	92	93	94	95	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 5.3.2. Talep edilen ve ön incelemesi uygun olan etüt proje işlerinin yıl içerisinde tamamlanma oranı (%)	15	85	87	89	91	93	95	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 5.3.3. Bakanlığımızdan kamu yapılarında talep edilen zemin/üstyapı inceleme taleplerinin karşılanma oranı (%)	10	90	91	92	93	94	95	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 5.3.4. Arşive aktarılan sayısal proje oranı (%)	10	85	87	89	91	93	95	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 5.3.5. Aktif yapı denetim kuruluşlarının şantiyelerinde yapılan yıllık denetim sayısı (kuruluş/yıl)	10	6,1	6	6	6	6	6	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 5.3.6. Aktif yapı denetim kuruluşlarının bürolarında yapılan yıllık denetim sayısı (kuruluş/yıl)	10	2,9	2	2	2	2	2	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 5.3.7. Envanteri Çıkarılan Kamu Hizmet Binası Sayısının Toplam Kamu Yapılarına Oranı * (%)	10	-	1**	5	10	15	25	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 5.3.8. Güçlendirilen Kamu Hizmet Binası Sayısı (Kümülatif)	10	25	***					Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	

PG 5.3.9. Enerji Verimliliği İyileştirilmesi Çerçevesinde Yenilenen Kamu Hizmet Binası Sayısı (kümülatif)	10	-	-	20	70	100	120	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
Sorumlu Birim	Yapı İşleri Genel Müdürlüğü								
İşbirliği Yapılacak Birimler	İl Müdürlükleri, Yapı Denetim Kuruluşları, Laboratuvar Kuruluşları, İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları								
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> • Kamu kurum ve kuruluşlarının kendi görev alanlarının dışına çıkarak etüt-proje ve yapım faaliyetlerini üstlenmesi • Ülkemizdeki kamu kurum ve kuruluşlarına ait dijital proje arşivinin bulunmaması • Kamu yapılarında yapılan teknik incelemelerde bazı özel durumlarda yeterli teknik ekipmanın ve laboratuvar malzemesinin bulunmaması • Kamu yapılarında yapılan teknik incelemelerin özel uzmanlık gerektirmesi • Yapı denetim kuruluşlarının görevini mevzuata uygun yerine getirememesi • Yapı sahiplerinin maddi ve manevi zarara uğraması • Enerji verimliliğinin artırılması için kamu kurumlarından binaların iyileştirilmesi ile ilgili talep gelmemesi 								
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> • Kamu Kuruluşlarının talepleri ve ayırdıkları ödenekler doğrultusunda İl Müdürlüklerimize ihale talimatları verilerek taşradaki kamu yapısının yapım, onarım, tadilat ve güçlendirme işleri yapılacaktır. • Kamu yapılarında CADD standartlarının etkin kullanımı sağlanacaktır. • Çevrim içi proje yönetimi bilgisayarlı otomasyon sistemi kurulacaktır. • Yapı denetim sektöründe yer alan aktörlere yönelik elektronik bilgilendirme sistemi etkinleştirilecektir. • Yapı denetim yazılım sistemi ile Kimlik Paylaşım Sistemi ve Ulusal Adres Veri Tabanı Sistemi gibi diğer sistemler arasında servis alınması suretiyle bilgi paylaşımı sağlanacaktır. • Kamu yapısının enerji etkin hale getirilmesi sağlanacaktır. 								
Maliyet Tahmini	935.839.545 TL								
Tespitler (Durum analizi bulguları)	<ul style="list-style-type: none"> • 2003 yılından bugüne kadar Bakanlığımız yatırımları ve diğer yatırımcı kamu kurumlarına ait olup Bakanlığımızca yürütülen yatırımlar kapsamında (yapım, proje, onarım, güçlendirme, zemin etüt vb. işler) Ülkemiz genelinde toplam 13 Milyar TL tutarında çalışma yürütülmüş olup 4.766 adet iş bitirilmiştir. • 100 Günlük İcraat Programında yer alan Bakanlığımız sorumluluğundaki "Bizim Şehir" projesi kapsamında Gaziantep, Konya, Bolu, Kayseri illerinde yapılan pilot planlama ve mimari avan proje çalışmaları tamamlanmıştır. • Proje kontrollük hizmetlerinde günümüz koşullarına uygun, ekonomik ve teknolojik gelişmeleri takip ederek hizmet sunulmaktadır. • Kamu Yatırımlarının Otomasyonu Sisteminin Yaygınlaştırılması ve Proje Arşivinin Taranması ve Web Tabanlı Uygulamaya Geçilmesi çalışmaları yapılmaktadır. • Yapı Denetim Sistemi dâhilinde; 81 ilimizde konusunda uzman olduğu tespit olunan kuruluşlar ile mimar ve mühendislerin belgelendirilmesi, faaliyetlerinin denetlenmesi ve idari yatırım uygulanması şeklinde yürütülmektedir. 								

Tespitler (Durum analizi bulguları)

- Yaklaşık 455 bin adet işe ait olmak üzere aktif olarak toplam 849 milyon m² inşaatın denetimi yürütülmektedir.
- Yapı denetim sistemi içinde ülkemiz genelinde 30.755 adet denetçi olarak belgelendirilen mimar ve mühendis, 54.737 adet kontrol elemanı mimar ve mühendis ile 8.725 adet yardımcı kontrol elemanı bulunmaktadır.
- Ulusal Yapı Denetim Sistemi Yazılımının Yaygınlaştırılması çalışmaları yapılmaktadır.
- Kamu Kurumlarının 938 adet binasının enerji etütleri doğrultusunda, enerji iyileştirme çalışmaları yapılmaktadır.

İhtiyaçlar

- Üniversiteler ile iş birliği yaparak CADD standartlarının ülke çapında yaygınlaştırılması gerekmektedir.
- Kamu yapılarında standardın etkin kullanılması, kontrol ve izlemenin yapılabilmesi için bilgisayarlı otomasyon sistemleri geliştirilmelidir.
- Yapı projelerinin farklı meslek disiplinleri ile üretilmesi; proje üretim safhalarının her meslek disiplini mimar/mühendis tarafından izlenebilir olmasına, meslek disiplinleri arasında uyumlu bir çalışmanın sağlanmasına, proje çizim safhalarında yapılan değişikliklerin kayıt altına alınmasına, etkin ve sürdürülebilir üretim hızının sağlanmasına ve tüm disiplinlere yönelik bir çizim standardının oluşturulmasına ihtiyaç duyulmaktadır.
- Yapı denetim kuruluşlarına yapılan denetimlerin nitelik ve nicelik açıdan geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.
- Yapılaşma sürecinin tüm aşamalarının izlenebilir hale getirilmesi ihtiyacı mevcuttur.
- Alınan beton numunelerinin test sonuçlarının dış müdahaleye imkân vermeyecek şekilde elde edilmesi sağlanacaktır.
- Yapı denetim sistemi yazılımının e-devlet uygulamalarıyla entegre edilmesi gerekmektedir. Geliştirilecek metod ve mevzuatta yapılacak düzenlemelerle daha etkin bir denetimin sağlanarak vatandaşlarımızın güvenli yapılarda yaşaması, bu uygulamanın sistemsel yazılımı revize edilerek şeffaf ve vatandaşlarca erişilebilir hale getirilmesi planlanmaktadır.
- Kamu yapılarında enerjinin etkin kullanılması için, enerji verimliliği iyileştirmeleri yapılarak binalardaki sistemlerin doğru işletilmesi gerekmektedir.

* Önceliklendirme ilk etapta 2000 yılından önce yapılmış kamu binaları için yapılacaktır. AFAD'dan alınan bilgilere göre mevcut durumda toplam kamu hizmet binası sayısı 467.000'dir. Ancak bu yapıların bir bölümünün kamu yapısı değil de kiralık olma durumu değerlendirildiğinde bina sayısının yaklaşık olarak 400.000 adet olarak kabul edilmesi değerlendirilmektedir. Kamu hizmet binaları bilgisi https://www.kaysis.gov.tr/Devlet_Teskilat_Statulere_Gore_Listeleme adresinden alınmıştır.

** 2019 yılı içerisinde, envanter bilgilerinin toplanmasına ilişkin olarak ulusal ve uluslararası mevzuatlarda kabul görmüş yöntemler doğrultusunda test edilmiş bir metodoloji geliştirilmesi, metodoloji doğrultusunda envanter verilerinin toplanacağı bir yazılım hazırlanması, pilot il olarak seçilen Düzce ilinde yazılım ve sağlıklı veri toplama koşullarının değerlendirilmesi planlanmıştır.

*** Bütçe modeli doğrultusunda kurumlarıyla koordinasyon içinde yapılacak güçlendirme sayısı belirlenecektir. Genel Müdürlüğümüz teknik kapasite olarak yılda ortalama 100 adet güçlendirme çalışması yürütebilmektedir.

5.4 Yöresel Mimarinin Yaygınlaştırılması ve İskân Kanunu Uygulamaları

Amaç	A 5. Çevreye duyarlı, enerji etkin ve güvenli yapılaşmayı sağlamak, yeni yapı tekniklerini ve yerel malzemeleri geliştirmek, yapı denetimi faaliyetlerini yürütmek ve mesleki hizmetlere ilişkin ilke ve esasları belirlemek.									
Hedef	H 5.4. 81 ilin kırsal yerleşmelerinde örnek yöresel mimari projeleri tamamlanacak ve İskan Kanunu kapsamında iskan talepleri karşılanacaktır.									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	
PG 5.4.1. Kırsal konut projesi yapılan il sayısı (Kümülatif)	30	53	55	62	72	81	-	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 5.4.2. Hazırlanan kırsal konut projeleri sayısı (Kümülatif)	35	298	337	381	429	477	-	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 5.4.3. Kendi evini yapana yardım metodu (K.E.Y.Y.) ve Devlet eli ile yapılan/satın alınan konut sayısı (Kümülatif)	35	2.165	2.660	3.160	3.660	4.160	4.660	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
Sorumlu Birim	Yapı İşleri Genel Müdürlüğü									
İşbirliği Yapılacak Birimler	İçişleri Bakanlığı (İlgili Yerel Yönetimler), Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Valilikler (İl Özel İdaresi, Tapu ve Kadastro Müdürlükleri, İl Kültür Müdürlükleri vb.), Üniversiteler, Sivil Toplum Kuruluşları									
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> • Kırsal konut projelerinin kullanımının ülkemiz geneline yaygınlaştırılmaması • Vatandaşlarımızın iskân taleplerinin karşılanamaması 									
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> • 5543 Sayılı İskân Kanunu kapsamında hedef kitlelerin sosyal, ekonomik ve kültürel durumları da göz önünde bulundurularak iskân talepleri karşılanacaktır. • Yapılan konutların, altyapı ve sosyal donatıları ile yöresel mimariye uygun yapılması için önlem alınacak ve teşvikler sağlanacaktır. • Kırsal Alanlarda Yöresel Doku ve Mimari Özelliklerin Belirlenmesi ve Yaygınlaştırılması projesi kapsamında elde edilen konut projelerinin kullanımı yaygınlaştırılacak ve çalışmalar kitap haline getirilerek ilgili kurumların (Üniversiteler, Belediyeler, vb.) kullanımına sunulmaya devam edilecektir. 									
Maliyet Tahmini	865.877.095 TL									

Tespitler (Durum analizi bulguları)	<ul style="list-style-type: none">• Kırsal alanlarda ekonomik nedenler ve teknik bilgisizliklerden kaynaklı olarak ortaya çıkan özensizlik ve dikkatsizlik yapım tekniğini, kullanılan malzemelerin cinsini ve kalitesini etkileyecek olup yapıların afetlerden zarar görmesine neden olmaktadır.• Kırsal alanın yapılaşma karakterinin düzeltilmesi, sağlıklılaştırılması ve güvenli hale getirilmesi için Bakanlığımız yatırım programında yer alan Kırsal Alanlarda Yöresel Doku ve Mimari Özelliklerin Belirlenmesi ve Yaygınlaştırılması projesi kapsamında 53 ilde yöresel mimari projeler hazırlanmıştır. Diğer illerde çalışmalar devam etmektedir.
Tespitler (Durum analizi bulguları)	<ul style="list-style-type: none">• Kırsal Alanlarda Yöresel Doku ve Mimari Özelliklerin Belirlenmesi ve Yaygınlaştırılması projesi kapsamında şimdiye kadar yapılan çalışmalar 3 cilt kitap haline getirilerek ilgili kurumların (Üniversiteler, Belediyeler, vb.) kullanımına sunulmuştur.• Ülkemize gelen soydaşlarımızın ve çeşitli nedenlerle yerleşim yerini terk etmek zorunda kalanların iskân taleplerinin sağlanmasında ve hayat standartlarının yükseltilmesinde birçok kapsamlı ve etkin faaliyetler yürütülmektedir.• 2018 yılı Yatırım Programında İskân kapsamında yapılan çalışmaların yürütüldüğü 14 adet yatırım projesi yer almaktadır.
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none">• Kimlikli yerleşmeler oluşturmak adına Bakanlık tarafından farklı bölgelerde farklı çeşitli yöresel mimari projeleri üretilmiştir. Bu projelerin uygulandığı pilot il ve kırsal konut sayısı hızlı bir şekilde artırılmalıdır.• 5543 Sayılı İskân Kanunu mevzuatı ile ilgili İl Müdürlüklerinde görev yapan personele genel ve bölgesel eğitimler verilecektir. Personelin vatandaşların sosyal, kültürel ve ekonomik durumlarını da göz önünde bulunduracak bir bakış açısına sahip olmaları gerekmektedir.

5.5 Yüksek Fen Kurulu Çalışmaları

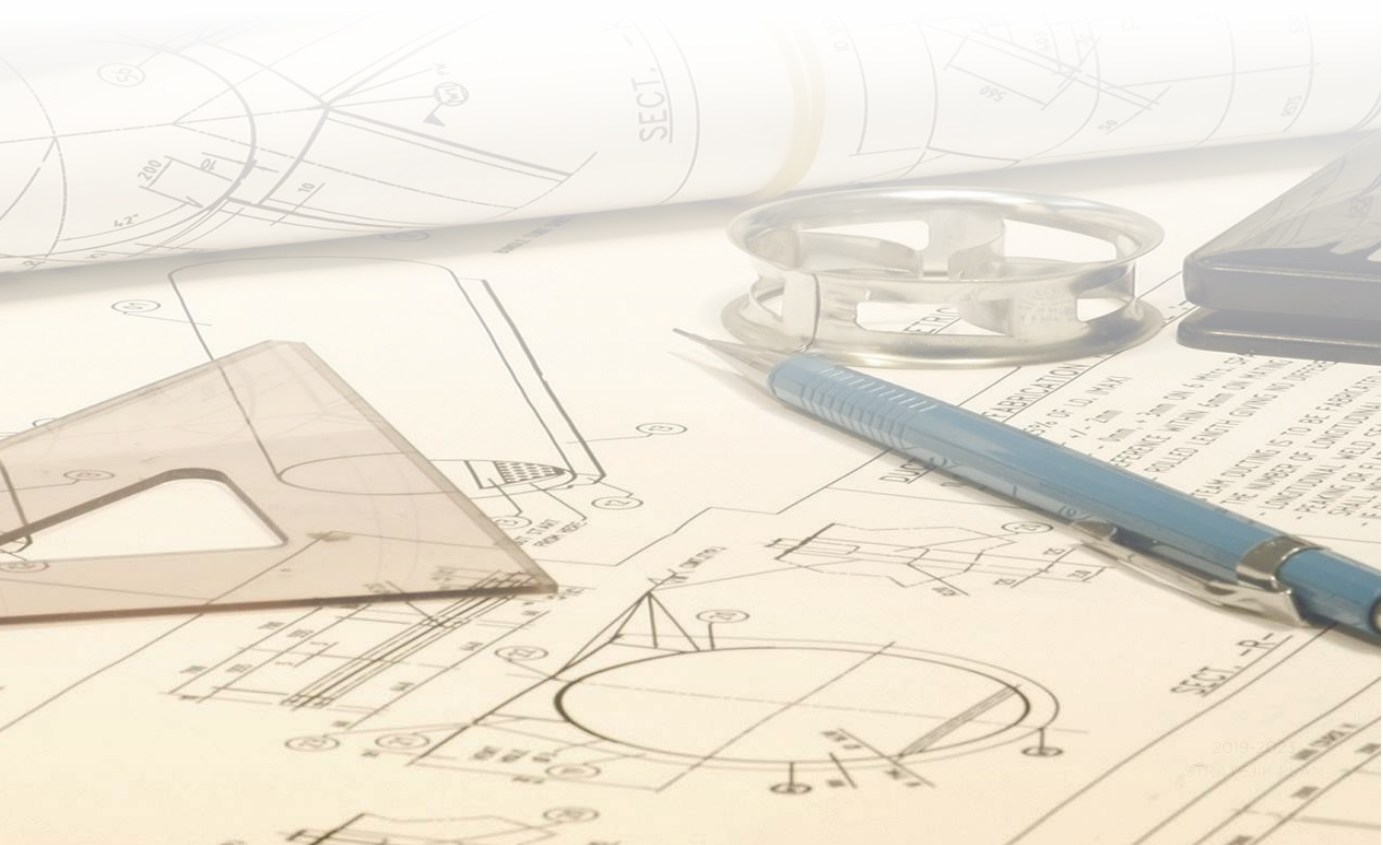
Amaç	A 5. Çevreye duyarlı, enerji etkin ve güvenli yapılaşmayı sağlamak, yeni yapı tekniklerini ve yerel malzemeleri geliştirmek, yapı denetimi faaliyetlerini yürütmek ve mesleki hizmetlere ilişkin ilke ve esasları belirlemek.									
Hedef	H 5.5. İnşaat sektöründe yerli malzeme kullanımını teşvik ve yapım uygulamalarıyla ilgili araştırma, geliştirme çalışmaları yapılacak, çevre ve imar mevzuatı ile yapım sözleşmelerinde ortaya çıkan anlaşmazlıklar ve sorunların çözümüne katkıda bulunulacaktır.									
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı	
PG 5.5.1. Güncellenmiş rayiç ve birim fiyatlar ile tarif ve analiz listelerinde yerli malzeme kullanım oranı (%)	50	50	55	60	65	70	75	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
PG 5.5.2. Mahkemelerden gelen taleplerin (bilirkişilik hariç) sonuçlandırma oranı (%)	50	90	92	92	95	96	98	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa	
Sorumlu Birim	Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı									
İşbirliği Yapılacak Birimler	Bakanlığımız Birimleri ile Bağlı ve İlgili Kuruluşları, İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları									
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> • Yargı organları ve Sayıştay'a intikal etmiş konularla ilgili olarak, görüş talebinde bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının yanlış ve eksik bilgi ile belge göndermesi • Sözleşme taraflarının lehinde veya aleyhinde olabilecek belgelerin Başkanlığımıza intikal ettirilmemesi • Rayiç ve birim fiyat tespitlerinin hatalı yapılması • Faydalı görüldüğü için teklif edilen teknik yeniliklerin uygulamada başarılı olmaması 									
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> • İnşaat sektöründe yerli malzeme kullanımını teşvik araştırılacak, yıllık rayiç, inşaat –mekanik ve elektrik birim fiyatları, birim fiyatlara ait tarif ve analizler gelişen teknolojiye uygun olarak düzenlenecek, yapım uygulamalarıyla ilgili tebliğler yayımlanacaktır. • Çevre ve imar mevzuatı ile yapım sözleşmelerinde ortaya çıkan anlaşmazlıklar çözüm odaklı değerlendirilecek ve Mahkemelerden gelen (bilirkişilik hariç) görüş talepleri cevaplandırılacaktır. • Bayındırlık ve iskân işleri ile ilgili inşaat mekanik ve elektrik Tesisatı İşlerine ait Genel Teknik Şartnameler, günün teknolojik ve standartlarına göre güncellenecek ve/veya revizyonunun yapılması ile kullanıcıların hizmetine sunulacaktır. 									
Maliyet Tahmini	19.755.424 TL									

**Tespitler
(Durum analizi
bulguları)**

- Birim fiyat tarifleri ve rayiçleri belirlenmesi sürecinde yeni teknolojiler takip edilerek, ortak terminoloji ve teknik şartlar ile maliyetlere ilişkin tespitler yapılmaktadır.
- İşçilik, makine araç ve gereç rayiçleri ile inşaat, mekanik ve elektrik tesisatı birim fiyatları listeleri "İnşaat ve Tesisat Birim Fiyatları" adı altında her yıl kitap halinde yayımlanmakta ve ayrıca internet ortamında abonelik yoluyla Ülke genelinde kullanıcıların hizmetine sunulmaktadır.

İhtiyaçlar

- Yatırımlardan beklenen faydaya zamanında ulaşılmasını sağlamak için, anlaşmazlıklar ve sorunların kısa zamanda çözülmesi önemli bir ihtiyaçtır.
- Kamu kurum ve kuruluşlarının proje ve yatırım işleri uygulamalarında, ortak bir terminoloji ve teknik şartların oluşturulması ile birlikte Bakanlık içi iş birliği ve koordinasyon artırılması gerekmektedir. Ayrıca, bilirkişilik hariç mahkemelerden gelen taleplerin sonuçlandırılma oranı da artırılmalıdır.

4 STRATEJİ GELİŞTİRME

6. AMAÇ

YEREL
YÖNETİMLERİN
HİZMET
KALİTESİNİN
ARTTIRILMASI

AMAÇ 6
YEREL YÖNETİMLERİN HİZMET KALİTESİNİN ARTTIRILMASI

6.1 Yerel Yönetimlerin Mali Kapasitesinin Artırılması

Amaç	A 6. Yerel yönetimlerin sunduğu hizmetlerde hız ve kaliteyi artırmak.								
Hedef	H 6.1. Yerel yönetimlerin mali kapasitesi artırılabacaktır.								
Performans Göstergeleri	Hedef Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG 6.1.1. Hazırlanan mevzuat önerisi sayısı (adet)	30	-	5	1	-	-	-	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 6.1.2. Nüfusu 50 binin üzerinde olan belediyeler için hizmet önceliklendirmesine ilişkin rehber hazırlanması	30	-	-	-	√	-	-	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 6.1.3. Belediyeler ve bağlı idarelerinin özgelirlerinin giderlerini karşılama oranı (*)	40	42	43	44	45	46	47	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
Sorumlu Birim	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü								
İşbirliği Yapılacak Birimler	Hazine ve Maliye Bakanlığı, Türkiye Belediyeler Birliği, Belediyeler, Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü								
Riskler	• Yerel yönetimlerin mali kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik düzenlemelerin yapılamaması								
Stratejiler	• Yerel Yönetimlerin öz gelirlerinin artırılması ile ilgili mevzuat önerileri hazırlanacaktır. • Yerel yönetimler temsil tören ve ağırlama mevzuat önerisi hazırlanacaktır. • Yerel Yönetimlerin yapacakları mali ve sosyal yardımların belli esaslara bağlanması konusunda mevzuat önerileri hazırlanacaktır. • Yerel Yönetimlerin borçlanma sisteminin etki analizi yapılacaktır. • Yerel yönetimlerin genel bütçe vergi gelirlerinden aldığı pay hesabında büyükşehir yasasının uygulama sonuçları da dikkate alınarak yeni kriterler belirlenip bununla ilgili mevzuat önerileri hazırlanacaktır. • Yerel yönetimlerin stratejik planlarında yer alan öncelikleri ile kaynak tahsisleri arasındaki uyum artırılabacaktır. • Nüfusu 50.000'in üzerinde olan belediyelerde hizmet önceliklendirmesinin yapılması için rehber hazırlanmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir.								

Maliyet Tahmini	95.030.233 TL
Tespitler (Durum analizi bulguları)	<ul style="list-style-type: none">• Belediyeler alacaklarını tahsil etme konusunda yetersiz kalmaktadır.• Yerel yönetimlerin borçlarını ödeme konusunda yetersiz olduğu gözlenmektedir.• Büyükşehir Yasasıyla sınırları genişleyen yerel yönetimlerin bütçesi yetersiz gelmektedir.• Yerel yönetimlerin kaynaklarını öncelikli hizmetlere ayırmalarında sorunlar yaşanmaktadır.
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none">• Belediyelerin alacak tahsilindeki etkinliğinin artırılması gerekmektedir.• Yerel yönetimlerin temsil, tören ve ağırlama mevzuatının güncellenmesi gerekmektedir.• Yerel yönetimlerin yapacakları mali ve sosyal yardımlar için kriterlerin belirlenmesi ve mevzuata bağlanması gerekmektedir.• Yerel yönetimlerin borçlanma sisteminin gözden geçirilmesi gerekmektedir.• Büyükşehir Yasasıyla sınırları genişleyen yerel yönetimlerin ihtiyaçları ve harcamaları da dikkate alınarak genel bütçe payının yeniden gözden geçirilmesi gerekmektedir.• Belediyelerin; mali kaynaklarını ekonomik, etkin ve verimli kullanabilmesi için hizmet önceliklendirmesi yapılmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

(*) Hazine ve Maliye Bakanlığında alınan 3'er aylık veriler kullanılmaktadır.

6.2 Yerel Yönetimlerin İdari ve Teknik Kapasitelerinin Artırılması

Amaç	A 6. Yerel yönetimlerin sunduğu hizmetlerde hız ve kaliteyi artırmak.								
Hedef	H 6.2. Yerel yönetimlerin hizmet kapasitesi ve hesap verilebilirliği geliştirilecek, hizmet standartları belirlenecektir.								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG 6.2.1. Hazırlanan mevzuat önerisi sayısı (adet)	30	-						Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 6.2.2. e-Belediye bilgi sisteminin tüm belediyeler tarafından kullanımının yaygınlaştırılması (*)	30	35	-	-	-	-	√	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 6.2.3. Tamamlanan Yerel Hizmet Standardizasyonu	20	-	Analiz Çalışması	2	4	6	8	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 6.2.4. Eğitim verilen personel sayısı (kümülatif)	20	46.000 (m)	50.000	60.000	70.000	80.000	90.000	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
Sorumlu Birim	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü								
İşbirliği Yapılacak Birimler	Hazine ve Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Türkiye Belediyeler Birliği, Belediyeler								
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> Yerel yönetimlerin hizmet kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik düzenlemelerin yapılamaması 								
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> Yerel düzeyde karar alma süreçlerine katılım mekanizmasının güçlendirilmesi, belediye hizmetlerinde vatandaş memnuniyetinin ölçülmesi ve yerel referandum uygulamaları gibi yerel yönetim mekanizmalarının geliştirilmesini sağlamaya yönelik çalışmalar yapılacaktır Yerel yönetimlerin sorumluluk alanında yaşayan kişilere daha hızlı, etkili ve şeffaf bir hizmet sunumu gerçekleştirmek amacıyla oluşturulan e-Belediye Bilgi Sistemi ülke sathına yaygınlaştırılacak, tüm modüllerinin aktif olarak kullanıma açılması ile ilgili gerekli çalışmalar yürütülecektir. Yerel yönetimlerin, şirketleri vasıtasıyla gördüğü kamu hizmetlerine yönelik etki analizi yapılacaktır. 								

<p>Stratejiler</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Başta büyükşehir belediyeleri olmak üzere belediyeler için yerel hizmet standartları belirlenerek, hizmet sunum süreçlerinin basitleştirilmesi sağlanacaktır. • Dezavantajlı kesimlerin yerel kamu hizmetlerinden daha fazla yararlanabilmelerini teşvik yönünde çalışmalar yapılacaktır. • Yerel yönetimlerce sunulan hizmetlere uygun kariyer uzmanlık kadrolarının ihdası için gerekli mevzuat önerisi hazırlanacaktır. • Belediyelerin kapasitelerini geliştirmek üzere yerel yönetim personeli ve yöneticilerinin eğitim ihtiyaçları karşılanacaktır.
<p>Maliyet Tahmini</p>	<p>152.048.373 TL</p>
<p>Tespitler (Durum analizi bulguları)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Yerel yönetimlerin hizmet sunum süreçlerinde farklılıklar olduğu gözlenmektedir. • Yerel yönetimlerce sunulan kamu hizmetlerinden dezavantajlı kesimin yeterince yararlanamadıkları gözlenmektedir. • Sunulan ve sunulacak olan kamu hizmetlerinin belirlenmesinde vatandaş görüşünün de göz önünde bulundurularak kararlar alınması gerekmektedir. • Su ve kanalizasyon idarelerinin artan sorumluluk alanına ilişkin hukuki ve kurumsal yapısı gözden geçirilmesi gerekmektedir. • Yerel yönetimlerin, şirketlerinin kamu hizmeti sunumunda olumlu olumsuz yönlerinin belirlenmesi gerekmektedir. • Yerel yönetimlerin hızlı, etkili, şeffaf hizmet sunumu için e-belediye sisteminin ülke genelinde yaygınlaşmasının sağlanması gerekmektedir.
<p>İhtiyaçlar</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Yerel yönetimlerin hizmet standartları belirlenerek sürecin basitleştirilmesi ve birliğin sağlanması gerekmektedir. • Yerel yönetimlerce e-belediye sisteminin aktif olarak kullanılması gerekmektedir. • Kamu hizmetinin dezavantajlı kesimin de azami düzeyde faydalanabilmesi için teşvikine ilişkin düzenlemeler yapılması gerekmektedir. • Mahalli müşterek ihtiyaçların karşılanması için kurulan yerel yönetimlerin vatandaşla daha fazla etkileşimde olması gerekmektedir. • Yerel yönetimlerin, şirketlerinin kamu hizmeti sunumundaki etkisinin tespit edilmesi gerekmektedir. • Yerel yönetimlerde uzman personel istihdam edilmesi gerekmektedir. • Yerel yönetimlerde yönetici ve personelin mesleki bilgilerini geliştirecek eğitimsel faaliyetler yapılması gerekmektedir.

(*) e-Belediye Bilgi Sistemi Projesi, 03.08.2018 tarihinde imzalanan Protokol gereğince İçişleri Bakanlığı tarafından yürütülmekte olup, 2019-2020 döneminde tamamlanmasını müteakip İçişleri Bakanlığı ile birlikte Bakanlığımızca yaygınlaştırma çalışmaları yapılabilecektir.

(**) Bu rakam Türkiye Belediyeler Birliği tarafından verilen eğitimlerden alınmış olup gösterge hedefleri Bakanlığımız ve Türkiye Belediyeler Birliğinin vereceği eğitimlere ilişkin toplam verileri ifade etmektedir.

6.3 Büyükşehir Belediye Modelinin Değerlendirilmesi

Amaç	A 6. Yerel yönetimlerin sunduğu hizmetlerde hız ve kaliteyi artırmak								
Hedef	H 6.3. Büyükşehir belediye modelinin uygulamasının takibi ve uygulanabilirliğini sağlamaya yönelik çalışmalar yapılacaktır.								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG 6.3.1. Büyükşehirlerde eğitim verilen itfaiye, zabıta ve teknik personel sayısı (*)	40	-	750	1.250	1.500	1.500	2.000	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 6.3.2. Hazırlanan mevzuat önerisi sayısı (adet)	60	-	-	-	-	1	-	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
Sorumlu Birim	Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü								
İşbirliği Yapılacak Birimler	İçişleri Bakanlığı, Türkiye Belediyeler Birliği, Belediyeler								
Riskler	Büyükşehir modeli veya farklı uygulama modellerinin geliştirilmesine yönelik düzenlemelerin yapılamaması								
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none">• Yerel yönetimlere ilişkin meri kanunların uygulama sonuçlarına yönelik analiz yapılacaktır.• Büyükşehir belediyelerinin genişleyen görev ve yetki alanları ile ilgili olarak kurumsal kapasitelerini artırmaya yönelik eğitim programları uygulanacak ve il düzeyinde sağlamış oldukları hizmetlerin yeterliliğiyle ilgili analizler yapılacaktır.• 6360 sayılı yasanın uygulama sonuçları analiz edilerek gerekli mevzuat önerileri geliştirilecektir.								
Maliyet Tahmini	133.042.327 TL								
Tespitler (Durum analizi bulguları)	<ul style="list-style-type: none">• Yerel yönetimlere ilişkin yasal düzenlemelerin uygulamasında ülkenin ekonomik, coğrafi ve beşeri farklılıkları nedeniyle bazı sıkıntılar yaşanmaktadır.• Büyükşehir belediyelerinin genişleyen görev ve yetki alanları nedeniyle hizmet sunumunda kurumsal kapasiteleri yetersiz kalmaktadır.								
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none">• Büyükşehir Yasasının ilin coğrafi, ekonomik ve beşeri özelliklerine göre uygulanabilirliğinin tespit edilmesi gerekmektedir.• Büyükşehir Belediyelerinin artan görev, yetki ve sorumlulukları ile doğru orantılı olacak şekilde ve uygulamada karşılaşılan sorunların bertarafı için kurumsal kapasitelerinin artırılması gerekmektedir.• Yerel yönetimlere ilişkin kanunların hizmetlerin yürütülmesine dair olumlu ve olumsuz yanlarının analiz edilmesi gerekmektedir.								

(*) Bakanlığımız ve Türkiye Belediyeler Birliğinin vereceği eğitimlere ilişkin toplam verileri ifade etmektedir.

► STRATEJİ GELİŞTİRME / AMAÇ 6

4 STRATEJİ GELİŞTİRME

7. AMAÇ

KURUMSAL
KAPASİTENİN
GELİŞTİRİLMESİ

AMAÇ 7
KURUMSAL KAPASİTENİN GELİŞTİRİLMESİ

7.1 Danışma, Denetim ve Destek Birimlerinin Faaliyetleri

Amaç	A 7. Hızlı ve kaliteli hizmet sunumu için kurumsal kapasite gelişimini sağlamak.								
Hedef	H 7.1. Bakanlığın kurumsal kimliği ile danışma, denetim ve destek kapasitesi geliştirilecek, stratejik yönetim, iç denetim ve uluslararası ilişkiler faaliyetleri güçlendirilecektir.								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG 7.1.1. Düzenlenen denetim ve danışmanlık rapor sayısı	25	15	18	18	18	18	18	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 7.1.2. Takibi yapılan denetim ve danışmanlık rapor sayısı	25	34	14	14	20	20	20	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 7.1.3. ALO 181 Çağrı Merkezi'nden yararlanmaların memnuniyet oranı (%)	25	92	92	93	94	95	96	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 7.1.4. Uluslararası platformda çevre ve şehircilik alanında imzalanan mutabakat zaptı, iyi niyet beyanı, çalışma programı sayısı	25	-	2	3	3	4	4	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
Sorumlu Birim	Strateji Geliştirme Başkanlığı, İç Denetim Birimi Başkanlığı, Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü								
İşbirliği Yapılacak Birimler	Bakanlığımız Birimleri								
Riskler	<ul style="list-style-type: none">Plan, program ve proje ekseninde çalışma kabiliyeti eksikliğiDenetim raporlarının zamanında hazırlanamamasıYönetim sistemleri altyapısının güçlendirilememesi								
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none">Bakanlığın rehberlik ve denetim faaliyetleri arttırılacaktır.Bakanlığın faaliyet alanları ile ilgili güvence ve danışmanlık faaliyetleri yürütülecektir.Stratejik yönetim anlayışı yerleştirilecek ve uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.Bölgesel ve ikili anlaşmalar kapsamında iş ve işlemlerin etkili, hızlı ve doğru koordine edilmesi sağlanacaktır.								

Maliyet Tahmini	350.007.663 TL
Tespitler (Durum analizi bulguları)	<ul style="list-style-type: none">• 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol kanunu gereğince kamu idareleri yaptıkları tüm çalışmalarda Kalkınma Planları, Cumhurbaşkanlığı Programı ve İcraat Programları, Orta Vadeli Program gibi üst politika belgeleri ile uyumlu ve koordineli olacak şekilde faaliyetler yürütmektedir.• Bakanlığın faaliyet alanları ile ilgili güvence ve danışmanlık faaliyetleri yürütülmektedir.• Bölgesel ve ikili anlaşmalar kapsamında yükümlülüklerimizi yerine getirmek için gerekli çalışmalar ve koordinasyon yürütülmektedir.
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none">• Stratejik yönetim uygulamaları tüm bakanlık birimlerinde performans ve harcamaya ilişkin olarak sistem dahilinde yaygınlaştırılacaktır.• İç kontrol sisteminde ortaya çıkabilecek aksaklıkların önüne geçilmesi için iç kontrol bilinci arttırılacaktır.• Bakanlığın faaliyet alanları ile ilgili uluslararası ilişkiler kapasitesi geliştirilecektir.

7.2 Bakanlık Bilişim Altyapısının Geliştirilmesi; Dijital Bakanlık

Amaç	A 7. Hızlı ve kaliteli hizmet sunumu için kurumsal kapasite gelişimini sağlamak								
Hedef	H 7.2. Bakanlık iş süreçleri ve bilişim altyapısı dijital dünya ile uyumlu şekilde yapılandırılacak, kurumun dijital olgunluk seviyesi artırılabilecektir.								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG 7.2.1. Yazılımların tek merkezde geliştirilmesi (kümülatif)	25	75	95	100	105	115	125	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 7.2.2. Karar destek sistemine entegre uygulama sayısı (Kümülatif)	25	40	65	80	85	90	100	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 7.2.3. Siber Güvenlik Operasyon Merkezinde izlenen uygulama sayısı (Kümülatif)	25	29	35	45	60	75	90	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 7.2.4. e-Devlet Kapısına Taşınan Vatandaş Odaklı Uygulama/Hizmet Sayısı (kümülatif)	25	85	163	173	189	200	-	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
Sorumlu Birim	Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü								
İşbirliği Yapılacak Birimler	Bakanlık Birimleri, Özel Sektör Kuruluşları								
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> • Teknik alt yapı ihtiyacının karşılanmasında yaşanabilecek sorunlar • Yazılımların tek merkezde toplanamaması • İş süreçlerinin doğru bir şekilde çıkarılmaması 								
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> • Bilişim altyapısı dijital dünya ile uyumlu şekilde yapılandırılacaktır. • Elektronik ortamda yürütülmesine olanak bulunan tüm Bakanlık hizmetlerinin e-devlet kapısına entegrasyonu tamamlanacaktır. 								
Maliyet Tahmini	96.027.561 TL								

**Tespitler
(Durum analizi
bulguları)**

• Yazılımların teknolojik gelişmelerin gerisinde ehil olmayan kişi ve birimler tarafından idamesi sağlıklı altyapının oluşumuna engel olmaktadır.

İhtiyaçlar

- Bakanlığın dijital altyapısının ve dijital dünya ile uyumlu hâle getirilebilmesi için yazılımlar uyumlandırılmalı, karar destek sistemlerinin kurulmasına olanak sağlayacak şekilde veri alış verişi yapabilmelidir.
- İhtiyacın karşılanabilmesi için gerekli analizler yapılmalı, yeni personel kazandırılmalı ve mevcut personelin hızlı bir şekilde eğitimi sağlanmalıdır.
- Bakanlığımızın artan kullanıcı sayısı ve vatandaşa sunulan hizmetlerin artmasıyla beraber altyapı düzenlemesi gerekliliği doğmuştur. Buna bağlı olarak gerekli cihazların temini çalışmaları yapılmalıdır.
- Karar Destek Sistemi (KDS) ile Bakanlığımızda kullanılan uygulamalar aracılığıyla toplanan verilerin; izlenmesi, denetimi, kontrol ve merkezi raporlanmasını sağlayarak; daha iyi izleme, daha iyi yatırım yapabilme ve veriye dayalı karar verebilme mekanizması oluşturulmalıdır.
- e-Devlet hizmetleri ortak bir noktadan kullanıcıya hızlı ve güvenli bir şekilde sunulmalı, kamu kurumlarının daha nitelikli ve çok sayıda e-Devlet hizmetini, daha kısa zamanda geliştirmesine katkıda bulunulmalıdır.

7.3 Eğitim, Tanıtım ve Yayın Çalışmaları, İnsan Kaynakları Geliştirilmesi

Amaç	A 7. Hızlı ve kaliteli hizmet sunumu için kurumsal kapasite gelişimini sağlamak								
Hedef	H 7.3. Bakanlığın "Tanıtım ve İletişim Stratejisi" hazırlanacak, nitelikli ve yetkin bir insan kaynağı oluşturmak için "İnsan Kaynakları Yönetim Stratejisi" ve "Eğitim Stratejisi" geliştirilecek ve uygulanacaktır.								
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut Durum	2019	2020	2021	2022	2023	İzleme Sıklığı	Raporlama Sıklığı
PG 7.3.1. İletişim ve Tanıtım Strateji Belgesinin hazırlanması	25	-	√	√	√	√	√	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 7.3.2. İnsan Kaynakları Yönetim Strateji Belgesinin hazırlanması	25	-	-	√	-	-	-	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 7.3.3. Eğitim ihtiyaç analizlerinin gerçekleştirilmesi	25	-	√	-	-	-	-	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
PG 7.3.4. Eğitim Strateji Belgesinin hazırlanması	25	-	-	√	-	-	-	Yılda 4 çeyrek	Yılda 2 defa
Sorumlu Birim	Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı - Personel Genel Müdürlüğü								
İşbirliği Yapılacak Birimler	Bakanlığımız Merkez ve Taşra Teşkilatı ile Diğer Kamu Kurum ve Sivil Toplum Kuruluşları								
Riskler	<ul style="list-style-type: none"> Eğitimlerde zaman zaman hedef kitleye ulaşılamaması Yetkili kuruluşlardan personel talebinin gerçekleşmemesi 								
Stratejiler	<ul style="list-style-type: none"> Kurumun kamuoyu algısının geliştirilmesi için, "Bakanlık Tanıtım ve İletişim Stratejisi" hazırlanacaktır. Kurum içinde insan kaynakları planlamasının yapılmasını sağlayacak İnsan Kaynakları Yönetim Strateji Belgesi hazırlanacaktır. Bakanlık çalışanlarının temel yetkinlik analizleri yapılacak ve unvan bazında temel yetkinlikler belirlenecektir. "Eğitim İhtiyaç Analizi" gerçekleştirilerek, gelişime ihtiyaç duyulan alanlar tespit edilecek ve bu doğrultuda temel yetkinlikleri geliştirmeye yönelik bir "Eğitim Stratejisi" belirlenecektir. Bakanlık çalışanları için kariyer gelişim planlaması ve performans değerlendirmesi yapılacaktır. 								
Maliyet Tahmini	96.104.755 TL								

Tespitler (Durum analizi bulguları)	<ul style="list-style-type: none">• Birimlerin talepleri doğrultusunda her yıl Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığınca merkez ve taşra teşkilatında çalışan personele eğitim verilmektedir.• Çalışanların bireysel performansının izlenmesine ve değerlendirilmesine imkân verecek sistemlerin yapılması için hazırlıklar sürdürülmektedir.• Çevre ve Şehircilik Bakanlığı teknik bir Bakanlık olarak teknik personel kapasitesinin geliştirilmesi için çalışmalar yürütmektedir.
İhtiyaçlar	<ul style="list-style-type: none">• Eğitimlerin, belirli bir strateji çerçevesinde, unvan bazlı olması ve Bakanlıkça yapılan faaliyetlere yönelik bilgilendirmelerin de yapıldığı bu eğitimlerin sonucunda kazanılması gereken yetkinliklerin netleştirilerek verilmesi uygun görülmektedir. Bunun dışında Bakanlık personelinin dışardan alacağı eğitimlerin (ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora gibi) kolaylaştırılması gerekli görülmektedir.• Eğitim İhtiyaç Analizi yapılarak, çalışanların kişisel ve profesyonel gelişimlerine katkı sağlanmalıdır.• Bakanlığımız personeli ile iç ve dış paydaşlarına yönelik eğitimler yapılacak; Bakanlığımız çalışma konuları ile ilgili yayınlar hazırlanacaktır.• Çalışanların motivasyonunu ve kurumsal aidiyetini artırıcı faaliyetler yapılmalıdır. Performans izleme ve değerlendirme sistemine geçilmelidir.• İyi performansları ödüllendirilecek mekanizmalar geliştirilmelidir.• Bakanlık personel ihtiyacı karşılanacak ve kapasiteleri geliştirilecektir.

4.2 Hedeflerden Sorumlu Taşra Teşkilatları

Kamu idarelerinde stratejik planlama uygulamalarının geliştirilmesi için merkez teşkilatında alınan kararların taşra teşkilatlarında da uygulamaya geçirilmesi gerekir.

Stratejik plan uygulanırken taşra teşkilatları sürecin önemli bir unsurudur. Bu süreçte merkez ile taşra teşkilatı arasında etkili bir iletişim oluşturulmalı ve taşra teşkilatındaki stratejik yönetim kapasitesi merkez teşkilatı tarafından desteklenmelidir.

Stratejik planların uygulanmasında etkinlik ve etkililiğinin artırılmasına yönelik olarak merkez teşkilatında alınan kararların taşra teşkilatlarında da uygulamaya geçirilmesi için il düzeyinde hazırlanacak eylem planları önemli bir araçtır.

Bu çerçevede, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İç Kontrol Eylem Planı kapsamında öncelikle pilot illerde "İl Stratejik Eylem Planları" hazırlanmıştır.

81 ilimizde, 2019-2023 döneminde her ilin kendi bünyesinde olmak üzere stratejik plana göre kendi öncelikli hedef ve eylemlerini çalışarak stratejik eylem planlarını hazırlamaları hedeflenmektedir. İllerimizin stratejik eylem planlarının hazırlamasına yardımcı olmak üzere "Eylem Planı Hazırlama Rehberi" hazırlanacaktır.

Bu süreçte merkez teşkilatı olarak illere kapasite geliştirmeye olanak sağlayacak eğitim ve çalışma toplantıları yapılacaktır.

4.3 Maliyetlendirme

Tablo 15. On Birinci Kalkınma Planı'nda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

	2019	2020	2021	2022	2023	Toplam
Amaç 1	639.039.550	702.227.900	762.331.800	810.511.800	858.691.800	3.772.802.850
Hedef 1.1	343.822.015	377.819.200	404.854.500	417.994.500	431.134.500	1.975.624.715
Hedef 1.2	13.637.611	14.986.100	16.461.000	29.601.000	42.741.000	117.426.711
Hedef 1.3	126.962.704	139.516.800	151.977.700	165.117.700	178.257.700	761.832.604
Hedef 1.4	65.593.502	72.079.400	79.178.800	83.558.800	87.938.800	388.349.302
Hedef 1.5	89.023.718	97.826.400	109.859.800	114.239.800	118.619.800	529.569.518
Amaç 2	110.798.613	121.754.400	129.600.800	133.980.800	138.360.800	634.495.413
Hedef 2.1	22.159.723	24.350.880	25.920.160	26.796.160	27.672.160	126.899.083
Hedef 2.2	11.079.861	12.175.440	12.960.080	13.398.080	13.836.080	63.449.541
Hedef 2.3	33.239.584	36.526.320	38.880.240	40.194.240	41.508.240	190.348.624
Hedef 2.4	44.319.445	48.701.760	51.840.320	53.592.320	55.344.320	253.798.165
Amaç 3	879.373.668	966.326.300	979.331.300	996.851.300	1.014.371.300	4.836.253.868
Hedef 3.1	63.985.957	70.312.900	74.785.900	79.165.900	83.545.900	371.796.557
Hedef 3.2	65.588.879	72.074.320	68.354.160	71.858.160	75.362.160	353.237.679
Hedef 3.3	16.397.220	18.018.580	17.088.540	17.964.540	18.840.540	88.309.420
Hedef 3.4	438.707.883	482.087.400	469.164.800	473.544.800	477.924.800	2.341.429.683
Hedef 3.5	294.693.729	323.833.100	349.937.900	354.317.900	358.697.900	1.681.480.529
Amaç 4	20.074.391	22.059.350	23.044.750	31.804.750	40.564.750	137.547.991
Hedef 4.1	2.204.362	2.422.330	2.528.450	3.404.450	4.280.450	14.840.042
Hedef 4.2	8.817.449	9.689.320	10.113.800	13.617.800	17.121.800	59.360.169
Hedef 4.3	9.052.579	9.947.700	10.402.500	14.782.500	19.162.500	63.347.779
Amaç 5	455.161.542	500.168.000	560.883.000	583.037.000	605.212.000	2.704.461.542
Hedef 5.1	83.043.448	91.254.800	99.218.600	103.598.600	107.978.600	485.094.048
Hedef 5.2	67.218.429	73.865.000	81.224.000	85.604.000	89.984.000	397.895.429

	2019	2020	2021	2022	2023	Toplam
Hedef 5.3	149.613.945	164.407.800	198.512.600	207.272.600	216.032.600	935.839.545
Hedef 5.4	151.922.295	166.944.400	177.956.800	182.336.800	186.716.800	865.877.095
Hedef 5.5	3.363.424	3.696.000	3.971.000	4.225.000	4.500.000	19.755.424
Amaç 6	64.070.133	70.405.400	77.501.800	81.881.800	86.261.800	380.120.933
Hedef 6.1	16.017.533	17.601.350	19.375.450	20.470.450	21.565.450	95.030.233
Hedef 6.2	25.628.053	28.162.160	31.000.720	32.752.720	34.504.720	152.048.373
Hedef 6.3	22.424.547	24.641.890	27.125.630	28.658.630	30.191.630	133.042.327
Amaç 7	78.385.479	86.136.250	90.832.750	125.872.750	160.912.750	542.139.979
Hedef 7.1	50.883.163	55.914.500	59.170.000	81.070.000	102.970.000	350.007.663
Hedef 7.2	15.151.561	16.649.750	17.028.750	21.408.750	25.788.750	96.027.561
Hedef 7.3	12.350.755	13.572.000	14.634.000	23.394.000	32.154.000	96.104.755
Amaçlar Toplamı	2.246.903.375	2.469.077.600	2.623.526.200	2.763.940.200	2.904.375.200	13.007.822.575
Genel Yönetim Giderleri	326.382.625	358.655.400	390.432.800	418.843.800	470.983.800	1.965.298.425
GENEL TOPLAM	2.573.286.000	2.827.733.000	3.013.959.000	3.182.784.000	3.375.359.000	14.973.121.000

Tablo 16. Tahmini Kaynak Tablosu

Kaynaklar	2019	2020	2021	2022	2023	Toplam Kaynak
Genel Bütçe	2.573.286.000	2.827.733.000	3.013.959.000	3.182.784.000	3.375.359.000	14.973.121.000
Döner Sermaye	500.000.000	550.000.000	600.000.000	650.000.000	700.000.000	3.000.000.000
TOPLAM	3.073.286.000	3.377.733.000	3.613.959.000	3.832.784.000	4.075.359.000	17.973.121.000

İZLEME VE DEĞERLENDİRME

5 İZLEME DEĞERLENDİRME

5. İZLEME VE DEĞERLENDİRME

Stratejik planın izleme ve değerlendirmeye tabi tutulması gerek planın başarılı olarak uygulanması gerekse hesap verme sorumluluğu ilkesinin tesis edilmesi açısından vazgeçilmez bir husustur.

İzleme, amaç ve hedeflere göre kaydedilen ilerlemeyi takip etmek amacıyla uygulama öncesi ve uygulama sırasında sürekli ve sistematik olarak nicel ve nitel verilerin toplandığı ve analiz edildiği tekrarlı bir süreçtir.

Değerlendirme ise devam eden ya da tamamlanmış faaliyetlerin amaç ve hedeflere ulaşmayı ne ölçüde sağladığı ve karar alma sürecine ne ölçüde katkıda bulunduğunu belirlemek amacıyla yapılan ayrıntılı ve nesnel bir incelemedir. Değerlendirme ile stratejik planda yer alan amaç, hedef ve performans göstergelerinin ilgililik, etkililik, etkinlik ve sürdürülebilirliği analiz edilir.

İzleme ve değerlendirme süreci ile kurumsal öğrenme ve buna bağlı olarak faaliyetlerin sürekli iyileştirilmesi sağlanacaktır. Stratejik planın izleme ve değerlendirmeye tabi tutulması gerek planın başarılı bir şekilde uygulanması gerekse hesap verme sorumluluğu ilkesinin tesis edilmesi açısından önemlidir.

İzleme ve değerlendirme süreci kapsamında stratejik planda ortaya konulan hedeflerin ne ölçüde gerçekleştiğinin takip edilmesi ve raporlanması çalışmaları yürütülecektir. Stratejik yönetim ve planlama sürecinin en önemli aşaması, hazırlanan planın izleme ve değerlendirme çalışmalarıdır.

Değerlendirme faaliyetleri kapsamında faaliyet ve gerçekleştirmelerinin amaç ve hedeflerle ne ölçüde örtüşüğünü ortaya koyacak analizler yapılacaktır.

Stratejik planın izlenmesi ve değerlendirilmesi, yıllık dilimde performans programlarıyla gerçekleştirilmektedir. Bu aşamada yapılacak analizlerin büyük bölümünü performans ölçümü ve performans değerlendirmesi oluşturmaktadır.

Performans ölçümü, gerçekleşen performans göstergelerine ilişkin verilerin üçer aylık dönemlerle düzenli olarak toplanması ve bilgi sistemleri veri tabanına aktarılması ile gerçekleştirilecektir.

Performans değerlendirmesi, gerçekleşen performans göstergelerinin hedeflenen performans göstergeleriyle karşılaştırılarak yapıldığı analizlerle yapılacaktır. Söz konusu değerlendirme sonucunda gerektiğinde iyileştirme önlemleri alınacaktır.

Stratejik planda yer alan faaliyet ve projeler, ilgili birimlerce, performans göstergeleri doğrultusunda izlenecek, planın ne ölçüde gerçekleşmekte olduğunu ortaya koyacak çeyrek dönem gerçekleştirme raporları hazırlanacaktır.

Performans esaslı bütçelemede yapılmakta olan çeyrek dilim bütçe gerçekleştirmeleri stratejik hedef ve faaliyetler ile paralel olarak kurgulanacak aynı izleme sistemi üzerinden raporlanacaktır.

Ayrıca, altı aylık dönemlerde izleme toplantıları, bir yıllık dönemlerde ise değerlendirme toplantıları yapılacaktır. Temmuz ayı sonuna kadar stratejik plan izleme raporu, takip eden yılın Şubat ayının sonuna kadar ise stratejik plan değerlendirme raporu hazırlanacaktır.

Stratejik plan değerlendirme raporu hedeflere nasıl ulaşılabacağına ilişkin alınacak gerekli önlemleri de içerecek şekilde nihai hale getirilerek Mart ayı sonuna kadar Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına gönderilecektir. Tüm dönemsel ve yıllık izleme/değerlendirme toplantıları ve raporlamalar SGB Başkanlığı koordinasyonunda yürütülecektir. Bu toplantılar Bakan Yardımcısı Başkanlığında toplanacak olan ve birim amirlerinden oluşan üst kurul marifetiyle yapılacaktır.

Bakan Yardımcısı Başkanlığında yapılacak izleme ve gerçekleştirmeler toplantısı, birimlere önemli geri dönüşler sağlayacak, aksayan hedef ve göstergelerde ivedi tedbirler geliştirilmesini ve tüm bu sürecin üst yönetim gözetiminde yürütülmesini sağlayacaktır.

Birim raporlarında belirlenen anlamlı sapmalar konusunda Bakanlığımızca hazırlanan "Kurumsal Risk Yönetimi" kapsamında yeni tedbirler geliştirilecek ve sonraki yıl bu tedbirlerin etkinliği değerlendirilecektir.

İzleme ve değerlendirme kapsamında ayrıca; Bakanlık bütçesinin, stratejik planda yer alan misyon, vizyon, amaçlar ve hedeflerle uyumu sağlanarak, üçer aylık periyotlar halinde performans bütçe verileri raporlanacaktır.

Gerçekleşme toplantılarındaki sapmalar için birimlerin açıklamaları alınacak, sonuçlar için yeni tedbirler geliştirilecektir. İzleme ve değerlendirme süreci, şeffaflık ve hesap verebilirlik adına titizlikle yönetilecek ve verimlilik odağında önemli geri bildirimler sağlanacaktır.

